

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
НАРОДНА СКУПШТИНА
АНКЕТНИ ОДБОР**

**ИЗВЈЕШТАЈ
АНКЕТНОГ ОДБОРА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЧИЊЕНИЦА О ДЈЕЛОВАЊУ НАДЛЕЖНИХ
ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА У ВЕЗИ ПОПЛАВА У МАЈУ 2014. ГОДИНЕ**

БАЊА ЛУКА, ФЕБРУАР 2016. ГОДИНЕ

SADRŽAJ :

УВОД	1
МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР ИЗВЈЕШТАЈА	3
ХРОНОЛОГИЈА ДОГАЂАЈА	4
<i>ПРЕГЛЕД ВОДОСТАЈА БОСНЕ, ВРБАСА, УНЕ И САВЕ НА ХИДРОЛОШКИМ СТАНИЦАМА У ПЕРИОДУ ОД 14.-17. МАЈА 2014. ГОДИНЕ</i>	<i>4</i>
<i>ГРАД ДОБОЈ</i>	<i>6</i>
<i>ОПШТИНА ШАМАЦ</i>	<i>15</i>
<i>ОПШТИНА МОДРИЧА</i>	<i>23</i>
<i>ГРАД БИЈЕЉИНА</i>	<i>28</i>
КРАЋИ ПРЕГЛЕД ИЗВЈЕШТАЈА НАЈВАЖНИЈИХ ИНСТИТУЦИЈА КОЈЕ СУ ВЕЗАНЕ ЗА МАЈСКЕ ПОПЛАВЕ	31
<i>РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ</i>	<i>31</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ</i>	<i>36</i>
<i>ЈУ „ВОДЕ СРПСКЕ“</i>	<i>40</i>
<i>ЈП „РОБНЕ РЕЗЕРВЕ РС“ А.Д. БАЊА ЛУКА</i>	<i>41</i>
<i>МИНИСТАРСТВО НАУКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ</i>	<i>42</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА</i>	<i>43</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ЗА ЕКОНОМСКЕ ОДНОСЕ И РЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ</i>	<i>44</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ЗА ИЗБЈЕГЛИЦЕ И РАСЕЉЕНА ЛИЦА</i>	<i>44</i>
<i>МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА</i>	<i>44</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ И ТУРИЗМА</i>	<i>46</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ</i>	<i>46</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ, ОМЛАДИНЕ И СПОРТА</i>	<i>47</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ</i>	<i>48</i>
<i>МИНИСТАРСТВО УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ</i>	<i>48</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ</i>	<i>49</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА</i>	<i>51</i>
<i>МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ</i>	<i>53</i>
<i>МИНИСТАРСТВО РАДА И БОРАЧКО ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ</i>	<i>53</i>
ИЗВЈЕШТАЈ О ОДРЖАНОМ ЈАВНОМ САСЛУШАЊУ	54
ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА	62
ЧИЊЕНИЦЕ, ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ	63
ПРИЛОГ	73

Број:02/4.01-22-011-283/16

Датум:11.02.2016. године

На основу чланова 98. и 99. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број: 31/11) и Одлуке о образовању Анкетног одбора за утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године, број: 01-886/14, од 18. јуна 2014. године, ("Службени гласник Републике Српске", број: 51/14), Анкетни одбор за утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године, подноси Скупштини сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

Анкетног одбора за утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године

УВОД

Народна Скупштина Републике Српске је на Двадесетој посебној сједници, одржаној 15. јуна 2014. године, донијела Одлуку о образовању Анкетног одбора за утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године, број: 01-886/14, од 15. јуна 2014. године ("Службени гласник Републике Српске", број: 51/14). На приједлог Комисије за избор и именовање, на Тридесет петој сједници Народне скупштине Републике Српске, одржаној 2. јула 2014. године, у Анкетни одбор су били изабрани: Споменко Василић, предсједник, Славица Лукић, Томица Стојановић, Бранислав Бореновић, Споменка Стевановић, Војислав Глигић, Сенад Братић и Ристо Марић, чланови.

На првој сједници Анкетног одбора, која је одржана 9. септембра 2014. године, договорено је да се захтјев, којим се тражи достављање Извјештаја о дјеловању и улози у мајским поплавама, упутити свим институцијама и организацијама које су имале дотицаја са овим догађајима.

Институције којима је упућен захтјев за достављање извјештаја су: Влада Републике Српске, Републичка управа цивилне заштите РС, ЈП „Робне резерве РС“ а.д. Бања Лука, Републички хидрометролошки завод, ЈУ „Воде Српске“, Електропривреда РС, Вијеће министара БиХ; општине: Шамац, Модрича, Теслић, Доњи Жабар, Котор Варош, Оштра Лука, Прњавор, Братунац, Лакташи, Сребреница, Челинац, Зворник, Шековићи, Петрово, Пелагићево, Костајница, Нови Град, Србац, Језеро; градови: Бања Лука, Бијељина, Приједор и Добој; клубови: Еко рафтинг клуб „Рајска плажа“, Ронилачки клуб „Наутилус“, Спасилачки клуб „Волф“ Фоча и Рафтинг клуб „Еко - Дрина“ Зворник“.

С обзиром да до краја VIII сазива Народне скупштине Републике Српске, нису пристигли сви извјештаји од организација од којих су тражени, друга сједница Анкетног одбора у горе наведеном саставу није одржана.

На Другој сједници IX сазива Народне скупштине Републике Српске, одржаној 3. фебруара 2015. године, донесена је Одлука о измјени Одлуке број: 01-1004/14, од 2. јула 2014. године, број: 02/1-021-115/15, (Службени гласник РС“, број 8/15, од 5. фебруара 2015. године), којом су у Анкетни одбор за утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године изабрани: Јасна Лукић, предсједница, Милица Ловрић, Томица

Стојановић, Бранислав Бореновић, Споменка Стевановић, Здравко Крсмановић, Сенад Братић и Недељко Милаковић, чланови Анкетног одбора. На Четвртој сједници Народне скупштине Републике Српске, одржаној 24. јуна 2015. године, Одлуком број: 02/1-021-806/15 (Службени гласник РС, број: 52/15), умјесто члана Одбора Томице Стојановића, који је преузео друге дужности, изабран је члан Одбора Игор Остојић.

Прва сједница Анкетног одбора у IX сазиву је одржана 17. априла 2015. године. Увидом у архиву утврђено је да су Анкетном одбору извјештаје доставиле сљедеће организације: ЈП „Робне резерве РС“ а.д. Бањалука, Јавна установа „Воде Српске“, Републички хидрометеоролошки завод, Електропривреда РС; градови: Бања Лука, Бијељина, Добој и Приједор; општине: Доњи Жабар, Котор Варош, Модрича, Теслић, Оштра Лука, Прњавор, Шамац, Братунац, Лакташи и Сребреница, Вијеће министара БиХ и клубови: Спасилачки клуб „Волф“ Фоча, Рафтинг клуб „Еко-Дрина“ Зворник, Еко-рафтинг клуб „Рајска плажа“ Братунац и Ронилачки клуб „Наутилус“. Такође је утврђено да Влада РС и општине Челинац, Зворник, Шековићи, Петрово, Пелагићево, Костајница, Нови Град, Србац и Језеро нису доставиле своје извјештаје. Након новог дописа Влади Републике Српске, Анкетном одбору је достављен тражени материјал, и то:

1. Извјештаји сљедећих министарстава: Министарства науке и технологије, Министарства финансија, Министарства за економске односе и регионалну сарадњу, Министарства за избјеглице и расељена лица, Министарства саобраћаја и веза, Министарства трговине и туризма, Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства породице, омладине и спорта, Министарства правде (Информација о стању у институцијама правосуђа), Министарства управе и локалне самоуправе, Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарства индустрије, енергетике и рударства (Информација о спроведеним активностима Министарства и Електропривреде РС), Министарства просвјете и културе, Министарства рада и борачко-инвалидске заштите, Министарства унутрашњих послова (Извјештај обједињен са Извјештајем Стручно оперативног тима Републичког штаба за ванредне ситуације и Републичке управе цивилне заштите), Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (1.Извјештај Министарства, 2. Извјештај о активностима Републичког хидрометеоролошког завода, 3. Информација о противградној превентиви, 4. Информација о досадашњем току противградне сезоне у 2014. години и утрошку противградних ракета-противградна превентива, 5. ЈУ „Воде Српске“ Бијељина-Одговор на упит Анкетног одбора, 6. Стратегија интегралног управљања водама РС- Анекс 3- Заштита од ерозије и бујица, 7. Стратегија интегралног управљања водама РС- Анекс 2 –Заштита од вода и уређење водних режима, 8. Реконструкција и доградња објеката и система заштите од штетног дјеловања вода ријеке Босне од Добоја до Шамца и заштићеног подручја „Средња Посавина“-Мастер План, 9. Реконструкција и доградња објеката и система заштите од штетног дјеловања вода у Семберији, након катастрофалних поплава у мају 2014. године - Мастер план-радна верзија, 10. Министарство - Акциони план за одрживо управљање поплавним ризиком у сливу ријеке Дунав са апликацијом на подслив ријеке Саве подручје РС плански период 2010-2021. године, 11. Министарство - Информација о проведеним активностима на припреми пројекта заштите од поплавних вода ријеке Дрине подручја града Бијељина, 12. Министарство - Информација о реализацији актуелних пројеката заштите од поплава у РС са приједлогом нових пројектних мјера након мајских поплава, 13. Информација о напретку пројекта

хитне помоћи и заштите од поплава у РС, са приједлогом нових пројектних мјера након мајских поплава, 14. Акциони план за заштиту од поплава и управљање ријекама у БиХ 2014-2017, 15. Анализа поплавних догађаја у мају 2014. у БиХ за подручје ријеке Босне, Агенције за околиш Републике Словеније).

2. Извјештај повјереника за град Добој и општину Шамац.

На својој четвртој сједници, одржаној 23. септембра 2015. године, анализирајући све извјештаје који су били достављени од организација од којих су тражени, чланови Анкетног одбора су дошли до закључка да недостају одговори на нека питања и да постоје одређене нејасноће у извјештајима, те да треба пружити прилику учесницима и одговорним лицима да их објасне пред члановима Анкетног одбора како би се отклонила могућност различитих тумачења истих догађаја. Поред тога, чланови Анкетног одбора су се суочили са великом количином информација које су већ биле застарјеле и било је потребно доћи до нових информација. Због наведених разлога, чланови Анкетног одбора су једногласно одлучили да одрже јавно саслушање. Јавно саслушање на тему „Утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године“ одржано је 26. октобра 2015. године.

МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР ИЗВЈЕШТАЈА

Извјештај Анкетног одбора за утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године заснива се на достављеним извјештајима свих релевантних органа и организација које су биле у дотицају са догађајима везаним за поплаве у мају 2014. године на подручју Републике Српске и одговорима најважнијих актера до којих се дошло на јавном саслушању. Овај извјештај темељи се и на подацима прикупљеним с интернетских страница надлежних тијела, локалне самоуправе, из медијских чланака, те анализом постојећих прописа директно или индиректно везаних за поплаве.

Основни циљ овог извјештаја је да се оцијени ниво заштите људи и добара у датом периоду, као и да се дају препоруке за исправљање уочених пропуста. Такође, циљ је да се на темељу постојећих искустава допринесе унапређењу система и бољој заштити у потенцијалним кризним ситуацијама.

У наставку овог Извјештаја ћемо дати хронологију догађаја, почевши са метеоролошко-хидролошким аспектом, прегледом водостаја и активностима Републичког хидрометеоролошког завода у посматраном периоду, те хронологију догађаја у Добоју, Шамцу, Модричи и Бијељини који се темеље на извјештајима градоначелника градова Добој и Бијељина и начелника општина Шамац и Модрича, МУП-а РС и повјереника за Добој и Шамац. Ове општине и градове смо изабрали имајући у виду размјере настале штете проузроковане мајским поплавама, као и број људских жртава у истим. Након хронолошког прегледа догађаја слиједи преглед извјештаја најважнијих институција које су учествовале у овим догађајима, краћи Извјештај са јавног саслушања, преглед законске регулативе, утврђивање чињеница са закључцима и препорукама те прилози.

ХРОНОЛОГИЈА ДОГАЂАЈА

Обилне падавине условљене формирањем циклонске циркулације у Ђеновском заливу, у периоду од 13. маја увече до 17. маја ујутру, изазвале су екстремне поплаве које су имале катастрофалне посљедице за Републику Српску. Поплавама су захваћени сливови ријека Дрине, Босне, Сане, Уне, Врбаса и Саве у Републици Српској.

Узроци катастрофалних поплава могу се видјети у два периода обилних падавина, и то у мјесецу априлу и у мјесецу мају 2014. године. За мјесец април је количина падавина у сјеверној половини земље износила од 150 l/m^2 до 270 l/m^2 , што значајно превазилази вишегодишње просјечне вриједности за овај дио Републике Српске (просјек је око 90 l/m^2).

Падавине у мају су се десиле у двије серије обилних падавина:

1. Први период обилних мајских падавина, који је донио и поплаве бујичних ријека десио се 3. и 4. маја. У том периоду у сјеверној половини земље пале су врло велике количине кише (Бања Лука $86,9 \text{ l/m}^2$, Приједор $73,4 \text{ l/m}^2$, Добој $75,4 \text{ l/m}^2$, Бијељина $64,7 \text{ l/m}^2$). За поједина мјеста то су већ скоро достигнуте просјечне количине падавина за цијели мјесец мај.

2. Други, још екстремнији период са обилних падавина био је од 13. до 17. маја. У том периоду, од планина Сарајевско-Романијске регије, преко централних предјела, до Крајине екстремна количина кишних падавина кретала се од $107,9 \text{ l/m}^2$ у Бањој Луци до $204,3 \text{ l/m}^2$ у Зворнику. Те количине су предствљале повећање за додатних 100 до 200% у односу на просјечне вриједности за мјесец мај.

Према расположивим подацима Републичког хидрометеоролошког завода може се рећи да у цијелој Републици Српској, са изузетком Источне Херцеговине, од 1920. године није пало више кише за седам дана мјесеца маја.

ПРЕГЛЕД ВОДОСТАЈА БОСНЕ, ВРБАСА, УНЕ И САВЕ НА ХИДРОЛОШКИМ СТАНИЦАМА У ПЕРИОДУ ОД 14.-17. МАЈА 2014. ГОДИНЕ

Босна (*хидролошка станица Добој*) 14. маја у 8.00 часова водостај ријеке Босне износио је 101 cm. Истог дана у 13.00 часова водостај ријеке Босне прешао је коту редовне одбране од поплава која је на 300 cm. Кота ванредне одбране од поплава од 450 cm превазиђена је исти дан у 19.00 часова. Ријека Босна је наставила да расте и 15. маја, у 8.00 часова водостај је износио 653 cm што је већ била вриједност изнад историјског максимума. Из наведеног се види да је водостај ријеке Босне за 24 часа порастао за 5,5 m. За вријеме овог поплавног таласа највећи водостај достигнут је у ноћи 15/16. мај и превазишао до сад осматрени историјски максимум на хидролошкој станици Добој за 143 cm и износио је 721 cm.

Врбас (*хидролошка станица Делибашино Село*) Водостај ријеке Врбас, 14. маја у 8.00 часова, износио је 115 cm. Кота редовне одбране од поплава од 250 cm превазиђена је око 15.00 часова. Кота ванредне одбране од 320 cm превазиђена је истог дана око 22.00 часа.

15. маја, у 8.00 часова, водостај ријеке Врбас на хидролошкој станици Делибашино село износио је 435 cm. Ријека Врбас је наставила да расте услед обилних падавина у горњем дијелу слива, и у 22.00 часа је прешла до тада највећи осматрени водостај од 687 cm из 1996. године, да би свој максимум достигла сљедећег дана, 16. маја, око 12.00 часова. Овај максимум је, након повлачења воде, прочитан на основу трагова водног вала и износио је 816 cm што је за 129 cm више него што је до сад била највећа вода забиљежена на Врбасу 1996. године када је водостај износио 687 cm.

Уна (*хидролошка станица Нови Град*) 16. маја, у 8.00 часова, водостај ријеке Уне на хидролошкој станици Нови Град низводно износио је 308 cm и био је у порасту. Око 14.00 часова, водостај ријеке Уне је прешао коту редовне одбране од поплава од 360 cm. Око 3-4 сата касније превазиђена је и кота ванредне одбране од 420 cm. Ријека Уна је наставила да расте до сљедећег дана до 19.00 часова, да би након краће стагнације кренула да опада. У врху поплавног таласа 17. маја, око 19.00 часова, водостај је износио 572 cm, што је за само 4 cm мање од највећег икад забиљеженог водостаја из 1955. године.

Сава: поплавни талас који се створио на ријекама Босни и Врбас имао је, услед великих количина падавина и засићености земљишта, веома кратак период пропагације. Ово је неминовно изазвало интензиван пораст и ријеке Саве која је у свом низводном току, посебно од ушћа ријеке Босне, такође достигла максималне осматрене вриједности. Водостај ријеке Саве на *хидролошкој станици Градишка* прешао је коту редовне одбране од поплава од 700 cm у ноћи 16/17. маја. Кота ванредне одбране од поплава превазиђена је 17. маја у јутарњим часовима уз успорени пораст, углавном услед утицаја ријеке Уне. За вријеме овог поплавног таласа ријека Сава је достигла максимум од 808 cm 20. маја у 9,00 часова. На *хидролошкој станици Србац*, кота редовне одбране од поплава превазиђена је 16. маја у 18,00 часова и водостај је тад износио 862 cm. Кота ванредне одбране од поплава која износи 940 cm превазиђена је сљедећег дана у 11.00 часова. Водостај ријеке Саве у профилу хидролошке станице Србац за вријеме поплава у мају 2014. године достигао је свој максимум од 1012 cm 18. маја у 8.00 часова. Највећи забиљежени водостај на овој хидролошкој станици износи 1024 cm и десио се 1974. године.

Републички хидрометеоролошки завод нема осматрача ни аутоматску хидролошку станицу на ријеци Сави у *профилу Рача*. Подаци са ове хидролошке станице су у РХМЗ почели стизати од ЈУ „Воде Српске“, 16. маја, у 15.00 часова, када је водостај износио 858 cm и био изнад коте ванредне одбране од поплава. Сљедећег дана, 17. маја, ријека Сава је достигла свој максимум који је процијењен на 950 cm јер није било могуће читавати водостај. Висока вриједност водостаја Саве се задржала неколико дана, да би тек 29. маја прошла испод коте редовне одбране од поплава од 650 cm.

Начин рада Републичког хидрометеоролошког завода РС у посматраном периоду

Служба прогнозе времена Републичког хидрометеоролошког завода РС је свакодневно пратила временске прилике и издавала прогнозе времена детаљно за четири дана унапријед и свакодневно их ажурирала. Сваког понедељка се припремала седмична прогноза и достављала ресорном Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде. Поред Министарства, иста прогноза се

достављала и Републичкој управи цивилне заштите, те појединим важним корисницима као што је Хеликоптерски сервис Републике Српске. Свакодневно су се издавала упозорења на опасне временске догађаје у систему метеоаларма. Слика метеоаларма је видљива на интернет страници Републичког хидрометеоролошког завода, доступна кроз систем адреса чланица Свјетске метеоролошке организације и преко Метеоаларма Европе. Исте информације су се достављале и свим медијима, а посебно се правила прогноза за РТРС.

Најаве и упозорења издавана су неколико дана унапријед, а за вријеме самих дешавања прављени су прегледи количине падавина у претходних 24 часа и детаљна слика падавина по регијама за наредних 24 часа.

Сагледавајући количину падавина из претходног периода, у априлу мјесецу и од 1. до 8. маја те прогнозу обилних падавина у наредном периоду, од 13. до 17. маја, на иницијативу РХМЗ Републике Српске, одржан је састанак са руководством РУЦЗ Републике Српске, 12. маја у Бањалуци. На том састанку је РУЦЗ упозната са прогнозом обилних падавина у наредним данима који могу условити поплаве.

У мају 2014. године десила су се два поплавна таласа. Први, значајно мањи, десио се почетком маја и ванредни хидролошки извјештаји рађени су од 1. до 8. маја. Други поплазни талас, који је донио катастрофалне поплаве, почео је 14. маја. Посебно интензиван раст је забиљежен на ријекама Босна и Врбас гдје су забиљежена повећања водостаја за више од 5 m за мање од 24 часа. У том периоду рађени су ванредни хидролошки извјештаји који су достављани надлежним институцијама.

Цјелокупна јавност била је информисана о стању времена, вода и прогнозама преко званичне интернет странице Републичког хидрометеоролошког завода и путем редовних и ванредних билтена који су достављани већем броју корисника: Републичкој управи цивилне заштите Републике Српске и њиховим регионалним центрима, Центру за обавјештавање Бања Лука, Министарству пољопривреде шумарства и водопривреде, Министарству саобраћаја и веза Републике Српске, Ауто-мото савезу Републике Српске, ЈУ „Воде Српске“, Сектору за ИТ Владе Републике Српске.

ГРАД ДОБОЈ

Хронолошки преглед догађаја у граду Добој у току мајских поплава рађен је према подацима из Извјештаја градоначелника града Добој о предузетим активностима и мјерама у току поплава на подручју града, активности Центра јавне безбједности Добој и активности Специјалне јединице полиције (СЈП) на територији града Добој који су саставни дио Извјештаја Министарства унутрашњих послова и Извјештаја повјереника за град Добој, генерала Момира Зеца.

12. / 13.05.2014. године

Републичка управа цивилне заштите је актом, број: 10/1.02/2016-11-28/14 од 12. 5. 2014. године обавјестила Град Добој, као и све остале градове и општине о могућности значајних падавина у периоду 13. и 14. мај, са посебним акцентом на територију уз слив ријеке Саве. Предметним актом наложено је поступање у складу са Планом одбране од поплава у Републици Српској. Одсјек цивилне заштите Града Добој емитовао је садржај предметног акта на програму РТВ Добој,

у трајању од три дана, односно, са почетком од 12. 5. а закључно са 15. 5. 2014. године.

У Градску управу, Одсјек цивилне заштите, пријављена су бројна клизишта на подручју мјесних заједница Зелиња, Шеварлије и Костајница. По тој обавјести, одржан је састанак Штаба за ванредне ситуације, те заједно са представницима Цивилне заштите Града Добој извршен је теренски обилазак угроженог подручја и процјена опасности по животе и имовину угрожених грађана. У сврху санирања констатованог стања, ангажована су расположива материјално - техничка средства. На том састанку констатована је опасност од раста водостаја ријеке Босне и предузете неопходне активности по Плану спровођења превентивних и оперативних мјера заштите и спасавања од поплава у граду Добој.

Градској управи, Одсијеку цивилне заштите, пријављено је излијевање ријеке Лукавице у мјесту Буштелић, територијална цјелина Требава, шире подручје града Добој.

14 /15. 5. 2014. године

Дана 14. 5. 2014. године, у поподневним сатима, градоначелник града Добој и чланови Штаба за ванредну ситуацију града Добој, извршили су обилазак свих ријечних токова у циљу процјене стања на ушћу потока Лијешањ на ријеци Босни, гдје је пријетило излијевање воде у правцу града. Локација на којој је саграђен магистрални пут представљала је главни насип и одбрану од поплава града кроз историју, а и у овој ситуацији је представљао један од одбрамбених насипа од водене стихије која је пријетила граду. Одлучено је да се ангажује сва расположива механизација на изградњи новог заштитног насипа у насељеном мјесту Макљеновац. Мјештани насеља Усора, чије су куће лоциране у непосредној близини новог насипа, изразили су негодовање поводом градње истог, и у масовном броју покушали спријечити изградњу новог насипа. Замјеник градоначелника позвао је представнике ЦЈБ Добој, да у сврху неометане градње насипа обезбиједе локацију и регулишу саобраћај. Припадници ЦЈБ Добој су, око 18.30 часова, обезбиједили извршење ове активности, те је градња насипа настављена. У поступку обављања радова на изградњи насипа, упућиван је позив за мобилизацију комплетне расположиве механизације, на цјелокупном подручју града и шире. Многобројна предузећа одазвала су се хитном позиву и ставила на располагање комплетну механизацију и радну снагу, а у сврху одбране града од надолazeће водене стихије. Припадници Центра јавне безбједности вршили су упозорења грађана на уочену опасност те обезбјеђивали зону насипа дуж магистралног пута. У поступку обављања радова на изградњи насипа, затражена је помоћ и од представника Оружаних снага БиХ, који су се током ноћи одазвали истом и пружили расположиви материјал за изградњу насипа. Команданти Мрковић и Достанић придружили су се члановима Штаба за ванредне ситуације на лицу мјеста. Донесена је одлука о изградњи насипа дуж магистралног пута М-17 од бензинске пумпе код ушћа Лијешањ потока у ријеку Босну, до раскрснице магистралног пута М-17 и Улице Светог Саве. Започета је изградња наведеног насипа уз сву расположиву механизацију која је у том тренутку била доступна. Запосленицима Електро - Добоја пружена је помоћ у изградњи насипа за одбрану трафостанице овог јавног предузећа.

Дана 15. 5. 2014. године, око 00.30 часова, уочено је да насип који је био начињен дуж локалног пута на лијевој обали потока Лијешањ не може издржати надирање воде која је након проласка кроз насип почела да плави насељено мјесто

Макљеновац, уз магистрални пут М-17, при чему је поплављено 10 кућа висине око 40 см. С обзиром на развој ситуације, полицијски службеници ПС Добој 1, су током ноћних и раних јутарњих часова, у контакту са грађанима насељених мјеста Макљеновац и Усора, исте упозоравали на могућност настанка поплаве. Такође, током ноћи уочено је излијевање ријеке Босне у Придјел Доњи и Баре, гдје је услед наведеног у кућама остао већи број грађана без могућности да се премјесте на безбједно подручје. Око 03.00 часа, начелник ЦЈБ је наредио ангажовање Јединице за подршку ЦЈБ Добој на задацима спасавања и помоћи угроженим грађанима насељених мјеста Придјел и Баре. Припадници ЈЗП ЦЈБ Добој су са грађанима, и уз ангажовање чамаца АД “Електро Добој” и ПВЈ „Добој“, око 04.00 часа, започели спашавање угрожених.

Око 5.00 часова, дана 15. 5. 2014. године, ангажовани су камиони и радне машине које су почеле да насипају материјал по магистралном путу М-17 са циљем спречавања продирања воде преко магистралног пута у градско језгро. Имајући у виду чињеницу да је током ноћи ниво поплавних вода у насељеним мјестима Макљеновац и Усора наставио да расте, начелник ЦЈБ Добој је дана 15. 5. 2014. око 7.15 часова, наредио предузимање неопходних мјера заштите људства и материјално техничких средстава ЦЈБ Добој од поплава (склањање људства из угрожених простора и објеката, пребацивање МТС и важније документације на више спратове објектата, и др.). Током цијеле ноћи, између 14. и 15. маја, градоначелник је заједно са својим замјеником, као и члановима Штаба за ванредне ситуације до јутарњих часова координисао и издавао наређења о руковођењу и употреби људства и механизације за изградњу новог насипа уз магистрални пут М17 и насипа Лијешањ поток.

15. 5. 2014. године, у 7.30 часова, сазван је хитан састанак Штаба за ванредне ситуације на којем је присуствовао и начелник ЦЈБ гдје је констатована опасност од пробијања насипа и уласка водене стихије у град. Донесена је одлука да се настави са покушајем заустављања продирања воде у град те да се приступи изради новог заштитног насипа дуж улице Здравка Мишића, тзв. Сфоров пут. Издата је наредба о хитном предузимању мјера на заштити угроженог становништва, архивске грађе и свих ресурса од значаја за град. Настављене су активности на обезбјеђењу насипа на угроженим подручјима. Полицијски службеници ПС Добој 1 су по наредби начелника ЦЈБ Добој, од 7.40 часова, започели са узбуном и евакуацијом грађана у до тада непоплављеним дијеловима Усоре.

У 8.00 часова, замјеник градоначелника је путем средстава јавног информисања упутио отворени апел за помоћ од свих надлежних институција. Према информацији из извјештаја градоначелника Добој донесена је Одлука којом је проглашена ванредна ситуација и стање елементарне непогоде на подручју града Добоја.

У 8.30 дошло је до пробијања насипа на потоку Лијешањ и уласка великих количина воде ријеке Босне кроз корито потока Лијешањ и градско насеље Усора, те даље ка градском језгру. Након тога вода је пробијала и изграђене насипе од материјала на магистралном путу М-17, те на тај начин продрла у град. Наложено је старјешини Територијалне ватрогасне јединице да се хитно изврши сигнална узбуна опште опасности. Сигнална узбуна је извршена у 9.00 часова и понављана је у континуитету до 11.00 часова.

Око 9.00 часова, начелник ЦЈБ Добој је од МУП захтјевао ангажовање Специјалне јединице полиције ради пружања помоћи у спашавању лица

угрожених поплавама. На основу усмене наредбе Директора полиције ангажована је СЈП са задатком евакуације грађана са подручја обухваћеним поплавама на подручју града Добој гдје је дошло до пробоја насипа на ријеци Усори у близини магистралног пута М-17. Пробијањем насипа на ријекама Босна и Усора, огромна количина бујичних вода слила се у урбано подручје града Добој као и у насеља Усора, Пијескови и Баре, при томе угрожавајући људске животе и њихову имовину. Специјална јединица полиције је одмах формирала осам спасилачких група које су дјеловале на терену у циљу евакуације грађана и материјално-техничких средстава погођених поплавама. Истог дана у 9.10 часова командант СЈП је ангажовао 31 полицијског службеника за полазак у Добој са два рафтинг чамца и једним маестрал чамацем са опремом који су у 10.40 стигли у касарну ОС БиХ у мјесту Миљковац.

У 9.30 часова, од стране Центра за узбуњивање, дат је звучни сигнал “опасност од елементарне непогоде“, у вријеме када је највећи дио насеља Макљеновац и Усора био под водом, а водена бујица надирала у средишњу градску зону града Добој.

Око 10.30 часова, код жељезничког моста на ријеци Босни, задржана је већа количина балвана и других предмета од којих се на предметној локацији формирала брана, па је вода из корита ријеке Босне почела пробијати изграђени насип на магистралном путу, као и насип од ушћа потока Лијешањ у ријеку Босну, након чега је у кратком периоду вода поплавила 90% града. Поред градског подручја, потопљена су и насељена мјеста: Горња Пакленица, Рјечица, Јабучић Поље, Поточани, Шеварлије, Придјел Горњи и Доњи, Костајница, Баре, Велика Буковица, Кладари, Буковачке Чивчије, Трњачани, Буковац-Шешлије, Ритешић, Мајевац, Трњани, Подновље, као и мјеста у долини ријеке Спрече: С. Поље, Текућица, Бољанић.

По доласку у касарну командант Специјалне јединице полиције је телефоном издао наређење да се одмах крене са евакуацијом пацијената и особља из Дијализног центра у Добоју, након чега се приступило организовању јединице и планирању конкретних задатака СЈП на терену. Вође група су организовали полицијске службенике СЈП у осам спасилачких група, са по четири полицијска службеника СЈП који су били распоређени по групама. Са спасилачким активностима започето је у 11.10 часова, у којим су поред припадника СЈП учествовали и припадници ОС БиХ са једним чамцем и камионима, ради прихвата евакуисаног становништва.

Републичкој управи цивилне заштите упућен је допис за хитно обезбјеђење опреме за спасавање, коришћење војних смјештајних и других капацитета, те остале потребне опреме и средстава у сврху збрињавања евакуисаних лица.

Око 11.30 часова, хеликоптером Хеликоптерског сервиса Републике Српске, у Добој је дошао Министар унутрашњих послова РС, који се одмах упутио у дијелове града у којима је вода надирала, како би сагледао ситуацију и предузео кораке на отпочињању акције спасавања.

Око 12.00 часова у Добој су стигли припадници Специјалне јединице МУП са четири чамца и одмах се укључили у спасавање. Константно су предузимане све неопходне активности на спасавању најугроженијих лица. Са великог броја пунктова је са свим расположивим пловилима вршена дистрибуција хране и воде угроженом становништву. Обезбјеђење пунктова и дјелимично дистрибуцију хране вршили су припадници Центара јавне безбједности. Такође, око 12.00 часова, у складу са договором са командантом касарне ОС БиХ, на располагање су

стављене одређене просторије за привремени смјештај људства. Истовремено, почело се користити гориво из касарне те радне машине.

Око 12.15 часова, хеликоптером Хеликоптерског сервиса Републике Српске, у град Добој је дошао Министар здравља и социјалне заштите РС који се упутио у ЈЗУ Општа болница „Свети апостол Лука“ у Добоју, како би сагледао ситуацију у овој здравственој установи те координисао акцију спасавања дијализних болесника. Формирани су прихватни центри за евакуисана лица на неколико локација: просторије касарне и Дирекције за изградњу и развој града Добој, просторије Јеврејске заједнице, синагога и Опште болнице „Свети апостол Лука“ за пружање медицинске помоћи и обезбјеђење неопходних лијекова.

Око 13.00 часова формиран је, и одмах почео са радом, Штаб за спасавање у саставу: Радислав Јовичић, руководилац Штаба, Драган Богданић, Горан Ђурковић, Владо Ђурђевић, Драган Продановић, Мирослав Милојевић, Драгиша Којић, Предраг Ватреш и Бобан Кустурић, чланови Штаба. Задатак Штаба је био да одмах организује и координише акцију спасавања и рад хитних служби. Штаб је одлучио да активности штаба логистички буду усмјерене на ЈЗУ Општа болница „Свети апостол Лука“ и касарну ОС БиХ у насељеном мјесту Миљковац. Као прихватно мјесто за евакуисане грађане одређена је касарна ОС БиХ.

Акцији спасавања придружили су се припадници Хеликоптерског сервиса Републике Српске са расположивим хеликоптерима. Извршена је евакуација болесника из дијализног центра као и осталих угрожених становника. Група болесника је из касарне транспортована хеликоптером у Клинички центар Бања Лука, у неколико наврата. Сва расположива пловила која су упућена Штабу за ванредне ситуације из сусједних општина, стављена су на располагање Центру јавне безбједности који је вршио координацију у поступку спасавања угроженог становништва. До 13.30 часова био је поплављен цијели град, а до 14.30 и магистрални пут М-17, односно заштитни насип ријеке Босне на којем се наведени пут налази. Ниво поплавних вода је наставио да расте, и током послјеподнева досегао висину 3 метра у главној градској улици, док је у неким дијеловима града досегао и висину од 5 метара.

Замјеник градоначелника са Штабом за ванредне ситуације је након обиласка угрожених подручја на локацији Усора, око 11.00 часова, дошао у сједиште Цивилне заштите, објект Ватрогасног дома, из којег је услед наглог пораста воде након пола сата било немогуће изаћи. У тој ситуацији телефоном је вршена комуникација са представницима ЦЈБ Добој. Од представника ЦЈБ Добој у више наврата је тражено да прихвате чамце које су упућивале многе општине, као и Оружане снаге БиХ, односно, пет чамаца упућених од начелника општине Брод и четири чамца упућена из касарне у Дервенти. Такође, у више наврата је тражено да се један чамац упути до Дома војске, како би био евакуисан градоначелник, као и чамац до Ватрогасног дома, у циљу изласка замјеника градоначелника са члановима Штаба, како би лакше наставили координацију и ангажовање свих субјеката. До ватрогасног дома стигао је чамац око 17.00 часова, након чега је извршена евакуација Градског штаба за ванредне ситуације, који се налазио блокиран у просторијама Ватрогасног дома у Добоју, чији се командант, замјеник градоначелника Добоја укључио у рад Штаба за спасавање формираног од стране Владе Републике Српске. Око 16.00 часова, у спасавање угрожених грађана, поред СЈП МУП РС са четири чамца укључио се и РК „Бук“ Бања Лука са три чамца и Рафтинг клуб „Кањон“ Бања Лука, са 20 чамаца. У спасавању су такође учествовали и Рафтинг клуб „Уна“ Бихаћ и Горска служба спасавања „Бук“ Фоча.

У 18.50 часова, у Штаб је дошао министар просвјете и културе РС, који је око 19.50 часова, заједно са одређеном количином хране, спасилачким чамцем пребачен у Ђачки дом у којем се налазило 110 ђака који су били блокирани због поплаве. Активности на евакуацији и спасавању грађана су спровођене до 21.00 час уз ангажовање спасилачких чамаца.

По наређењу руководиоца Штаба за спасавање током ноћи 15/16. сачињен је План мјера и радњи на спасавању људи и материјално техничких средстава у Добоју чија је реализација планирана за 16. 5. Током ноћи, успостављено је дежурство у Штабу и на терену.

16. 5. 2014. године

Дана 16. 5. 2014. године, осим наведених спасилачких тимова, истима су се придружиле и екипе из Приједора, Козарске Дубице, Бихаћа и Прњавора са одређеним бројем чамаца и спасаца. Од 6.15 часова, истог дана, настављено је достављање информација о угрожености грађана на поплављеном подручју, за евакуацију истих и доставу хране и пића и исте су настављане и током дана.

У 6.20 часова, из просторија Градске управе, на локацији бивши Дом војске, пловилима спасилачке екипе из Бихаћа евакуисан је градоначелник града Добоја који је пребачен у Штаб за ванредне ситуације. Након тога, око 7.20 часова, у просторијама Опште болнице „Свети апостол Лука“, градоначелник је присуствовао састанку са предсједником Републике Српске, заједно са представницима МУП, и том приликом се упознао са чињеницом да је у објекту Опште болнице формиран нови Штаб у чији састав нису били предложени чланови Штаба за ванредне ситуације Града Добој. Током састанка са предсједником РС вршене су одређене измјене и допуне састава чланова новоформираног Штаба. Тако су у састав Штаба укључени и градоначелник Добоја, као замјеник руководиоца Штаба и замјеник градоначелника, као члан Штаба.

У периоду од 8.30 до 10.30 часова, предсједник РС је заједно са спасилачком екипом обишао ученике блокиране у Ђачком дому те им уручио пакете помоћи. Предсједник је напустио подручје града у 11.00 часова.

Око 12.00 часова, по одлуци Штаба, извршено је прекопавање магистралног пута М-17, у непосредној близини тржног центра „Туш“, са циљем пробијања насипа изнад којег се протеже наведени магистрални пут и испуштање воде из градске зоне према кориту Босне. Након прокопавања пута ниво воде у градској зони је почео опадати за 15 cm на сат времена.

У 14.45 часова, Штаб је посјетио начелник општине Теслић са сарадницима, са циљем договора око ургентне помоћи.

У 17.20 часова, у касарну ОС у Миљковцу, слетио је хеликоптер Владе Републике Хрватске који је довео једну тону помоћи у храни, води и лијековима. Исти хеликоптер извршио је евакуацију шест животно угрожених лица у насељу Баре и шест дијализних пацијената у правцу Источног Сарајева.

У 19.20 часова, започете су активности на довођењу мрежног напона до водоцрпне станице лоциране уз магистрални пут М-17 на улазу у Добој.

У 21.30 часова, Штаб је одржао састанак, у циљу анализе дневних активности и сачињавања плана активности за наредни дан.

17. 5. 2014. године

Дана 17. 5. 2014. године, од 5.00 часова, настављене су планске активности на спасавању грађана и материјално-техничких средстава у градској зони Добоја.

Од 16. до 24. 5. 2014. године, на подручју градске зоне, пронађено је 11 тијела грађана од којих је код њих деветоро утврђено да је смрт наступила утапањем:

- 16. 5. 2014. године, у насељу Усора, у улици Добојских бригада, у породичној кући пронађено је тијело старије женске особе која је идентификована као С.Ђ. (1924). Смрт је наступила утапањем.
- 16. 5. 2014. године, у насељу Усора, у Улици добојских бригада, у приземљу породичне куће пронађено је тијело мушке особе које је идентификовано као М.Б. (1951). Смрт је наступила утапањем.
- 16. 5. 2014. године, у насељу Усора, у Улици добојских бригада, у породичној кући пронађено је тијело старије женске особе која је идентификована као Б.П. (1926). Смрт је наступила као посљедица инфаркта миокарда.
- 17. 5. 2014. године, у насељу Усора, у Улици добојских бригада 39, у породичној кући пронађено је тијело старије женске особе која је идентификована као М.П. (1923) . Смрт је наступила утапањем.
- 17. 5. 2014. године, у насељу Усора, у Улици Николе Тесле 116, у приземљу породичне куће пронађена су тијела мушке особе средњих година и старије женске особе која су идентификована као Ж.Ј. (1961) и М.Ј. (1932)-мајка и син. Смрт је у оба случаја наступила утапањем.
- 17. 5. 2014. године, у стану у Добоју, у Улици цара Душана број 6/1, пронађено је тијело тешко болесног и непокретног старијег лица, које је идентификовано као Р.Ч. (1924). Смрт је наступила утапањем.
- 17. 5. 2014. године, у породичној кући у Добоју, у Улици озренских српских бригада, пронађено је тијело старијег мушкарца, које је идентификовано као Р.Н. (1941). Смрт је наступила услед инфаркта миокарда.
- 17. 5. 2014. године, у близини тржног центра „Туш“, у насељу Пијескови, у наносу пијеска и муља, дијелом у води, пронађено је тијело старије женске особе за коју није могао бити утврђен идентитет. Смрт је наступила утапањем. 18.5 од стране С.Д. (1951) извршено је препознавање тијела као Б.С. која је настањена у Добоју.
- 21. 5. 2014. године, у Улуци краља Драгутина број 42, у породичној кући на спрату пронађено је тијело старије женске особе, која је идентификована као Д.С. (1939). Смрт је наступила утапањем.
- 24. 5. 2014. године, у дворишту породичне куће, власништво З.П. у улуци Колубарска број 28, пронађено је тијело мушке особе, које је идентификовано као М.Ч. Смрт је наступила утапањем.

18 - 19. 5. 2014. године

Штаб у горе наведеном саставу је престао са радом дана 18. 5. 2014. године у 8.00 часова када су ингеренције Штаба пренесене на Градски штаб за ванредне ситуације Града Добој који је у међувремену почео са радом .

У граду нису функционисале комуналне службе нити је постојао организован приступ уклањању огромних количина кабастог отпада који је био разбацан по градским улицама и јавним површинама и представљао здравствену

опасност за грађане. Већина градских институција није била у функцији. Једини који су показали организован систем дјеловања у кризним ситуацијама били су ЦЈБ Добој, ЈЗУ „Болница Свети апостол Лука“ Добој, Дом здравља Добој, ЗП „Електро –Добој“ а.д Добој и „Водовод“ а.д. Добој.

Због уочених слабости у провођењу одвоза кабастог отпада са подручја града, на основу наредбе команданта Републичког штаба за ванредне ситуације, број: 04-4/14 од 19. 5. 2014. године, именован је повјереник за Град Добој, генерал Момир Зеџ, који је овлаштен да у име Републичког штаба може извршити мобилизацију материјално-техничких средстава и људства у складу са планом.

Организација Црвеног крста у граду Добој је отежано функционисала због мањка складишног простора за помоћ која је пристизала, као и недовољног броја радника и волонтера за подјелу помоћи угроженом становништву.

20. 5. 2014. године

20. 5. 2014. године, у 8.30 часова, у просторије Штаба за ванредне ситуације дошао је генерал Момир Зеџ у пратњи начелника ЦЈБ Добој Горана Ђурковића, који су градоначелника упознали са чињеницом да је генерал Момир Зеџ повјереник Владе РС за Добој. Генерал је упознао градоначелника да ће он координисати између Градског и Републичког штаба, и помоћи у што бржем отклањању посљедица изазваних поплавом и стављање у функцију свих институција.

Послије састанка са Градским штабом, повјереник је у сарадњи са ЦЈБ Добој организовао чишћење града камионима и грађевинским машинама које је обезбједила Влада Републике Српске.

У периоду од 20. 5. до 25. 5. 2014. године, свакодневно су организовани састанци и координација између градоначелника и повјереника, уз присуство припадника ЦЈБ, као и представника јавних предузећа, на којима су договаране активности на чишћењу града и стварању услова за функционисање јавних установа. Донесено је низ аката наредбонодавног карактера, који су имали за циљ што хитније санирање посљедица елементарних непогода које су у наредна два дана и реализоване.

Настављене су све активности на чишћењу града и пружања других видова помоћи угроженим грађанима, како би се спријечиле посљедице. У организацији и под контролом припадника Центра јавне безбједности Добој, вршена је дистрибуција нафте, пумпи и цистерни. Дистрибуција хране вршена је под надзором Црвеног крста.

У складу са наредбом Штаба за ванредне ситуације РС, број: 05-1/14 од 20. маја 2014. године, Републичка управа цивилне заштите је извршила мобилизацију цистерни са непоплављеног подручја и усмјерила их у град Добој, гдје су већ од јутарњих часова 21. маја 2014. године биле на располагању Штабу за ванредне ситуације.

Број ангажованих транспортних возила у периоду од 20. 5 - 27. 5 био је :

- Од 60 до 143 моторних возила, од шест до 25 радних машина, од 7 до 12 цистерни за прање улица и објеката, те осам цистерни са питком водом;
- Поред технике коју је обезбједила Влада РС, јавило се више приватних лица, власника теретних моторних возила и разних машина, како са подручја града Добој, тако и са цијелог простора БиХ који су се добровољно ставили на располагање за одвоз отпада и чишћење града;

- Одвезено је 3.499 камионских товара кабастог отпада на релацији град-градска депонија Карабеговац;
- Свакодневно је испумпавана вода из подрумских просторија, пране улице, те од стране стручних екипа вршена дезинсекција очишћених и опраних простора.

Дана 20. 5. 2014. године, на основу наредбе директора полиције, наредбе Стручно -оперативног тима заштите и спасавања и усменог наређења команданта СЈП, ангажована су два полицијска службеника СЈП –водича службених паса са службеним псима, са задатком откривања минско-експлозивних средстава на подручју ЦЈБ Добој.

21. 5. 2014. године

Ветеринарска служба Републике Српске формирала је екипу која је на читавом подручју града уклањала угинуле животиње и храну животињског поријекла и уништавала их на прописан начин. Девет деминерских тимова почело је са радом на обиљежавању минских поља и проналаску минско - експлозивних средстава, при чему су обиљежили 21 минско поље. Црвени крст је организованије приступио подјели хране, воде и остале хуманитарне помоћи угроженом становништву.

22. 5. 2014. године

Формирани су стручни тимови за попис и процјену штете проузроковане поплавом. „Водовод“ а.д. Добој обезбиједио је техничку воду за град Добој.

23. 5. 2014. године

Екипе Електро Добоја су успјеле да обезбиједје електричну енергију за 70% потрошача и расвјету. Административна служба Града Добој почела је да функционише.

24 - 31. 5. 2014. године

У периоду 24 - 31. 5. 2014. године, на санацији града Добој учествовали су тимови ОС БиХ за санацију терена, полицијски службеници ЦЈБ Добој који су формиран у радне водове и студенти Високе школе унутрашњих послова, те око 1000 волонтера из цијеле Републике Српске .

У сврху санирања посљедица елементарних непогода у континуитету се предузимало низ активности на благовременој достави и дистрибуцији хране, воде и хигијенских производа, у складу са расположивим залихама истих.

Формирани су пунктови за складиштење достављене хуманитарне помоћи и вршена непрестана дистрибуција исте. Представници Црвеног крста су вршили евиденцију улаза и излаза хуманитарне помоћи.

Одмах по стицању могућности за извршење, повлачење воде, предузете су све неопходне активности на уклањању свих потенцијално штетних и заразних материја, отпада и смећа те лешева угинулих животиња, на прописан начин.

Издата су упозорења за све идентификоване објекте који су током поплаве оштећени и у таквом стању били пријетња безбједности грађана.

У сврху пописа и процјене штете формиране су посебне комисије. Према процјени поплавлено је око 1500 станова, око 1500 приватних кућа, око 800 мањих приватних простора, око 110 великих пословних простора, око 50 општинских пословних објеката, око 70 зграда државних установа, око 1000 гаража, око 1500 шупа, већи број дворишних зграда, 44 трафоа, двије високонапонске трафо станице као и многе друге зграде и објекти. Без електричне енергије и питке воде било је 31 410 потрошача.

До 27. 5. 2015. године, када је укинут статус повјереника генералу Момиру Зецу, све институције са локалног и републичког нивоа у граду Добоју су почеле са радом, али у отежаним условима.

ОПШТИНА ШАМАЦ

Хронолошки преглед догађаја у општини Шамац у току мајских поплава рађен је према подацима из Извјештаја начелника Општине Шамац о предузетим активностима и мјерама у току поплава на подручју општине Шамац, активности Центра јавне безбједности Шамац и активности Специјалне јединице полиције (СЈП) на територији општине Шамац који су саставни дио Извјештаја Министарства унутрашњих послова и Извјештаја повјереника за општину Шамац, генерала Милорада Кутлешића.

15. 5. 2014. године

Дана 15. 5. 2014. године, у 8.00 часова, одржан је састанак Кабинета начелника Општине у проширеном саставу, на којем су били присутни и чланови Општинског штаба за ванредне ситуације, командир Полицијске станице Шамац и командир Полицијске станице за безбједност саобраћаја Шамац, на којем је разматрана актуелна ситуација у вези високог водостаја и с тим у вези издата су одређена задужења (формирање мобилних тимова хитне помоћи, обезбјеђивање возила са питком водом, агрегата за пумпе, чамаца, врећа са пијеском, формирање тимова људи за обилазак терена, обавјештавање о проходности путева) и налог да се исти дан у 10.00 часова одрже састанци са предсједницима Савјета мјесних заједница и са истим договоре даље активности око припрема за надолазећу водену стихију, а у смислу организовања дежурстава, обезбјеђивању чамаца, врећа за пјесак и пјесак, као и договори око евакуације стоке и људства.

У 11.30 часова у наставку састанка, поред низа закључака који су се односили на предузимање одређених активности у циљу збрињавања и спашавања становништва и имовине, одлучено је да се прогласи ванредно стање.

У 12.00 часова, Начелник Општине донио је Одлуку о проглашењу ванредне ситуације на територији општине Шамац, број: 01-022-117/1, којом је проглашено ванредно стање на територији општине Шамац, почев од 15. 5. 2014. године у 12.00 часова, ради високог водостаја ријеке Босне. Истог дана донио је и Одлуку о проглашењу ванредне одбране од поплаве за сектор И, број: 01-022-119/14, Одлуку о проглашењу ванредне одбране од поплаве за сектор II, број: 01-022-118/14 и Одлуку о привременом складиштењу хране и остале хуманитарне помоћи за потребе акција заштите, спасавања и збрињавања, број: 01-022-121/14.

О насталој ситуацији и донесеним одлукама обавјештени су директори јавних предузећа и јавних установа, првенствено школа, да се дјеца пусте кућама и обавијесте да неће бити наставе наредних дана, односно све док буде трајала ванредна ситуација. Након тога интензивирани су припреме око набавке још количина врећа за пјесак, пјеска, горива и уља за пенте као и чамаца, те заједно са предузећем а.д. „Ушће Босне“ договорено затварање комплетног савског насипа, што је благовремено и урађено.

Моментом проглашења ванредне ситуације, активности руковођења и координације рада субјеката и снага система заштите и спасавања преузео је Штаб за ванредне ситуације којим руководи начелник Општине у функцији команданта Штаба. Штаб за ванредне ситуације формиран је Одлуком Скупштине општине Шамац, број: 07-022-76/13 од 30. 4. 2013. године, и исти поред начелника Општине као команданта Штаба броји 12 чланова. Од почетка ванредног стања, поред чланова Штаба, сједницама су присутвовали и стручна лица и руководиоци органа и јавних предузећа који су били битни за спровођење мјера заштите и спасавања.

Од проглашења ванредне ситуације Штаб је био у непрекидном засједању. Активности Штаба за ванредне ситуације одвијале су се 24 часа дневно. Штаб за ванредне ситуације у првом моменту био је смјештен на бензинској пумпи "Гас петрол" Шамац, затим на бензинској пумпи "Оптима" Горња Црквина, одакле је врло брзо дислоциран у простор дискотеке "Делта" у Горњој Црквини.

У послеподневним часовим, након обиласка терена, вршена је координација око праћења водостаја и могућег излијевања ријеке Босне, као и праћења водостаја ријеке Саве. У касним поподневним часовима уочен је интензиван раст ријеке Босне, а због смањеног протока и немогућности улијевања у ријеку Саву, донесена је одлука да се на градском насипу поставе вреће са пијеском ради његовог подизања. Одмах се приступило утврђивању дијела насипа на ријеци Сави и Босни, те је започето са мјерама на мобилисању људи и материјално техничких средстава.

Начелник Општине је у два наврата лично, заједно са припадницима Полицијске станице Шамац, у возилу путем мегафона позвао радно способно становништво да се укључи у акцију спасавања града од надоласеће поплаве, а том приликом је предузеће „Ушће Босне“ обезбиједило пијесак, Цивилна заштита један дио врећа које је имала на стању, док је преостали дио врећа обезбијеђен од предузећа "Агропекс" д.о.о. Обудовац, "Агроцентар" д.о.о. Обудовац и укупно око 12.000 - 13.000 врећа које су напуњене пијеском и постављене на дио насипа од старог Центра за хемодијализу ка ушћу, односно на дијелу гдје је најнижи дио насипа.

Сам чин позивања радно способног становништва на одбрану града од надоласеће поплаве је садржавао и упозорење о нужним превентивним мјерама у смислу евакуације жена, дјеце и болесних у смислу да се исти евакуишу из приземних просторија, потраже смјештај на другом мјесту, а уколико то немају да су на располагању просторије спратова основне школе и средње школе. Том приликом је директорима наређено дежурство и паљење свјетла у школи и око школе. На акцију одбране града одазвало се око 250 - 300 грађана.

16. 5. 2014. године

Дана 16. 5. 2014. године, до 3.00 часа, вршени су радови на изградњи одбрамбеног насипа када су прекинути јер је било очито да ће доћи до

прелијевања насипа, те су полицијске патроле приступиле ужурбаном, константном алармирању грађана на надолazeћу опасност од поплава.

Дана 16. 5. 2014. године, око 05.00 часова, дошло је до плавлeња градског подручја Шамца, а затим и приградског насеља Јасеник, МЗ Писари, Доња Црквина, Горња Црквина, Турсиновац, Српска Тишина, Засавица, Хрватска Тишина, Ново Село, Ново Село 2, Брвник, Доњи Хасић, Шкарић, Лугови и Гребнице. Припадници ПС Шамац предузимали су хитне активности на заштити материјално-техничких средстава, те учествовали на спасавању грађана од надолazeће опасности. Одмах су формиране контролне тачке на прилазима поплављеним подручјима, те се приступило евакуацији становништва, те достави хране, воде и лијекова. Истог дана у вечерњим часовима измјештен је Штаб на локалитет БП „Оптимабенз“ у Црквини, гдје се од тог периода вршио пријем, подјела и дистрибуција хуманитарне помоћи према поплављеним подручјима.

17. 5. 2014. године

На захтјев Општинског штаба ангажовани су и припадници Оружаних снага БиХ на челу са пуковником Митром Аџићем, који су се од 17. 5. 2014. године налазили на територији општине Шамац и пружили помоћ, како у евакуацији и спашавању становништва и имовине, тако и на отклањању посљедица елементарне непогоде.

Дана 17. 5. 2014. године Влада Републике Српске донијела је Одлуку о проглашењу ванредне ситуације за територију Републике Српске, број: 04/1-012-2-919/14 ("Службени гласник Републике Српске", број: 1 – ванредни број), од када се снаге за заштиту и спасавање стављају под команду Републичког штаба за ванредне ситуације. С тим у вези и активности Општинског штаба су усмјераване низом наредби и препорука Републичког штаба.

Полицијски службеници ПС Шамац, наставили су са пружањем помоћи у дистрибуцији помоћи на поплављеном дијелу, предузимали мјере и радње у циљу заштите јавног реда и мира и имовине грађана и вршили евакуацију лица са поплављених подручја. У том периоду вршило се повремено обилажење градског дијела у ноћним часовима, како би се превентивно дјеловало.

Дана 17. 5. 2014. године, од стране комшија, у помоћном објекту породичне куће у Доњој Црквини пронађено је беживотно тијело Пајић Милета, гдје је извршен увиђај и преглед од стране љекара, мртвозорника Дома здравља Шамац, тада је констатовано да нема трагова насиља о чему је обавјештен дежурни тужилац Окружног тужилаштва Добој. Такође, од стране мјештана, на локалитету Писара, у води је пронађено беживотно тијело Бендаревић Стојана, које је извучено, те је од стране љекара – мртвозорника Дома здравља Шамац констатовано утапање, о чему је такође обавјештено ОТ Добој.

18. 7. 2014. године

По доласку на подучје Шамца, припадници ОС БиХ су, дана 18. 7. 2014. године, успоставиле пункт код творнице „Мебош“ и биле су одговорне за евакуацију и снабдијевање сјеверног дијела града, од Улице Николе Тесле до насипа уз реку Босну. У том периоду је на пункту „Мебош“ евакуисано 1275 цивила. Такође су у наведеном периоду припадници ОС БиХ са пункта „Мебош“ у град Шамац доставили 29,7 тона хране, воде и хигијенског материјала. Санитетско

теренско возило – тојота је са возачем додијељена на располагање Дому здравља Шамац и било је ангажовано на достављању лијекова на подручју општине у које није могло да се дође са обичним возилом.

Становништву поплавлених подручја достављана је храна, вода, средства за хигијену и лијекови, који су пристизали као хуманитарна помоћ. Све надлежне институције и организације биле су упознате са стањем на територији општине Шамац и потребама хуманитарне помоћи. Остварена је стална комуникација са медијима и међународним организацијама од којих је тражена помоћ и укључивање при санирању штете. У обезбјеђивању довољних количина питке воде, која се константно дијелила становништву, укључила се и организација „ASB“ из Њемачке која је технологијом производње питке воде обезбјеђивала потребне количине.

19. 5. 2014. године

Дана 19. 5. 2014. године, пристигла је помоћ у људству и материјално техничким средствима, и то од стране Специјалне јединице полиције и Јединице за подршку (ЈЗП) ЦЈБ Бањалука, Приједор и Добој, те ПС Модрича, Дервента и Брод, када су се појачале активности у пружању помоћи угроженима од стране полицијских службеника, контроли уласка и изласка на поплавлена подручја, обезбјеђивање објеката гдје је смјештена хуманитарна помоћ те објеката на којима се вршила дистрибуција хуманитарне помоћи. У наведеном периоду се вршило документовање, снимање и фотографисање објеката од значаја, те организовале патроле током 24 часа на води од стране полиције. Формирана је у ресторану бензинске станице „Ада“ привремена полицијска станица са дежурном службом, центром везе и неопходним евиденцијама, у којој су се одржавали састанци Штаба за ванредне ситуације.

У току трајања ванредне ситуације, Штаб за ванредне ситуације, у оквиру своје надлежности, доносио је акта у складу са Законом и подзаконским актима, актима Републичког штаба за ванредне ситуације и потребама које су произишле из настале ситуације. Донесено је низ наредби, одлука и закључака које су објављене у Службеном гласнику Општине Шамац. Од момента настанка поплаве, Штаб за ванредне ситуације, уз помоћ бројних субјеката укључених у систем заштите и спасавања, помоћи грађана, привредних и других субјеката предузимао је све мјере у циљу заштите и спасавања људи и имовине и заштите од посљедица поплаве. Организована је евакуација становништва и стоке са поплавленог подручја чамцима, тракторима, камионима, а касније и хеликоптерима. Евакуисано становништво привремено је смјештано у Г.Слатину и Д. Слатину, Гајеве, Обудовац и Шамац у домаћинствима која нису поплавлена, те на подручју општине Градачац.

Осим припадника Цивилне заштите и локалног становништва које је било ангажовано у акцијама спасавања становништва и снабдијевања становништва које је остало у својим кућама водом и храном, у тим акцијама учествовали су и припадници Горске службе спасавања Мостар, Ронилачког клуба „Градачац“, рафтинг клуб "Кањон" из Бање Луке, Цивилне заштите РС, Хеликоптерска служба РС и хеликоптерске јединице за евакуацију Аустрије, Словеније и Хрватске, јединице за подршку МУП-а РС и специјалне јединице Луксембурга са десантним чамцима. Истог дана рафтинг клуб "Кањон" из Бање Луке Полицијској станици Шамац ставља на располагање четири гумена чамца од када почиње да се врши

документовање, снимање и фотографисање објеката од значаја, те се организују патроле током 24 часа на води од стране полицијских службеника (припадници ПС Шамац и расположивих припадника ЈЗП), а у циљу извршења полицијских задатака.

20. 5. 2014. године

Дана 20. 5. 2014. године, на располагање се стављају двије агенције за обезбјеђење објеката и личности "Алфа" и "Сектор Секјурити" са по четири припадника који се распоређују на послове обезбјеђења складишта са хуманитарном помоћи. Истог дана Републички штаб за ванредне ситуације доноси наредбу о именовању генерала Милорада Кутлешића за повјереника за општину Шамац, а за подршку у провођењу активности одређује командира ПС Шамац Бијелић Игњатију.

Обзиром на чињеницу да се вода почела повлачити из појединих поплавлених дијелова општине, полицијски службеници су константно радили на отклањању посљедица поплаве и пружању помоћи специјализованом тиму ватрогасаца за испумпавање воде из Пољске, који су били смјештени у дијелу аутобуске станице гдје се вршило њихово обезбјеђивање, око 37 возила.

Будући да се вода са појединих дијелова територије почела врло брзо повлачити, и да су на терену остајале огромне количине комуналног и другог отпада, угинулих животиња и других нечистоћа, те да је било неопходно организовати сакупљање отпада и санацију терена, командант Штаба је донио Одлуку о организовању и сакупљању комуналног и другог отпада на поплавленим дијеловима општине Шамац, број: 03/14 од 20. 5. 2014. године, и истом обавезао сва правна и физичка лица на поступање у складу са донесеном Одлуком. У том смислу одређена је локација за сакупљање отпада и то локалитет "Кладник" у Горњем Хасићу, организован транспорт отпада, поступање у случају опасног отпада и ангажовани људи и средства за извршавање ове радње. На основу Споразума, број: 61/14 закљученог са Општином Модрича, привремено депоновање кабастог отпада вршено је на локалитету "Анића шљункара" К.О. Милошевац.

На подручју поплавлених мјесних заједница тако и града Шамца, остао је и велики број угинулих животиња чије угинуће је настало утапањем. Такво стање представљало је велику пријетњу по здравље људи и здравље преосталог сточног фонда због могућности појаве заразних обољења. У сарадњи са Ветеринарским институтом у Бања Луци, прије свега г. Драгом Недићем и представницима Министарства пољопривреде, формиран је тим за уклањање животињских лешева. Тим су сачињавали г. Милан Игњић, као ветеринарски инспектор и Предраг Маринковић, др вет. мед. Пронађена је локација за ископавање јаме - гробнице како то захтијевају струка и закон. Таква локација је пронађена на подручју локалитета Лугови (локација је удаљена више од 2 km од најближег насељеног мјеста). Један дио животињских лешева отпреман је специјалним камионима у крематориј у Инђији у Републици Србији, а остали број животињских лешева је закопан у предвиђену јаму. Онај дио животињских лешева, који је веома мали, а који није сакупљен због касног повлачења воде и који је већ био у фази распадања када је пронађен, спаљиван је на лицу мјеста и засипан хлором и кречом.

21. 5. 2014. године

По налогу помоћника министра саобраћаја и веза Републике Српске, 21. 5. 2014. године, изведени су радови на привременој санацији оштећења моста у Тишини, за које радове је било ангажовано предузеће МГ МИНД Мркоњић Град, а надзор над извођењем радова извршен је од стране ЈП „Путеви РС“. Мост је саниран и дио регионалног пута Р 464 је стављен у функцију.

У циљу спречавања могућности нарушавања јавног реда и мира у току трајања ванредне ситуације, Командант Штаба донио је Одлуку о забрани продаје и конзумирања алкохолних пића на јавним мјестима, број: 20/14 од 21. 5. 2014. године, Одлуку о кретању лица, укључујући и акредитоване представнике медија и новинаре на поплављене дијелове територије искључиво уз потврду Штаба, број: 17/14 од 21. 5. 2014. године. Такође, док је подручје града било под водом, на снази су биле мјере ограниченог кретања лица у ноћним сатима и истовремено је свакодневно обавјештавана јавност о могућности пријаве нарушавања јавног реда и мира, те уочених кривичних дјела Полицијској станици Шамац непосредно или путем телефона. Поред изузетно тешке ситуације осигурана је безбједност становништва и имовине, те комплетна контрола када је у питању заштита становништва и материјалних добара, као и обезбјеђивање прихватних пунктова и уопште стварања безбједне ситуације на подручју општине. То су вршиле Полицијска станица Шамац и Полицијска станица за безбједност саобраћаја Шамац, због чега је регистрован врло мали број прекршаја и извршених кривичних дјела.

22 - 23. 5. 2014. године

Како би се спријечила могућност појаве заразе, од стране Команданта Штаба, донесена је и наредба о обавезној дезинфекцији напуштених стамбених објеката, број: 25/14 од 22. 5. 2014. године.

На основу одлуке Штаба за ванредне ситуације ОС БиХ су дана 22. 5. Организовале и успоставиле два пункта за деконтаминацију и дезинфекцију лица и моторних возила која излазе из града. Према грубој процјени, припадници ОС БиХ, у периоду од 22. 5. до 27. 6. 2014. године су извршили деконтаминацију око 65.000 људи и око 25.000 возила. Такође је специјално возило за деконтаминацију, цистерна, извршила деконтаминацију површина 681.520 m². Дио припадника чете АБХО је свакодневно био ангажован као испомоћ Дому здравља на пословима дезинфекције и дезинсекције објеката на подручју општине.

На ослобађању појединих дијелова града од огромне количине воде која није могла да отече помоћ је пружила Пољска ватрогасна јединица, која је у периоду од 22.05 до 4. 6. 2014. године, боравила на територији општине Шамац, и уз помоћ пумпи које су за те потребе донијели са собом, у року од 10-так дана испумпали преосталу воду. Такође, несебичну помоћ и подршку у акцијама ослобађања града од воде, чишћења града, одвожења комуналног и другог отпада и уопште свих активности на отклањању посљедица од елементарне непогоде пружили су и припадници Оружаних снага БиХ са пуковником Аџићем на челу, припадници Ватрогасне службе општине Зворник, општине Градачац, Општине Модрича, Општине Озаци, Робна кућа "Боска" Бања Лука, екипе које су дошле из Турске, као и многи други који су учествовали у акцијама прања улица и других јавних површина. У акцију чишћења града били су укључени и бројни волонтери,

како са подручја општине тако и са подручја других општина, као и студенти Бањалучког универзитета који су у више наврата долазили како би пружили помоћ у овој акцији.

Дана 23. 5. 2014. године, на подручју општине Шамац, дошла је специјализована екипа из Њемачке за прочишћавање воде која је снабдијевала град на пет локалитета са чистом питком водом. Од стране полицијских службеника је обезбјеђивано њихово постројење и вршено обезбјеђење локалитета са питком водом.

24. 5. 2014. године

Након повлачења воде из већег дијела града припадници ОС БиХ су наставили са активностима везаним за санацију штета изазваних поплавама (чишћење града и околних села, одвоз кабастог отпада и муља са улица, насипање путева и санација оштећених макадамских површина). Осим људства које је дало огроман допринос стабилизацији стања како за вријеме поплава тако и након њих, у општини Шамац битно је истаћи ангажовање пуковника Митра Аџића и св1к Сенише Тинтора који су били ангажовани све вријеме од самог почетка 17. 5. па до завршетка ангажовања ОС БиХ на подручју општине Шамац.

Пуковник Митар Аџић је у поменутом периоду активно учествовао у раду Штаба за ванредне ситуације и дао је допринос нарочито у периоду успостављања Штаба и довођења Штаба у нормално функционисање. Старији водник 1. класе св1к Сениша Тинтор је координисао рад јединица на терену, односно организовао је и координисао рад, како припадника ОС БиХ тако и волонтера који су долазили да помогну у санирању посљедица поплава у самом граду. Поред свега наведеног припадници ОС БиХ су активно учествовали и у свим другим активностима Штаба, као што су разговори и информисање цивилних и војних власти о стању у Општини, разговорима са представницима међународних организација и институција као и свим другим активностима од интереса помоћи општини Шамац.

25. 5. 2014. године

У складу са наредбом, број: 13-4/14 од 25. 5. 2014. године, генерал Милорад Кутлешић наставља да врши дужност координатора Републичког штаба за ванредне ситуације за општину Шамац.

У циљу нормализације живота и што хитнијег отклањања посљедица поплаве, дана 25. 5. 2014. године командант штаба донио је Наредбу о мобилизацији радно способног становништва, као и мобилизацију трактора, машина и других возила у власништву грађана, ради чишћења поплавлених дијелова територије општине Шамац. Свакодневно је било ангажовано 35 трактора, 25 камиона и три утоваривача и бројно људство из свих мјесних заједница, који су интензивно радили на чишћењу града.

26. 5. 2014. године

У другој фази „Санација штета изазваних поплавом“, од 26. 5. до 4. 7. 2014. године, припадници ОС су свакодневно учествовали са људством и

механизацијом. У том периоду било је свакодневно ангажовано тридесетак лица и 12 моторних возила.

Дана 26.05.2014. године на подручју општине долази специјализована јединица ватрогасаца из Турске, намијењена за санацију поплављеног терена (прања улица, чишћење канализације и др.), којој се од стране полиције пружа помоћ у виду обезбјеђења опреме те несметаног обављања послова на саобраћајницама.

28. 5. до 26. 6. 2014. године

Дана 28. 5. 2014. године, од стране радника управно-правних послова ПС Шамац, у просторијама управно правних послова ПС Модрича започиње се са пословима пројекта *ИДЕА*, од кога времена се врши продужење регистрације возила, заступање захтјева и издавање докумената.

Обзиром на чињеницу да у посматраном периоду долази хуманитарна помоћ у већем обиму јавља се потреба за већим складишним просторима који обезбјеђује већи број припадника полиције и напријед наведених агенција.

Дана 29. 5. 2014. године почињу припреме за формирање и функционисање Централног магацина за хуманитарну помоћ "Хранапродукт", пријем и дистрибуцију од када почиње стално обезбјеђење од стране полицијских службеника и траје до 24. 6. 2014. године.

Дана 31. 5. 2014. године завршене су активности око чишћења зграде ПС, круга и паркинг простора ПС, а 1. 6. 2014. године извршено је детаљно прање просторија ПС.

Наредбом команданта Штаба, број: 209/14 од 4. 6. 2014. године, наређено је чишћење свих пословних простора и поплављених дијелова територије у најкраћем року ради стварања услова за обавезну дезинфекцију коју је вршила Епидемиолошка служба Дома здравља Шамац, а активности ове Службе садржане су у дијелу извјештаја ЈЗУ „Дом здравља“ Шамац. Дезинфекција поплављених подручја вршила се одмах по завршеном чишћењу објекта или терена и у многим случајевима Служба је реаговала одмах по позиву власника куће или простора. Није био ниједан случај озбиљнијег заразног обољења, а поготово не појаве епидемије.

Дана 5. 6. 2014. године извршена је дезинфекција просторија зграде ПС као и круга и паркинг простора ПС, а 6. 6. почиње функционисање дијела служби (дежурна служба, центар везе, МТС, послови униформисане полиције и послови крим. полиције).

Дана 7. 6. 2014. године у малој сали (спратни дио) хотела "Плажа" одржана је прва ванредна сједница СО Шамац, на којој је једна подтачка дневног реда била информација из области јавног реда и мира односно Информација о стању безбједности на подручју општине Шамац у вријеме ванредне ситуације.

Дана 11. 6. 2014. године, у Шамцу, у улици Вука Караџића, на спратном дијелу зграде Дома пензионера, почиње издавање личних докумената.

Дана 26. 6. 2014. године, на приједлог Општинског штаба за ванредне ситуације, начелник општине Шамац доноси одлуку о укидању ванредне ситуације на дијелу општине Шамац.

У ситуацији, када је територија општине Шамац већим дијелом била под водом и када су потребе становништва далеко превазилазиле могућност Општине, тражена је хуманитарна помоћ у виду хране, воде, хигијенских

средстава, хране за стоку, горива, опреме и др. Штаб за ванредне ситуације упутио је велики број молби различитим хуманитарним организацијама, органима, институцијама, привредним субјектима и физичким лицима за достављање хуманитарне помоћи, а многи су хуманитарну помоћ достављали и самоиницијативно. Како је у Шамац пристизала хуманитарна помоћ од момента настанка поплаве, привремено складиштење хране и остале хуманитарне помоћи за потребе становништва вршено је у складу са Одлуком, број: 01-022-121/14 од 15. 5. 2014. године, коју је донио начелник Општине, а којом су били одређени пунктови са привремено складиштење и то:

- за потребе становништва – фискултурна дворана ОШ „Горња Слатина“, Дом културе Горња Црквина, Дом културе Крушково Поље, складиште привредног друштва "Еко-мед" Горња Црквина и сви објекти погодни за складиштење на територији општине Шамац.
- за потребе сточне хране - објекти у власништву физичких лица у Шкрићу и Крушковом Пољу.

Након што су се створили минимални технички услови за трајно ускладиштење хуманитарне помоћи у Централном магацину бившег предузећа "Хранапродук", у складу са напријед поменутом Одлуком, сва до тада пристигла хуманитарна помоћ, као и помоћ која је касније пристизала складиштена је у Централни магацин.

Одлуком Команданта Штаба, број: 206/14 од 4. 6. 2014. године, за чланове Штаба за ванредне ситуације одговорне за организацију рада и функционисање Централног складишта хуманитарне помоћи, почев од 1. 6. 2014. године, задужени су Живан Којић и Саша Маслић. У централном магацину књиговодствено се евидентира пријем хуманитарне помоћи и дистрибуција исте према мјесним заједницама. Хуманитарна помоћ из Централног магацина корисницима је дијељена путем предсједника савјета мјесних заједница који су водили евиденцију корисника хуманитарне помоћи и подијељене количине роба.

ОПШТИНА МОДРИЧА

14. мај 2014. године

Дана 14. маја 2014. године, око 11.30 часова, покренуто је предузимање планираних мјера заштите и спасавања од поплаве ријеке Босне, јер су посредством Општинске цивилне заштите дошли подаци о водостају ријеке Босне, узводно од Модриче, од Цивилне заштите Високо, Какањ, Зеница, Маглај, као и од Цивилне заштите Добој и Предцрпне пумпе Добој. С обзиром на алармантне податке почето је предузимање и реализација мјера на заштити живота људи и њихове имовине.

Водостај ријеке Босне у Модричи, у 22.30 часова је био на граници редовних мјера одбране од поплава за подручје општине Модрича. Све угрожене мјесне заједнице, односно предсједници савјета мјесних заједница су обавјештени о огромној количини поплавног таласа који се премјешта према Модричи. На основу дате ситуације уведена је приправност у угроженим мјесним заједницама Копривна, Врањак, Модрича 4, Милошевац, Дуго Поље.

Дана 12/13. и 14. 5. припадници Полицијске станице Модрича били су у сталном контакту са Цивилном заштитом општине Модрича у циљу међусобног

информисања о стању поводом опасности од попалва, те предузимања неопходних мјера и радњи на правовременој реакцији са циљем заштите имовине и безбједности грађана. Сједницама Општинског штаба цивилне заштите присуствовао је и командир ПС Модрича.

Око 18.00 часова, на сталном засједању Општинског штаба за ванредне ситуације Модрича, донесена је одлука да се отпочне евакуација, односно да се измјесте људи и спасе њихова имовина у насељима угроженим поплавом ријеке Босне, а нарочито у насељу Добори. Затражено је од предсједника савјета угрожених мјесних заједница да организују спасавање људи, подизање имовине на спратове, премјештање стоке и друге имовине на сигурна подручја мјесне заједнице, а у насељу Добори су осим тога ангажовани припадници Полицијске станице Модрича, Територијалне ватрогасне јединице и Хитне службе Дома здравља Модрича, те аутобуси „Јеремија Турса“ за евакуацију старијих лица, дјеце, болесних, а у другој фази извлачење њихових добара и стоке, за шта је обезбјеђен објекат за прихват стоке у непосредној близини насеља. За смјештај евакуисаних лица, током ноћи је организован простор у Црквеном дому у граду гдје је постављен довољан број душека, ћебади, довољна количина хране и напитака.

Током ноћи 14/15. маја, Општински штаб за ванредне ситуације Модрича разматрао је насталу ситуацију и у јутарњим сатима позвао директоре основних школа и Средњошколског центра и пренио одлуку да обуставе наставу тог дана, а да се сви ученици организовано и под контролом врате кућама. Директору Дома здравља је пренесена одлука да треба да организује евакуацију тежих болесника у мање угрожене општине.

15. 5. 2014. године

Дана 15. 5. 2014. године, у јутарњим часовима, ријека Босна се почела излијевати из корита, а у току поподнева почела је плавити стамбене објекте у свим угроженим насељима општине Модрича. Извршена је достава врећа и ангажовање грађевинских машина у мјесним заједницама Милошевац, Добриња и градске мјесне заједнице, с циљем да се додатно ојача одбрамбени систем. Провјерено је да ли је у мјесним заједницама Копривна, Врањак, Модрича 4 и Милошевац извршена евакуација стоке и подизање кућних ствари на више спратове, јер је водостај ријеке Босне у Модричи износио у 8.00 часова + 390 см, дакле на граници ванредне одбране од поплаве, а према информацијама Центра за обавјештавања и ЦО Добој у 6.00 часова је у Добоју износио + 620 см.

У 10.30 часова, на основу доступних информација, одржана је 2. ванредна сједница Општинског штаба за ванредне ситуације на којој је донесен закључак да начелник општине прогласи ванредну ситуацију за подручје општине Модрича због опасности од поплаве те да се обустави настава у основним и у Средњој школи из безбједносних разлога, а да директор Дома здравља успостави контакте са здравственим установама у сусједним општинама на основу чега је извршено здравствено збрињавање 28 болесника са подручја Модриче у здравствене установе у Оџаку, Живиницама, Градачцу и Бањој Луци. Мобилисана је екипа Цивилне заштите за спасавање на води и под водом јер је пријетила опасност од плављења стамбених објеката у насељу Осоје у МЗ Копривна, у насељу Бријестово у МЗ Врањак, у насељу Добори у МЗ Модрича 4, те у Полоју у МЗ Милошевац. У Мјесној заједници Скугрић, насеље Мишићи, извршена је интервенција грађевинском машином ради усмјеравања воде изливане преко насипа Западног

латералног канала (ЗЛК), а током ноћи 15/16. маја настављена је одбрана грађењем одбрамбеног зида, што је спријечило изливање и плављење око 150 кућа у близини ЗЛК. У том периоду настављено је непрекидно испумпавање оборинске воде у Улици солунских бораца уз ангажовање Територијалне ватрогасне јединице Модрича и Предузетне ватрогасне јединице Рафинерије уља „Модрича“.

У складу са проглашеном ванредном ситуацијом, припадници полиције су стално пратили ситуацију на терену и о свим битним информацијама и сазнањима одмах обавјештавали Општински штаб за ванредне ситуације те активно учествовали у свим облицима пружања помоћи угроженом становништву. На тај начин је омогућен несметан рад службама за спасавање угрожених у поплавленим кућама (ронилачки клуб „Видра“, екипе за спасавање на води и под водом, ангажовани власници чамаца и др.) и другим службама на подручју општине Модрича.

У периоду од 12.00 часова, па током поподнева, почело је плављење стамбених објеката водом ријеке Босне у свим наведеним угроженим насељима. Према информацијама предсједника савјета мјесних заједница одређени број лица није напустио домаћинства упркос упозорењима, те су почеле акције спасавања. У акцијама спасавања угрожених у поплавленим кућама, при врло јакој воденој матици и при сталном порасту водостаја, били су мобилисани чланови екипе за спасавање на води и под водом. Према информацијама предсједника савјета мјесних заједница у Добор насељу је за евакуацију било око 200 лица, у Врањаку око 30, у Копривни око 80, а у Милошевцу су током пораста водостаја евакуисани сви угрожени.

Током 15, 16. и 17. маја организована је акција спасавања свих лица која су остала у поплавленим кућама. У Мјесну заједницу Врањак, 15. маја упућена је екипа за спасавање на води и под водом са два чамца да евакуише двије породице са укупно 10 лица, од чега шесторо дјеце, али су одбили евакуацију.

16. 5. 2014. године

Дана 16. маја, затражено је поновно спасавање десет лица, од чега шесторо дјеце у Врањаку, уз помоћ хеликоптера ОС БиХ и ЕУФОРА, али је акција отказана због лоших временских услова.

17. 5. 2014. године

Дана 17. маја организовано је поновљено спасавање чамцем 10 лица у Врањаку, али због ризика по спасиоце одложено је. Тог дана је ангажован хеликоптер, али спасавање поново није успјело јер су угрожени одбили да се евакуишу. У Мјесној заједници Модрича 4, насеље Добори, отпочела је евакуација становништва које није благовремено напустило куће. Евакуацију су вршили чланови екипе за спасавање на води са три чамца, те Раде Мићић са 1 чамцем и Обрад Момић са 1 чамцем. У Копривни је око 80 лица остало у поплавленим кућама, али није било животно угрожених. Евакуација је организована 17. маја. Акције спасавања су настављене у свим наведеним мјесним заједницама, а у Милошевцу је тог дана и завршена евакуација.

Евакуисана лица су једним дијелом прихватана у прихватни центар у Светосавском дому гдје је Центар за социјални рад Модрича организовао

прихватни центар за збрињавање евакуисаних, а другим дијелом су се евакуисана лица самоиницијативно смјештала код родбине и пријатеља на подручју општине Модрича. Почела је достава хране и воде до поплавлених мјесних заједница алтернативним путним правцима.

Усљед стицања безбједнијих услова за спасавање, организовано је спасавање преосталих лица у Врањаку.

Током поплава на подручју општина Модрича и Вукосавље смртно је страдало двоје лица: у мјесту Врањак, општина Модрича, пронађена су беживотна тијела М.М. (1924) и Б. Л. (1932) за које је утврђено да је смрт наступила утапањем.

18. 5. 2014. године

Дана 18. маја повлачење воде из поплавлених кућа је било убрзано, те су се стекли услови за организовање накнадних мјера заштите и спасавања од поплава. На основу захтјева предсједника савјета угрожених мјесних заједница извршена је хитна набавка сувих obroка, флаширане питке воде, посебних потреба (храна за бебе) и достављена на угрожена подручја. Тог дана су, након повлачења воде из кућа, биле слободне двије породице са шесторо дјеце из Врањака, које су претходно више пута одбиле да се евакуишу. Истог дана је отпочела мобилизација грађевинских машина, камиона и других средстава од посебне важности за заштиту и спасавање људи и имовине. Због хитности, организовано је прикупљање лопата, метли и четки за чишћење објеката из неугрожених мјесних заједница Модрича 3, Гаревац, Кладари Доњи и Чардак, које су достављене у центар за прихват хуманитарне помоћи.

19. 5. 2014. године

Дана 19. маја, настављена је достава основних потреба у храни угроженим подручјима Копривне, Врањака, Модриче 4 и Милошевца. Екипе Електро-дистрибуције су на терену успостављале нисконапонску електро мрежу и трафостанице у складу са безбједносним условима. Прикупљени су почетни подаци о броју и локацијама клизишта и непроходних путева. Ангажовани су власници грађевинских машина да на терену изврше хитне интервенције како би се успоставила проходност локалних путева. Водоснабдијевање из градског водовода је постепено успостављено у Мјесној заједници Модрича 4, а објављено је да је вода, након испитивања, означена као бактериолошки исправна.

Извршене су организацијске припреме за почетак дезинфекције припремљених стамбених објеката. Након организацијских и материјалних припрема отпочело је уклањање крутог отпада из поплавлених стамбених објеката. Организацију те акције је преузела Комунална полиција Модрича уз ангажовање грађевинских машина и камиона.

Служби цивилне заштите је пријављено присуство неексплодираних убојних средстава у насељу Добори што је хитно уклоњено.

20. 5. 2014. године

Дана 20. маја отпочеле су организацијске припреме за поправку оштећеног насипа у насељу Добор у МЗ Модрича 4 посјетом представника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и обиласка угроженог терена.

21. 5. 2014. године

Дана 21. маја, извршене су организацијске припреме за попис и процјену штета насталих поплавом и клизиштима. Формирана је Општинска комисија за процјену штета од поплава и клизишта, као и девет комисија за попис штета од поплава, клизишта и на путевима, односно попис штета код привредних друштава и других правних лица.

22. 5. 2014. године

Дана 22. маја, настављена је дезинфекција објеката, уклањање крутог отпада, а осам комисија за попис штета су упућене на терен. Руководилац општинске Цивилне заштите је обавио разговор са представником Полицијске станице у вези координације активности на побољшању безбједносне ситуације на угроженом терену.

23/25. 5. 2014. године

Од 23. до 25. маја, вршени су сукцесивно задаци дезинфекције објеката, уклањања крутог отпада, санитарног чишћења стамбених објеката, подјела хуманитарне помоћи, подјела obroка, достава захтјева за недостајућим робама и средствима Републичком штабу. Ветеринарски инспектор је утврдио да је на подручју општине Модрича прописно затрпано 12 грла крупне стоке, 67 свиња, 37 оваца, 12 коза, 620 комада перади, 12 паса и 6 мачака. Затрпавање је извршено на безбједним локацијама, једној у Копривни и другој у Гаревцу.

26. 5. 2014. године

Дана 26. маја, Командант Општинског штаба за ванредне ситуације је покренуо припреме за реконструкцију оштећеног насипа у насељу Добор, што је резултирало непосредним припремама за увођење машина на насип за дан 30. мај. У планирању и организовању послова реконструкције оштећеног насипа учествовали су начелник Општине, представници Министарства ПШВ, представници ЈУ „Воде Српске“, представник Геолошког института из Тузле, члан Општинског штаба за одбрану од поплава Модрича и представник „Ушће Босне“ а.д. из Шамца.

27. 5. 2014. године

Дана 27. маја представници БХМАЦ-а су извршили хитно обиљежавање ризичних површина на подручју Милошевца и Бабешнице које је угрозила поплава.

Са поплавлјеног подручја је уклоњено укупно 4.180 m³ крутог отпада, од чега 2.800 m³ у Модричи 4 (Добор, Вишњик), 500 m³ у Врањаку, у Копривни 420 m³, у Милошевцу 460 m³. Уклањање крутог отпада углавном је завршено у периоду од 19. до 27. маја.

28. 5. 2014. године

Дана 28. маја, завршавани су задаци заштите и спасавања који су раније отпочели, изузев рада комисија за попис штета чији се завршетак рада очекује у наредном хитном року.

Прије, у току и након мајских поплава 2014. године, Општински штаб за ванредне ситуације Модрича вршио је следеће послове: руководио и координисао рад субјеката и снага система заштите и спасавања на подручју општине, руководио и координисао спровођење мјера заштите и спасавања, наредио употребу снага за заштиту и спасавање средстава помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама, редовно информисао и обавјештавао становништво о ризицима, опасностима и предузетим мјерама, редовно процјењивао насталу ситуацију и размјере и степен ризика од настале опасности, доносио приједлоге, закључке и препоруке, сарађивао са штабовима за ванредне ситуације сусједних локалних заједница, ангажовао оспособљена правна лица и друге организације у реализацији мјера заштите и спасавања.

ГРАД БИЈЕЉИНА

У периоду од 14. маја до 2. јуна 2014. године, подручје града Бијељина и регион задесиле су поплаве великих размјера. На подручју Семберије прво су се излиле мање бујичасте ријеке: Јања, Лукавац, Ступањ, Гњица, Тавна те канал Дашница. Мајевички ободни канал и главни ободни канал су у првих неколико дана поплавили подручје Јање, Модрана, Којчиновца, Љесковца, Патковаче, Пучила, Голог Брда, Доње Чађавице, Драгаљевца, Доње Буковице, Магнојевића, Вршина и Новог, као и дијела Велике Обарске. Услед излијевања ријеке Дрине поплавлена су насеља у њеном доњем току: Амајлије, Попови, Дворови и Дијелови. Проток ријеке Дрине, дана 15. маја, износио је $3000 \text{ m}^3/\text{s}$.

Услед изливања канала Дашница, први пут у задњих 100 година, поплавлен је и Административни центар града Бијељина, гдје је поплавлено преко 200 стамбених, привредних и других објеката. У самом граду, 2-3 дана био је паралисан саобраћај, јер су улице биле знатно заплављене, а отежано је функционисао и ПТТ саобраћај услед престанка испоруке електричне енергије.

Сходно најавама Хидрометеоролошког завода РС и упозорења Републичке управе цивилне заштите, 13. и 14. маја 2014. године предузимане су следеће мјере: праћено је стање водотока на подручју града и вршено је упозоравање становништва путем медија о обилним кишним падавинама, ради будности и предузимања мјера склањања материјалних добара, стављена је у приправност Јединица ЦЗ за рад и спасавање на води у мјесним заједницама уз ријеку Дрину (Јања, Амајлије, Попови) као и јединица у МЗ Бршани Нови, с обзиром да је 14.05. у вечерњим сатима најављен повећан проток ријеке Дрине од $1800 \text{ m}^3/\text{s}$ а обилне падавине такође су изазвале висок пораст водостаја ријека Јања, Гњице и Лукавца, извршено је упозоравање предсједника савјета мјесних заједница које гравитирају ријеци Сави и ријеци Дрини о предузимању мјера приправности.

Дана 14. 5. 2014. године, у 20.00 часова, одржана је сједница Градског штаба за ванредне ситуације на којој је донесена Одлука о проглашењу ванредне ситуације на подручју града Бијељина, јер су сви водотоци (ријеке и канали) били у порасту, а поједини су почели да се изливају.

Издата је наредба о поступању по Плану о заштити и спасавању. Одмах је уведено дежурство од 24 часа у Градском штабу за ванредне ситуације.

Мобилисана је Градска специјализована јединица за рад и спасавање на води и под водом са људством и опремом, као и Јединица за рад и спасавање на води МЗ Јања, Амајлије и Попови.

Од материјалних средстава, прије поплава, Цивилна заштита је располагала са 20 чамаца, 20 ванбродских мотора, 8000 врећа за пијесак, 784 пари кратких чизама, 97 пари рибарских чизама, 76 рибарских комбинезона и 86 кишних кабаница. Сва ова средства била су спремна и употребљена у заштити од поплава.

Организација и функционисање Градског штаба за ванредне ситуације

Градски штаб за ванредне ситуације града Бијељина броји 20 чланова. Командант Штаба је градоначелник града Бијељина. Од почетка ванредног стања, поред чланова Штаба, сједницама су присуствовали и стручна лица и руководиоци служби из области битних за спровођење мјера заштите и спасавања.

За вријеме поплава, од 14. маја када је донесена Одлука о проглашењу ванредне ситуације на подручју Града, па до 2. јуна када је донесена Одлука о престанку важења Одлуке о проглашењу ванредне ситуације на дијелу подручја града Бијељина, Градски штаб за ванредне ситуације је у непрекидном засједању, а од 2. јуна сједнице Штаба се одржавају једном дневно.

Градски штаб за ванредне ситуације, од почетка ванредног стања је држао ситуацију под контролом и вршио управљање и координацију у предузимању потребних мјера заштите и спасавања на угроженом подручју града Бијељина. Донесене су бројне одлуке, наредбе, закључци, рјешења и планови.

Штаб је, у свом раду, имао координацију и помоћ од стране Подручног одјељења цивилне заштите Бијељина и Републичке управе цивилне заштите.

Током поплава, провођене су следеће мјере и активности:

- Провођење активности на насипима (на савском насипу на Височу, насип уз канал „Дашница“ у Граду и Дашнички насип ради одбране Црњелова). У овим активностима, учествовало је око 3000 лица (локално становништво, Оружане снаге БиХ, Полиција, радници Рудника и Термоелектране „Угљевик“ и бројне добровољне екипе). Укупно је напуњено и постављено 32 000 врећа са пијеском. Такође је учествовала и механизација АД „Бијељина пут“, чамци Цивилне заштите, средства Оружаних снага БиХ и других субјеката.
- Провођење евакуације људи и материјалних добара. Око 7200 лица је евакуисано, а према расположивим подацима и око 17.270 грла ситне и крупне стоке.
- Снабдијевање са водом, храном и другим потребама угроженог становништва је вршено константно. Од 14. маја до 1. јуна угроженом становништву, од најбитнијих намирница достављено је: хљеб-32.100 комада, вода-111.020 литара, конзерве разних врста-150.000 комада, млијеко -15.480 литара и средстава за дезинфекцију -8.000 литара.
- Вршено је збрињавање евакуисаниог становништва у смјештајне центре. Кроз 13 смјештајних центара прошло је око 1500 лица којима је достављена храна, вода и друге потребне намирнице и обезбјеђени остали потребни услови за смјештај.
- Вршено је сакупљање и уклањање угинулих животиња. Закључно са 6.6. 2014. године, са поплавлених подручја града, уклоњено је око 87 тона угинулих животиња по следећим врстама и количинама: перади 6.390, свиња 1.054, оваца 615, коза 55, говеда 55, кунића 84.

- Са 6. 6. 2014. године, извршена је дезинфекција 10.062 домаћинства.
- Вршено је испумпавање воде из заплавлених подручја и објеката у свим заплавленим подручјима. У овим активностима поред Територијалне ватрогасне јединице учествовале су и ватрогасне екипе из Велике Британије, Словеније, Њемачке, Турске и Италије.
- Вршено је одвожење комуналног и чврстог отпада. Од 18. маја до 2. јуна, на Регионалну депонију АД „Комуналац“ Бијељина депоновано је 3.728 тона кабастог и комуналног отпада, 70 тона угинулих животиња, што је укупно 3.798 тона.
- Вршено је снабдијевање и расподјела сточне хране. До 5. јуна 2014. године, граду Бијељина је стигла и подијељена по пунктовима сљедећа количина сточне хране: сијено 11.710 бала и 319.955 концентроване хране из Робних резерви РС.
- До 6. 6. 2014. године, заплавленим подручјима града Бијељина извршен је попис 4.600 стамбених јединица у које је ушла вода, 120 привредних објеката, а 1.420 пољопривредних газдинстава поднијело је захтјев надлежном Одјељењу за процјену штета у пољопривреди.

У наведеним активностима учествовало је 350 припадника Цивилне заштите на пословима пуњења и постављања врећа на насипима, евакуацији и збрињавању евакуисаног становништва, асанацији терена, сакупљању угинулих животиња и расподјели пакета са храном. Од материјално-техничких средстава, ангажовано је: 20 чамаца, 15 ванбродских мотора, 15 пумпи за воду, један агрегат, два шатора, 55 прслука за спасавање, 640 рукавица, 46 рибарска комбинеzona, 53 кишне кабанице, 55 заштитних прслука, 54 пара рибарских чизама, 20 униформи Цивилне заштите, а подијељено је 1.950 пари кратких чизама.

На пословима око пријема хуманитарне помоћи (159 донација) и расподјеле хране, учествовали су запослени у Градској управи Града Бијељина, запослени у институцијама чији је оснивач град Бијељина и бројни волонтери. Поред тога, радници Управе су ангажовани и у бројним комисијама за процјену штете на поплавленим подручјима, на пунктовима за подјелу помоћи и другим пословима по наредбама Штаба. У активностима заштите и спасавања од поплава утрошено је 48.370 литара горива. На пословима евакуације, радовима на насипу, превоза хуманитарне помоћи и дезинфекције ангажовано је било 159 припадника Оружаних снага БиХ, са 24 возила и цистерном АБХО чете за дезинфекцију.

Такође, ангажовани су и припадници Јединице граничне полиције са 11 лица, два чамца и комби возилом. Јединица Граничне полиције Бијељина ангажована је на задацима евакуације становништва у заплавленим подручјима, достави помоћи у храни и води, као и збрињавању и евакуацији 150 возача теретних моторних возила који су се затекли на Граничном прелазу Рача.

У току поплава, на активностима и радовима на насипу, затим пословима обезбјеђења, регулисању саобраћаја и патролирању, учествовало је 300 припадника полиције из Центра јавне безбједности Бијељина са службеним возилима и осталом пратећом опремом.

Дана 22. 5. 2014. године на основу Наредбе директора полиције, Наредбе Стручно оперативног тима заштите и спасавања и усменог наређења команданта СЈП, ангажовано је шест полицијских службеника СЈП са задатком евакуације грађана и доставе хране, воде и лијекова на простору који је обухваћен поплавама на подручју града Бијељина. У циљу што ефикаснијег обављања задатка ангажовани полицијски службеници СЈП су одмах приступили припреми возила и потребне ронилачке опреме, након чега су се упутили према граду Бијељина.

Од 23. 5. до 26. 5. 2014. године, полицијски службеници СЈП су свакодневно у времену од 7.00 до 10.00 часова и од 17.00 до 4.00 часова, вршили евакуацију грађана као и доставу хране, воде и лијекова на простору који је обухваћен поплавама, на подручју мјеста Велино Село, град Бијељина.

У провођењу мјера и активности евакуације и збрињавања учествовале су и екипе Рафтинг клуба „Фоча“ (шест чамаца) једно возило амфибија из Сарајева, три чамца из Рудог, спасилачка екипа из Горажда, три спасилачке екипе из Мостара, теренилачки клубови „Пантери“ и „Наутилус“ из Бијељине. У пружању помоћи учествовало је и шест возила за деминирање са пратећим људством из Републичке управе цивилне заштите. Такође, са својим пуним капацитетима, у провођењу мјера збрињавања, здравствене заштите и дезинфекције, учествовали су Општа болница „Свети врачевци“ и Дом здравља Бијељина.

Носилац активности у уклањању чврстог и кабастог отпада АД „Комуналац“ Бијељина, за ове потребе ангажовао је комплетно људство и расположиву механизацију. Поред тога, АД „Комуналац“ је ангажован на уклањању угинулих животиња у сарадњи са ветеринарским екипама које су биле носиоци тих активности.

Од догађаја који су проузроковани елементарним непогодама, поред материјалне и нематеријалне штете, евидентирана су и два смртна случаја и то:

1. На подручју ПС Бијељина, у Б. Обарској, заселак Шовићи, у кориту канала пронађено је беживотно тијело лица за које је утврђено да је смрт наступила утапањем. Нестанак лица пријавио је супруг, дана 15. 5. 2014. године, у ПС Бијељина.

2. На подручју ПС Дворови, у близини шљункаре Бијељина, пронађено је беживотно тијело мушкарца чија смрт је наступила када је на њега пао обрушени зид викендице, услед клизишта.

Евидентирана су и два случаја гдје су лица преминула услед застоја рада срца (једно преминуло у мјесту Батковић, засељак Клис, након што је скочило у хладну воду ради спасавања живе стоке, а друго је преминуло услед срчаног удара у мјесту Дворови).

Дана 26. 5. 2014. године, на одржаном састанку са начелником ЦЈБ Бијељина и командом ЈЗП извршена је процјена тренутне ситуације при чему се дошло до закључка да више нема потребе за ангажовањем полицијских службеника СЈП, из разлога повлачења воде са угроженог подручја.

КРАЋИ ПРЕГЛЕД ИЗВЈЕШТАЈА НАЈВАЖНИЈИХ ИНСТИТУЦИЈА КОЈЕ СУ ВЕЗАНЕ ЗА МАЈСКЕ ПОПЛАВЕ

РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

Републичка управа цивилне заштите је, 17. јуна 2013. године, израдила Информацију о идентификацији основних проблема из области спасавања од елементарних и других непогода. У наведеној информацији је извршена анализа стања система заштите од поплава, идентификоване слабости и у виду закључака дате препоруке за његово унапређење. Републичка управа цивилне заштите је 10. фебруара 2014. године од локалних заједница затражила да се изврши сагледавање оспособљености структура заштите и спасавања цивилне заштите за дјеловање у случају елементарне непогоде и друге несреће, што подразумијева

податке о броју и структури лица која би се ангажовала и спецификацију опреме која би се користила, по субјектима. Такође је тражено да се Републичкој управи цивилне заштите доставе ажурна евиденција - база података о расположивим људским и материјално-техничким капацитетима, по врстама опасности. Републичка управа цивилне заштите је установила евиденцију по траженим параметрима у складу са достављеним подацима.

Сједница Републичког штаба за ванредне ситуације је одржана 27. фебруара 2014. године, и на њој је, између осталог, разматрана и проблематика заштите и спасавања од поплава. Одржано је и пет регионалних састанака на нивоу подручних одјељења са руководиоцима служби цивилне заштите и субјектима од значаја за заштиту и спасавање, на којима су још једном разматрани проблеми везано за реализацију задатака из Плана одбране од поплава у 2014. години. У току марта представници подручних одјељења цивилне заштите су са водопривредним инспекторима извршили обилазак и инспекцију водопривредних објеката, а инспектори су субјектима, у чијој су надлежности наведени објекти, издали инструкције за унапређење стања водопривредних објеката. Одржани су и контакти са начелницима/градоначелницима локалних заједница и шефовима/референтима служби цивилне заштите око провјере стања на терену, давана су стручна упутства и инструкције за припрему и предузимање превентивних и оперативних мјера заштите и спасавања, рађени су извјештаји према Управи и Републичком оперативном-комуникационом центру 121, праћено стање водостаја великих ријечних токова и преко оперативном-комуникационог центра 121 обавјештаване службе цивилне заштите локалних заједница.

Активности Републичке управе цивилне заштите у току поплаве

На основу прогнозе Хидрометеоролошког завода РС, 30. априла и 12. маја 2014. године, путем подручних одјељења цивилне заштите упућено је упозорење свим локалним заједницама на надолazeће падавине и инструкције да, у складу с тим и Планом одбране од поплава у Републици Српској у 2014. години, предузму све мјере из своје надлежности, док су 12. и 13. маја одржани састанци са представницима Републичког хидрометеоролошког завода, Института за јавно здравство РС, Ронилачког клуба „Бук“, који је према Споразуму о међусобној сарадњи у остваривању задатака цивилне заштите и Специјализована јединица за заштиту и спасавање на води и под водом града Бањалука и Републике Српске, Кајакашког клуба „Кањон“ из Бањалуке, а све у циљу што боље припреме за предстојеће падавине. На састанцима је договорено да поменути субјекти буду у приправности у пуном капацитету (људство и опрема) у случају потребе.

Дана 14. маја извршен је обилазак поплавлених подручја у општинама Пале, Источно Ново Сарајево и Соколац, а 15. и 16. маја у граду Бијељина (Јања, Амајлије, Доња Обарска) Сребреница и Братунац, као и насипа на ријеци Сави.

На захтјев Републичке управе цивилне заштите, 15. маја у град Добој су ушли припадници Ронилачког клуба „Бук“ и Кајакашког клуба „Кањон“, а по захтјеву Министра унутрашњих послова и припадници Специјализоване јединице за заштиту и спасавање на води и под водом „Хидроелектране на Требишњици-ХЕТ“, те су започели са активностима спасавања и пружања помоћи угроженом становништву.

Дана 16. маја, 30 рафтера са шест чамаца из Фоче је упућено у МЗ Јања гдје им се 17. маја придружило 11 рафтера са три чамца из Рудог. Истовремено је

Спасилачки клуб „Волф“ са 15 људи и три чамца упућен у Добој. Константно је уређиван рад спасилачких тимова на терену, одржавана комуникација са Хеликоптерским сервисом Републике Српске у циљу што ефикаснијих и организованијих акција спасавања, као и захтјеви за међународну помоћ и прихват исте.

Од 17. маја Републичка управа цивилне заштите активно учествује у раду Штаба за ванредне ситуације Републике Српске. По налогу Штаба, извршен је обилазак угрожених подручја у општинама Козарска Дубица и Нови Град, Град Добој, Шамац, Модрича и Шековићи.

У складу са наредбом Штаба за ванредне ситуације Републике Српске, број: 05-1/14 од 20. маја 2014. године, Републичка управа је извршила мобилизацију цистерни са непоплављеног подручја и усмјерила их у град Добој гдје су, већ од јутарњих часова 21. маја, биле на располагању Штабу за ванредне ситуације.

Дана 20. маја, формиран је Стручно-оперативни (СОТ) тим Републичког штаба за ванредне ситуације. Подршку раду Стручно - оперативног тима пружале су све службе Републичке управе цивилне заштите. У састав Стручно - оперативног тима су ушли и помоћници министара министарстава Владе Републике Српске од значаја за актуелну проблематику, представници Министарства унутрашњих послова, ЈП „Робне резерве РС“ и сектор Црвеног крста РС. Стручно оперативни тим је остварио континуирано праћење стања на поплављеним подручјима, координацију субјеката и снага заштите и спасавања из РС, БиХ и међународне заједнице, координацију спровођења задатака заштите и спасавања, координацију донација и давао приједлоге, препоруке и смјернице Републичком штабу за ванредне ситуације и штабовима за ванредне ситуације градова/општина.

Подручна одјељења цивилне заштите су пратила стање на терену и извјештавала Републичку управу, Републички оперативно-комуникациони центар 121, службе цивилне заштите локалних заједница и према процјени начелнике/градоначелнике. Процјењивано је стање и предлагане активности и мјере заштите и спасавања штабовима за ванредне ситуације локалних заједница, пружана стручна помоћ и инструкције штабовима за ванредне ситуације локалних заједница око организовања и примјене мјера заштите и спасавања као и помоћ локалним заједницама у обезбјеђивању материјално - техничке подршке систему заштите и спасавања (дистрибуција опреме и средстава Републичке цивилне заштите). Координиране су активности заштите и спасавања између локалног и републичког нивоа, односно релацији градски/општински штабови за ванредне ситуације-Републичка управа цивилне заштите – Републички штаб за ванредне ситуације, вршен је обилазак угрожених подручја, организован је рад у подручном одјељењу и надзор над радом Подручног оперативно - комуникационог центра 121 (дежурство, обезбјеђивање веза, прикупљање, обрада и достављање информација и извјештаја, просљеђивање захтјева за помоћ грађана из угрожених подручја екипама и тимовима заштите и спасавања), организован је прихват помоћи која је усмјерена на подручно одјељење и њена даљња дистрибуција на одредишта по налогу Стручно оперативног тима, вршено је прикупљање и обрада података те израда извјештаја и информација о елементарној непогоди-поплаве/клизишта.

Оперативно-комуникациони центри 121 су интегрални дио подручних одјељења, и њихова активност је потпуно интегрисана у рад подручних одјељења, с тим што се, према Уредби о организовању и начину функционисања система

осматрања, обавјештавања и узбуњивања („Службени гласник РС“, број: 65/13), рад у центру организује непрекидно 24 часа дневно.

У периоду од прве ране најаве обилних падавина, оперативно комуникациони центри 121 су са редовног прешли на ванредно извјештавање 3 пута дневно, а по потреби и више пута. Примали су позиве на кратки број за хитне ситуације 121 и просљеђивали их штабовима за ванредне ситуације града/општине или екипама и тимовима заштите и спасавања на терену.

У периоду од 14. до 21. маја, Центар 121 је ставио у стални рад КТ радио везу са подручним оперативно - комуникационим центром Добој, обзиром да су све друге везе са градом биле у прекиду. На овај начин је остварена стална комуникација са Подручним одјељењем цивилне заштите Добој и размијењено је око 2000 информација. У овом периоду Центар 121- Бањалука је остварио контакт са одговорним лицима општина са подручја Подручног одјељења цивилне заштите Добој и добијене информације просљеђивао Републичкој управи цивилне заштите. Овај центар је на сателитски телефон просљеђивао информације о угроженом становништву на подручју општине Шамац спасилачком тиму из Луксембурга и Општинском штабу за ванредне ситуације, односно повјеренику за општину Шамац, а које је добио од становништва, Оперативно - комуникационог центра Тузла и радио аматера. Такође, преко Оперативно - комуникационог центра 112 БиХ, просљеђиване су координате за евакуацију становништва пилотима хеликоптерских спасилачких тимова Хрватске и Словеније ангажованих на подручју Шамца.

Дана 15. маја, у јутарњим часовима је на регији коју покрива Подручно одјељење цивилне заштите Добој дошло до нестанка електричне енергије и прекида телефонских веза и интернета, тако да се једина веза са Републичким центром за осматрање, обавјештавање и узбуњивање у Бањалуци могла остварити путем КТ радио везе, којом је вршена размјена информација о стању на терену, захтјевима за евакуацију и предузимање одговарајућих мјера.

Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама и Правилником о узбуњивању и поступању грађана у случају опасности утврђено је да је за организовање и активирање система узбуњивања надлежна локална заједница. Оперативно комуникациони центар 121 Бањалука, обзиром да врши функцију и оперативног центра града Бањалука, од надлежног органа Града није добио одлуку о активирању истог. Према подацима Градске службе цивилне заштите Добој, по наређењу градоначелника Града Добој, Ватрогасна јединица Добој је 15. маја у 8.00, 8.30 и 9.00 часова активирала систем за узбуњивање које су свирале знак за непосредну опасност. Систем за узбуњивање у граду Бијељина није активиран, јер по процјени градског штаба није било потребе за тим. Један од разлога је и тај што су од шест електричних сирена три у функцији, а остале три нису као и једна пнеуматска. Обавјештавање становништва је ишло путем медија, а обавјештавање и узбуњивање на евакуационом подручју уз Савски насип вршено је путем медија и обиласком терена с мегафоном.

Од 15. маја, сви тимови Сектора за деминирање су у пуном капацитету били ангажовани на превозу чамаца, евакуацији становништва, достави хране, воде и лијекова угроженом становништву, превозу болесника, превозу људи на насипе, ноћном дежурству у Дому здравља и на другим пословима у складу са потребама на подручју градова Бијељина, Бањалука и Добој и осталим општинама угроженим поплавом.

Након поплаве, активности су се сводиле углавном на прикупљање и обраду података, израду интегралних извјештаја о елементарној непогоди и другој несрећи, а потом на израду анализе организованости и функционисања система заштите и спасавања за вријеме елементарне непогоде и друге несреће, доношење закључака и предлагање мјера за унапређење система заштите и спасавања на основу уочених пропуста.

У периоду од 21. маја до 9. јуна представници Републичког штаба за ванредне ситуације Републике Српске су у ОКЦ БиХ 112 учествовали у координацији око 180 активности, укључујући и посјете делегација других држава и међународних организација.

Деминерски тимови су ангажовани и након поплаве првенствено на прегледу терена и просторија прије ангажовања волонтерских радних група и локалног становништва на рашчишћавању терена и просторија.

Машински (Плант) тим је био ангажован у општини Шековићи на санацији клизишта и путева, а у граду Добој и општини Шамац на одвозу отпадног и наплављеног материјала.

Сви ресурси којима располаже Сектор за деминирање Републичке управе цивилне заштите су максимално ангажовани од самог почетка и сматрамо да је Сектор за деминирање Републичке управе за цивилне заштите, у складу са попуњеношћу људством и материјално-техничком опремљеношћу, благовремено и ефикасно реаговао.

Послови међународне помоћи и сарадње и помоћи Оружаних снага БиХ ентитетима, односно цивилном сектору, уређени су важећим прописима из области заштите и спасавања у ентитетима и прописима који уређују послове одбране и оружаних снага на нивоу БиХ.

Оквирним законом о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа у БиХ („Службени гласник БиХ“, број: 50/08) и Упутством за међународну координацију приликом примања, упућивања и транспорта међународне помоћи у заштити и спасавању („Службени гласник БиХ“, број: 77/13) конкретније и детаљније су уређена питања међународне помоћи и сарадње.

У периоду од настанка поплава у РС, средином маја 2014. године, и настанка стварне потребе за помоћ Оружаних снага БиХ и међународне помоћи, па до краја маја 2014. године, све активности су се одвијале директно преко Републичке управе цивилне заштите. У наведеном периоду, у складу са захтјевима локалних заједница и других субјеката, у складу са важећим процедурама и на прописаним обрасцима, Републичка управа цивилне заштите је достављала захтјеве Министарству безбједности БиХ - Оперативно комуникационом центру БиХ 112, који је просљеђивао захтјеве Оружаним снагама БиХ, односно међународним организацијама и другим државама. У наведеном периоду до 21. маја 2014. године Републички штаб за ванредне ситуације Републике Српске и Републичка управа цивилне заштите нису имале представника у ОКЦ БиХ 112, нити је Координационо тијело БиХ за заштиту и спасавање активирано, односно стављено у функцију обзиром да на нивоу БиХ није проглашено стање природне или друге несреће у складу са чланом 13. и чланом 17. наведеног Оквирног закона.

У периоду од 16. маја до почетка јула 2014. године, Републичка управа цивилне заштите је Министарству одбране БиХ, путем ОКЦ 112 БиХ, доставила 65 захтјева за ангажовање Оружаних снага БиХ на пословима и задацима пружања

помоћи цивилним структурама заштите и спасавања у Републици Српској. Од тог броја, у потпуности или дјелимично је задовољено 50 захтјева.

У периоду до 21. маја 2014. године хуманитарне пошљке су дијељене тако што је, поред осталог, Брчко Дистрикт добијао 20% од укупне количине, али је то по захтјеву представника Републике Српске, уз приједлог надлежним органима да се тај проценат сведе на реалнију мјеру, преиначено на 10 %, што је такође превише у односу на све лако видљиве параметре. Посебни проблеми су се појавили када је Републички штаб за ванредне ситуације, Стручно - оперативни тим затражио да се Републици Српској усмјерава 60% хуманитарне помоћи, што је потпуно реално у односу на глобалне параметре који произилазе из прелиминарних података о посљедицама поплаве у цијелој БиХ.

Сва спорна питања у вези ангажовања специјализованих јединица за заштиту и спасавање из других држава, а за које су били заинтересовани и поднијели захтјеве оба ентитета у периоду после 21. маја. 2014. ријешена су у корист Републике Српске, а посебно треба истаћи Специјализовану јединицу из Пољске са 37 припадника и са пумпама великог капацитета која је стигла у Шамац, Специјализовану јединицу Италије са 70 припадника, такође са пумпама и осталом опремом, Специјализовану јединицу Словеније која је поред осталог специјализована и опремљена и за уклањање угинуле стоке.

Дана 29. маја, министар унутрашњих послова је именовао Радну групу за анализу Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама и његове примјене у условима проглашене ванредне ситуације у чијем раду активно учествује и представник Републичке управе цивилне заштите.

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

У складу са чл. 28. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број: 118/08, 11/09, 86/10, 24/12 и 121/12), којим је утврђен дјелокруг рада Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у обављању управних и других стручних послова у области пољопривреде, ветерине, прехранбене индустрије, шумарства и водопривреде, у прошлогодишњим догађајима везаним за поплаве, Министарство је заједно са Републичким хидрометеореолошким заводом, Јавном установом „Воде Српске“ и Ветеринарском службом Републике Српске предузело низ активности и задатака као што су:

- Након јунских поплава 2010. године поднесен је захтјев за финансирање пројекта „Хитне помоћи заштите од поплава“ Европској инвестиционој банци која је одобрила кредит у износу од 55.000.000.00 евра и поред тога одобрена техничка помоћ у вриједности од 2.500.000.00 евра.
- Европска инвестициона банка (ЕИБ) је ушла у финансијски уговор са Републиком Српском у марту 2011. године.
- Одлуку о прихватању задужења према ЕИБ-у, Народна скупштина Републике Српске је донијела на Десетој сједници одржаној 23. 9. 2011. године, а међународни уговор је ратификован 30. 5. 2012. године.
- Европска Комисија је са консултанском кућом *COVI* потписала уговор о пружању техничке помоћи и њихов ангажман је био у периоду од 29. 10. 2011. до 30. 5. 2014. године.

- Дана 13. 9. 2013. године, потписан је Уговор о избору надзорног органа на реализацији Пројекта над извођењем радова са фирмом из Француске, када су створени услови за почетак реализације 134 мјере.
- Свјетска банка је одобрила кредитну линију IDA средства у износу од 13.800.000 USD за изградњу дринског насипа у дужини од 33 km за заштиту подручја града Бијељина од поплава. Средства су требала бити оперативна крајем 2014. године.
- Влада Републике Српске, да би обезбиједила синергију свих институција које се баве управљањем водама, именовала је Координациони тим за успостављање јединственог система мониторинга Рјешењем, број: 04/1-012-2-2421/13, од 13. 11. 2013. године.

Након падавина у априлу мјесецу 2014. године, које климатолошки гледано спадају у категорију „екстремно влажних“, и најаве већих падавина за мај мјесец, министар, проф. др Стево Мирјанић је одржао радни састанак са Координационим тимом за успостављање јединственог система мониторинга 14. 5. 2014. године на коме су сагледане тренутне временске прилике и прогноза времена за наредни период. Координациони тим је након одржаног радног састанка издао Саопштење за јавност сљедећег садржаја:

„Највише падавина од 13. 5. до 14. 5. је пало у Сарајевско романијској регији и у средњем току Дрине. Област са преко 50 l/m² кише простире се од Зворника на сјевероистоку, преко централних предјела у Федерацији, Горажде 52 и Купрес 53, до високе Херцеговине (Невесиње 51,5 и Гацко 52,7) па до горњег Подриња (Фоча 60 l/m²). Највећа забиљежена количина у Републици Српској је Соколац 73,4 l/m², а у Федерацији Иван Седло 80, те Сарајево 73 l/m².

И у наредном периоду, за четвртак, очекују нас обилне падавине на сјеверу и сјеверозападу, што ће бити проузроковано продубљивањем циклона изнад Србије. Очекује се од 40 до 60 l/m² падавина, локално и до 80 l/m².

Усљед великих количина падавина, посебно у централним и источним предјелима Републике Српске, у претходна 24 часа дошло је до пораста водостаја ријека Босне и Дрине. Водостај ријеке Босне, према осматрању од 8.00 часова на Хидролошкој станици Добој, износи 101 см, и у порасту је, као и водостај ријеке Дрине на Хидролошкој станици Радаљ код Зворника. Водостаји свих ријека у Републици Српској су испод коте редовне одбране од поплава, али како се у наредна 2-3 дана очекују веће количине падавина, посебно у централним и сјевероисточним дијеловима Републике Српске, можемо и даље очекивати пораст водостаја, посебно ријека Дрине и Босне. Постоји велика вјероватноћа да ће ријека Босна и водотоци у Сарајевско - романијској регији у току наступајуће ноћи прећи редовну коту одбране од поплава.

Повољну ситуацију чини ниво ријеке Саве гдје се наставља и данас тренд стагнације и благог опадања водостаја на ријеци Сави на подручју Градишке и низводно, а према посљедњим извјештајима ниво ријеке Саве је 100 см испод нивоа када се уводи редовна одбрана од поплава.

Све пумпне станице у сливу ријеке Саве су у погону и штите мелиорациона подручја од унутарњих вода“.

Активности за вријеме поплава

При достизању нивоа када се уводи редовна одбрана од поплава на водотоцима гдје су изграђени водопривредни објекти, ЈУ "Воде Српске" је исте

уводила по водним подручјима у складу са Наредбом о главном оперативном плану одбране од поплава.

На савском насипу на подручју Батковића, 16. 5. 2014. године, рађено је надвишење насипа уз ангажовање механизације и људства које је ангажовала Цивилна заштита због наглог дотицаја и пораста нивоа ријеке Саве. Већ 17. 5. дошло је до преливања воде преко круне насипа и пробоја насипа.

На подручју Раче, у исто вријеме, спријечено је преливање преко пута односно насипа, а након тога тежиште одбране од поплаве пребачено је на Дашнички насип, како би се сачувала сусједна касета од 5.500 ha као и насељено мјесто Црњелово.

На подручју Брода, Српца, Градишке и Дубице успјешно су реализоване активности на санацији појаве клизишта и процуривања на савском и унском насипу.

Представници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде су, током критичног периода, свакодневно обилазили сва угрожена подручја у више наврата. Након сваког обиласка сачињен је детаљан извјештај. Проглашавањем ванредне ситуације сви радници Министарства, Ресора за пружање стручних услуга у пољопривреди (савјетодавци) били су максимално ангажовани на терену. Њихов ангажман је био усмјерен првенствено на пружање стручне помоћи произвођачима у превазилажењу насталих проблема, прије свега у ратарској и сточарској производњи, како би произвођачи што прије и ефикасније засновали нову производњу на парцелама уништеним у поплавама. Такође, радници Ресора за пружање стручних услуга у пољопривреди су директно и индиректно учествовали у сачињавању записника о процјени штете настале од поплава на нивоу локалних заједница.

У оквиру активности Ресора ветеринарске службе организована је достава опреме неопходне за спровођење мјера дезинфекције, асанације терена, при чему су ветеринарски тимови (ветеринари задужени за одређено епизоотиолошко подручје и републички и општински инспектори) за спасавање и заштиту животиња и хране животињског поријекла, заједно са локалним јединицама цивилне заштите учествовали у спасавању и збрињавању животиња, хране животињског поријекла и хране за животиње уз стално надгледање ситуације у смислу спречавања појаве штетних посљедица за људе и животиње.

На подручју градова Добој, Бијељина, Приједор и општина Петрово и Шамац, као и у другим подручјима приоритетно се радило на сакупљању и збрињавању лешева уинулих животиња који су одлагани у јаме - гробнице и отпремани у кафилерију у Инђији.

Укупно са свих подручја нешкодљиво је уклоњено: 561 говече, 3.232 свиње, 920 коза и оваца, 96.534 комада перади, 99 зечева/кунића и 20 пчелињих друштава. Појачан ветеринарски надзор вршио се на животињама које су евакуисане и смјештене у прихватним депоима. Обезбјеђена је дозвола за извоз нус - производа Категорије 1 (лешеви) у Републику Хрватску и Републику Србију.

Активностима ветеринарске инспекције на поплављеним подручјима по Наредби о појачаној инспекцијској контроли извршен је инспекцијски преглед у клаоницама, месницама и објектима који се баве прерадом, прометом на велико и мало хране животињског поријекла, складиштима и пијацама. У свим објектима у пословању са храном животињског поријекла у којима су утврђене неправилности у виду затицања меса без документације и претходно извршеног ветеринарског прегледа на линији клања, све количине меса су уништене и изречене казнене

мјера у складу са Законом. Због постојеће хигијенско-епидемиолошке ситуације у свим мјестима захваћеним поплавама, била је забрањена продаја хране на отвореном простору, изузев тржница уколико се процијени да су обезбјеђени основни хигијенски услови. Донесени су подзаконски акти којима је прописано поступање ветеринарске службе, начин спровођења здравствене заштите животиња и других ветеринарских мјера у ванредним ситуацијама у поплавама захваћеним подручјима, као и спровођење појачане инспекцијске контроле и узорковање сировина и производа животињског поријекла.

У оквиру области шумарства и ловства формиран је стручни тим за процјену штете којег чине представници ресорног Министарства, ЈП „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, Републичке управе за инспекцијске послове, инспекције за шумарство и ловство.

У критичном периоду у акцији пружања помоћи поплавленим подручјима свакодневно је било укључено око 450 радника Јавног предузећа, 18 грађевинских машина, 52 теренска возила, шест аутобуса и комби-буса, пет цистерни, 21 моторна пила, као и друга материјална средства.

Донесена су и спровођена два подзаконска акта: Наредба о привременој забрани лова и спровођењу здравствених и хигијенско-епидемиолошких мјера у поплавама захваћеним ловиштима и Упутство о санитарним мјерама, начину утврђивања штете и заштити дивљачи и ловишта усљед ванредне ситуације у Републици Српској.

Свакодневно је вршена стална комуникација са штабовима цивилне заштите градова и општина захваћених поплавама. На основу захтјева од стране локалних штабова цивилне заштите припремане су наредбе за набавку роба.

У координацији са Републичким штабом за ванредне ситуације Владе Републике Српске и ЈП "Робне резерве Републике Српске", активности су усмјерене на обезбјеђивање концентроване сточне хране, сијена и сјемена за пољопривредна газдинства угрожених подручја.

Упућена помоћ општинама погођеним поплавама, у укупној количини од 1.323 тоне концентроване сточне хране: 81 тона сијена, 10.493 сјетвене јединице сјемена кукуруза, 246 тона минералног ђубрива, 7,3 тона сјемена травно – дјетелинске смјесе и 1.040 литара дизел горива за превоз сијена.

Остваривани су свакодневни контакти са представницима пољопривредних произвођача из непоплавлених подручја у циљу прикупљања и усмјеравања кабасте сточне хране – (сијено и зрно житарица) на поплавлена подручја. Обезбијеђено је дизел гориво за све камионе који су вршили превоз сијена у поплавлена подручја гдје је то било потребно.

Са свим дистрибутерима сјеменског материјала у Републици Српској обављене су активности на обезбјеђивању стављања на сортну листу и дозвола за увоз сјемена кукуруза групе зрења *FAO 200* и *300* које се није налазило или је било заступљено у мањим количинама на тржишту прије поплава. Стална комуникација са донаторима који желе упутити помоћ на поплавлена подручја у смислу обезбјеђивања информација о потребама на терену и увозних процедура.

Вршена је координација активности са донаторима (*UNDP, USAID, ACED*, Министарство пољопривреде Словеније и други) о усмјеравању донација у сјемену и репроматеријалу, стању на терену и хитним потребама у области пољопривреде.

У сарадњи са пољопривредном инспекцијом појачан је рад на контроли квалитета производа. У сарадњи са Пољопривредним институтом Републике

Српске предузете су мјере како би се узели узорци поплављеног пољопривредног земљишта у циљу контроле на евентуална загађења након повлачења воде.

Са *EIB* је постигнут договор да се убрзају процедуре одобравања радова на објектима који су започети, а претрпјели су оштећења током поплава: Крижевица Братунац, Врбања, Челинац и савски насипи. *EIB* је одобрила да се уради и нова листа приоритета након што се утврде оштећења на водопривредним објектима, а и понудила је могућност да се раније одобрених 19.000.000 евра за инвестиције користе под истим условима без обезбјеђеног учешћа од 50%.

У складу са Наредбом Републичког штаба за ванредне ситуације започете су активности од стране Јавне установе „Воде Српске“ на санацији насипа у Модричи који штити избјегличко насеље од вода ријеке Босне. Дат је налог за извођење радова на реконструкцији савског насипа у мјесту Батковић на локалитету Височ гдје се десио пробој насипа, са захтјевом да се прво санирају оштећења. Јавна установа приступила је санацији оштећења на дринском насипу у Балатуну, корита канала Дрина – Дашница, насипа у Козарској Дубици и у Броду.

Поред наведеног, у координацији са Републичким штабом за ванредне ситуације Владе Републике Српске и ЈП "Робне резерве Републике Српске", активности су усмјерене на обезбјеђивање концентроване сточне хране, сијена и сјемена за пољопривредна газдинства угрожених општина.

Формиран је Стручни тим за процјену штета у пољопривреди, који чини 15 представника научно-истраживачких и контролних институција из аграрног сектора. Стручни тим је дефинисао јединствену методологију објективне процјене штета у пољопривредној производњи, која је прослеђена свим општинама и градовима у угроженом подручју. Осим тога, Стручни тим је, након увида у стање на терену, израдио стручне препоруке за пољопривредне произвођаче везано за поступке санације земљишта и усјева, као и препоруке за заснивање нове производње.

Комплетни капацитети Министарства на терену (70 савјетодаваца и стручних сарадника у 7 подручних центара) стављени су на располагање локалним заједницама и пољопривредним произвођачима у санацији штета у производњи. Стручне службе Министарства врше континуирано праћење стања, учествују у локалним комисијама за процјену штете, врше координацију испоруке репроматеријала и хране за животиње те савјетују пољопривредне произвођаче у вези санације стања и заснивања нове производње.

Стручне службе на терену такође су провеле активност узимања узорака сточне хране и земљишта у сврху анализе исправности и квалитета након плавлеења. Континуираним и интензивним пласирањем информација преко штампаних и електронских медија врши се правовремено и стално информисање корисника и шире јавности у вези исправности производа из плавлееног подручја за исхрану људи и животиња.

ЈУ „ВОДЕ СРПСКЕ“

ЈУ „Воде Српске“ је у периоду мајских поплава спроводила мјере прописане Законом о водама и Главним оперативним планом одбране од поплава. Одређене активности су дале резултате и брањена подручја су заштићена. На жалост, с обзиром на димензионисаност система за заштиту од поплава на подручју Добоја, Шамца, Бијељине и Бање Луке, као и на ранг појаве великих вода до којих је дошло у том периоду који је превазилазио ранг појаве на који су одбрамбени објекти и

системи димензионисани, дошло је до поплава са изузетно тешким посљедицама по наведена подручја, као и на друштво и привреду у цјелини.

У прилогу П5 (*Одговор ЈУ „Воде Српске“ на питање Анкетног одбора*) који је дат уз овај Извјештај, налазе се подаци о свим радовима на изградњи и поправци насипа у периоду 2010-2014. године који су, или су планирани да буду, финансирани из Буџета РС и ЈУ „Воде Српске“ (са износима и подацима о одабиру понуђача), утрошку кредитних и других намјенских средстава за санирање од поплава у периоду 2010-2014. године, која су усмјеравана према надлежним институцијама и локалним заједницама, као и подаци о планираним активностима и степену реализације планираних активности на санирању и заштити од поплава за период од 2014. године до сада.

ЈП „РОБНЕ РЕЗЕРВЕ РС“ А.Д. БАЊА ЛУКА

Активности ЈП „Робне резерве РС“ а.д. Бања Лука, у периоду од 15. 5. до 31. 8. 2014. године

Постојеће количине залиха роба су представљале задовољавајуће залихе да се може интервенисати у првом периоду наступања елементарних непогода. Поред наведених залиха већ је постојало формираних 1.000 пакета хране који су ускладиштени у складиштима Црвеног крста Републике Српске на различитим локацијама, за потребе хитног интервенисања. Осим тога, ЈП је располагало робом која се налази под инспекцијским надзором, а која се у складу са законом третира као роба робних резерви и самим тим може се користити за потребе интервенисања код пружања помоћи.

У датом периоду успостављена је комуникација која је омогућила ЈП „Робне резерве“ да интервенишу у пружању помоћи према датим инструкцијама од стране Владе Републике Српске и ресорног министарства. Влада РС је приступила доношењу Одлуке о уступању залиха робних резерви и набавкама недостајућих роба јер су поплаве добиле карактер катастрофалне непогоде. Дјеловање ЈП се наставило сарадњом са Црвеним крстом и Републичком управом цивилне заштите, што је резултирало испоруком 1.000 пакета хране за помоћ.

Проглашењем ванредног стања ЈП је дјеловало по наредбама Републичког штаба за ванредне ситуације и налозима издатим од Стручно оперативног тима за заштиту и спасавање у ванредним ситуацијама.

Испоруке помоћи су вршене у складу са Одлукама и закључцима Владе РС и писаним налозима за издавање робе в.д. директора ЈП, а што је био принцип дјеловања до успостављања одговарајућег система координације са Републичким штабом за ванредне ситуације и Стручно оперативним тимом заштите и спасавања.

У свеобухватном пружању помоћи првенствено су упућивани храна, вода и хљеб, да би се касније помоћ проширила и на енергенте, средства за хигијену, заштитну опрему, алате за чишћење, сточну храну, сјеменски материјал и другу тражену помоћ. Систем пружања помоћи заснива се на томе да општински и градски штабови за ванредне ситуације упућују захтјеве за помоћ Стручно оперативном тиму који исти разматра, и након разматрања даје налоге за упућивање тражене помоћи. Поступајући по овим налозима Јавно предузеће организује и дистрибуише помоћ на угрожена подручја.

Са угрожених мјеста стизали су захтјеви за испоруку роба са којима ЈП није располагало. У складу са исказаним потребама, Републички штаб за ванредне ситуације, доносио је наредбе за набавку роба и њену дистрибуцију на угрожена подручја. ЈП је сходно достављеним наредбама вршило набавке потребних роба и средстава у складу са одговарајућим поступцима и исте испоручивало. У складу са наредбама и налозима Републичког штаба за ванредне ситуације Владе РС, као и у складу са хитним потребама на терену ЈП је у периоду од 15. 5 до 31. 8. извршило набавке неопходних намирница, погонског горива, сточне хране, алата, заштитне опреме, и осталог, а на основу поднесених писаних захтјева са угрожених подручја.

Све набавке су вршене по хитном поступку у складу са чланом 1. и 11. Закона о јавним набавкама БиХ, на основу писаног става и тумачења Агенције за јавне набавке БиХ. Коришћена је процедура преговарачког позива без обавјештења са крајње скраћеним роком за достављање понуда.

Укупна вриједност набављених роба по Одлуци Владе и наредбама Штаба износила је 3.101.282,94 КМ, што представља и створену обавезу ЈП према добављачима за испоручену робу. Донирану робу од физичких лица није пратио никакав документ већ се вршила евиденција улаза робе уз потпис донатора.

ЈП је донирану робу, закључно са 31. 8. 2014. године, испоручило угроженим лицима и у једном дијелу Црвеном крсту РС. Испорука роба је вршена са исказаним потребама од стране штабова локалних заједница са угрожених подручја и поднесених захтјева, а који нису разматрани и одобравани од стране Стручно оперативног тима заштите и спасавања у форми налога за испоруку роба. По примљеним налозима ЈП је организовало и дистрибуисало робе крајњем кориснику.

У периоду ванредних околности и у реализацији датих обавеза и спровођења низа активности, робне резерве су дјеловале остварујући непосредну сарадњу са Владом Републике Српске и њеним органима као и другим институцијама које су узеле учешће у активностима заштите и спасавања, као и привремено дјелујући у оквиру буџетског система, што указује да робне резерве морају бити у оквиру система управе организоване у облику управне организације.

- Укупна вриједност роба робних резерви које је ЈП располагало на дан 15. 5. износила је 3.590.354,75 КМ.
- Укупна вриједност роба са којом је ЈП располагало у циљу пружања помоћи износила је 6.876.637,69 КМ.
- Укупна вриједност дозначене робе робних резерви у периоду од 15. 5 до 31. 8. износила је 4.275.752,21 КМ.

У прилогу (П3) овог Извјештаја дајемо преглед помоћи која је упућена путем ЈП “Робне резерве” а.д. Бања Лука од 15. 5. до 16. 6. 2014. године. **У прилогу (П4)** је дат преглед помоћи која је упућена локалним заједницама путем Црвеног крста Републике Српске и преглед помоћи која је достављена градовима/општинама од других донатора.

МИНИСТАРСТВО НАУКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ

Министарство науке и технологије је координисало рад међуресорне Радне групе за дефинисање сета мјера за превазилажење ситуације која је

проузрокована мајским поплавама у Републици Српској. Радна група је израдила документ Мјере за ублажавање посљедица поплава 2014. године. Представници Министарства били су укључени у израду Закона о фонду и солидарности за обнову РС и рад Републичке комисије за процјену штете на поплавленим подручјима Републике Српске.

Агенција за информационо друштво Републике Српске била је ангажована на координацији наступа институционалних капацитета у борби са посљедицама стихије те борби против дезинформисања јавности. Агенција је успоставила званичне *фејсбук* и *твитер* налоге Владе РС посредством којих је пласирала званичне и релевантне информације.

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Када се говори о активностима Министарства финансија у периоду прије поплава, може се навести да су из средстава Економско - социјалне компоненте Развојног програма РС финансирана два пројекта у циљу заштите од поплава 2008-2010. године:

1. Регулација дервентског потока на подручју Дервенте у износу 762.000,00 КМ;
2. Регулација водотокова на подручју општине Мркоњић Град у износу од 2.000.000,00 КМ.

По основу пројекта хитног опоравка од поплава, укратко издваја се сљедеће:

- Свјетска банка је по убрзаној процедури одобрила средства за финансирање Хитног пројекта опоравка од поплава у износу од 47.500.000 \$. Преговори по Пројекту представника Свјетске банке, БиХ и РС одржани су 10. јуна 2014. године. Циљ Пројекта је пружање подршке властима у БиХ на поновном успостављању јавних услуга и економских политика у подручјима погођеним поплавама.
- Кредитна средства намјењена су за финансирање 3 пројектне компоненте (1. Роба за хитни опоравак од катастрофе, 2. Рехабилитација кључне јавне инфраструктуре и 3. Подршка имплементацији пројекта и изградњи капацитета). Кредит Републици Српској је одобрен по стандардима Међународне асоцијације за развој *IDA*. Народна скупштина Републике Српске, на 35. Сједници, од 2. јула 2014. године донијела је одлуку о задужењу по Пројекту. Пројекат је постао ефективан 15. 9. 2014. године.

Након поплава Министарство финансија је било обрађивач и предлагач Влади сљедећих закона:

1. Закон о фонду и солидарности за обнову РС;
2. Закон о посебном доприносу за солидарност;
3. Закон о измјенама и допунама Закона о посебним начинима измирења пореског дуга;
4. Закон о измјенама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара;
5. Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на непокретности;
6. Закон о измјенама и допуни закона о посебним републичким таксама;
7. Закон о допунама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама РС;

8. Закон о измјенама и допунама Закона о буџетском систему РС.

Поред закона, Министарство је било и предлагач Уредбе о приоритетној помоћи за санацију штете на стамбеним објектима изазване поплавама у РС у мају 2014. године и Уредбе о јединственом регистру штета, Влади Републике Српске.

МИНИСТАРСТВО ЗА ЕКОНОМСКЕ ОДНОСЕ И РЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ

Министарство је свакодневно координисало активности са представништвима Републике Српске у иностранству у вези са прикупљањем потребне помоћи и достављања исте, са Републичким штабом за ванредне ситуације и члановима Оперативно-стручног тима, са представницима међународних организација, прије свега са резидентним координатором УН-а и представницима УНДП-а са којима је координисано обезбјеђивање и упућивање хуманитарне помоћи. Сва представништва су максимално била ангажована на обезбјеђењу помоћи становништву у угроженим подручјима те су у сарадњи са представницима дијаспоре и другим донаторима обезбиједила значајну количину хуманитарне помоћи. Такође, кроз активности Републичке комисије за процјену штете од поплава и у сарадњи са осталим министарствима, Привредном комором и Савјетом страних инвеститора БиХ, прикупљани су прелиминарни подаци о штетама на привредним субјектима у страном власништву.

Министарство је сачинило и приједлог мјера за ублажавање посљедица поплава у 2014.

МИНИСТАРСТВО ЗА ИЗБЈЕГЛИЦЕ И РАСЕЉЕНА ЛИЦА

Министарство је у складу са закључком Републичког штаба за ванредне ситуације именovalo Стручно оперативни тим заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Тим је био у контакту са надлежним органима, представницима локалне самоуправе, општинским штабовима за ванредне ситуације, вршио увид и давао мишљења и приједлоге мјера и радњи за санирање посљедица проузрокованих поплавама, те извјештавао Републички штаб за ванредне ситуације о стању на терену.

Од 24 града и општине у Републици Српској захваћене поплавом, у 21 су поплавлена и избјегличко-повратничка насеља са укупно 6.819 домаћинстава. Поплавом је била обухваћена једна трећина корисника свих видова алтернативног смјештаја.

Министарство је својим Програмом рјешавања проблема расељених лица, повратника и избјеглица за 2014. годину, кроз редовне активности у већини градова и општина погођених поплавама, планирала расположива буџетска средства за потребе ове популације.

Министарство је дио расположивих буџетских средстава приоритетно усмјеравало на санацију објеката становања и инфраструктуре за наведене категорије погођене поплавама.

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА

Основан је Стручно оперативни тим за саобраћај и везе чији задаци су били:

- доношење акционог плана;
- остваривање сарадње са републичким органима управе, органима управе јединица локалне самоуправе и другим правним и физичким лицима ради провођења мјера и активности за санирање посљедица катастрофалних поплава из надлежности Министарства;
- вршење увида на подручјима захваћеним катастрофалним поламама и констатовање стања на терену, о чему је извјештаван Републички штаб за ванредне ситуације;
- давање стручног мишљења и приједлоге мјера за санирање посљедица поплава;
- предузимање мјера и активности који регулишу начин поступања за вријеме трајања ванредне ситуације.

Стручно-оперативни тим за саобраћај и везе донио је Акциони план и у протеклом периоду континуирано обавјештавао о његовом извршењу (извјештаји АМСРС, извјештаји о стању путне мреже ЈП „Путеви РС“, извјештаји о стању жељезничке инфраструктуре, извјештаји Пошта РС и Телекома РС).

Стручно оперативни тим за саобраћај и везе предложио је Републичком штабу за ванредне ситуације више наредби и закључака о санацијама клизишта, мостова, магистралних и регионалних путева на неколико локација.

У том периоду прослијеђено је 109 информација за јавност путем Бироа за односе са јавношћу и одржане три конференције за новинаре у прес-центру Владе.

Запослени из Министарства били су ангажовани у Стручно-оперативном тиму Владе РС за ванредне ситуације и координирали су са Стручно - оперативним тимом за саобраћај и везе.

У вријеме поплава и пост-поплавног периоду Министарство је обезбиједило велики број камиона, кипера, комби возила, аутобуса за разне послове и превоз хране, лијекова и друге робе на разне локације. Такође, Министарство је у значајном обиму извршило санацију путева на више локација.

У периоду 15. и 16. маја 2014. године, услед поплава и клизишта, било је у прекиду 11 магистралних и 10 регионалних путних праваца. У потпуном прекиду били су путни правци ка Добоју и Бијељини. У том периоду на магистралној и регионалној путној мрежи уништен је један мост распона 8 м, било је преко 85 клизишта од којих две великих и 54 средња клизишта и оштећења тупа пута. У периоду прекида путне комуникације биле су у прекиду и аутобуске линије. Међутим, како се оспособљавала путна комуникација тако је успостављан и аутобуски саобраћај.

Путнички жељезнички саобраћај је био у прекиду.

За вријеме поплава 27 пошта није радило, од чега је 19 претрпјело штету док остале нису радиле јер се није могло прићи објектима. Тотално су оштећене четири поште на подручју Добоја, двије поште на подручју Бијељине, једна на подручју Шамца, док су остале знатно оштећене.

Прелиминарне процјене су да је штета на опреми и објектима око 3.500.000,00 КМ.

Услед елементарних непогода и нестанка електричне енергије, била је угрожена комплетна телекомуникациона инфраструктура, а посебно на подручју Добојске регије. Компанија „М:тел“ наводи да је телекомуникациона инфраструктура претрпјела штету која износи више десетина милиона КМ.

У прилогу (П2) дата је евиденција уништених/оштећених путних комуникација.

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ И ТУРИЗМА

Након проглашења ванредне ситуације Министарство је предузело низ мјера које су биле усмјерене ка пружању ургентне помоћи становништву, спрјечавању поремећаја на тржишту, контроли стабилности цијена, кажњавању свих шпекулативних активности трговаца који су ванредну ситуацију користили за незаконито пословање.

Формиран је Стручно оперативни тим за трговину и туризам, угоститељство и робне резерве те донесен Акциони план за његово дјеловање, а сврха му је да се обезбиједи предуслови за умањење посљедица поплава у Републици Српској у дијелу који се односи на обезбјеђење снабдијевања путем трговинске мреже, стављање расположивих туристичких и угоститељских капацитета у ту сврху те обезбјеђивање потпуног функционисања робних резерви.

Проглашењем ванредне ситуације успостављен је систем координисаног дјеловања са Републичким штабом за ванредне ситуације и Стручно оперативног тима за заштиту и спасавање с циљем ефикасног и благовременог пружања и допремања помоћи становништву на угрожена подручја. Поступајући по налозима ЈП је организовало и дистрибуирало помоћ на угрожена подручја. За робе којима ЈП није располагало у моменту наступања елементарне непогоде Републички штаб за ванредне ситуације доносио је наредбе за набавку потребних роба и средстава и по набавци исте испоручило у складу са одговарајућим налозима. Све набавке су вршене по хитном поступку у складу са чланом 2. и чланом 11, став 4. Закона о јавним набавкама БиХ. Због начина упућивања помоћи, а и због угрожености комуникације са складиштем у Врбањи, а у складу са закључком Владе, формирано је складиште у Клиничком центру Бањалука ради лакшег транспорта роба путем хеликоптера и друмског саобраћаја. Помоћ која је пристизала од грађана и правних лица, Робне резерве су преузимале, сортирале, паковале и упућивале угроженом становништву.

На приједлог Министарства, Влада Републике Српске је донијела Одлуку о прописивању мјера непосредне контроле цијена које се односе на производе и услуге од посебног значаја за заштиту животног стандарда. У сарадњи са Републичком управом за инспекције појачан је надзор над радом малопродајних трговинских објеката на територији Републике Српске у циљу сузбијања неоснованог повећања цијена, контроле стабилности и снабдјевености тржишта и санкционисања противзаконитих радњи трговаца.

Министарство је упутило Влади Измјену одлуке о прописивању мјера непосредне контроле цијена којом се проширује листа производа и услуга, те је исту Влада донијела 22. 5. 2014. године.

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Министарство је у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, Законом о здравственој заштити, Законом о заштити становништва од заразних болести и политиком унапређења здравља становништва у Републици Српској до 2020. године, донијело Акциони план за одговор на ванредну ситуацију у вези са поплавама, чија је сврха да обезбиједи предуслове да се посљедице поплава у Републици Српској, у смислу угрожености здравља људи, сведу на најмању могућу мјеру.

У оквиру Министарства организовано је стално дежурство, а дежурства су уведена и у Секретаријату због боље координације и комуникације са здравственим установама, Оперативним тимом Министарства и Републичким штабом за ванредне ситуације.

Активности Службе за односе с јавношћу Министарства су била: остварена свакодневна комуникација са здравственим установама у угроженим подручјима у циљу прикупљања информација о стању на терену и пружању одговарајуће подршке, координација у евакуисању хемодијализних пацијената из угрожених подручја и редовно информисање јавности о њиховом стању и мјесту евакуације, успостављена комуникација са појединим међународним организацијама и припрема захтјева за помоћ РС у лијековима, средствима за дезинфекцију и другим потребама од стране ове организације, учешће у припреми садржаја летка са упутствима о понашању у току и послје поплава, припрема свих информација од значаја за јавност. У координацији са Бироом за односе с јавношћу Владе РС припремљене су 44 објаве: информације о стању у здравственим установама и стању пацијената 15, апел грађанима-препоруке четири, најаве за медије и саопштења 16, обавјештења о донацији три, прес конференције пет, интервјуи један.

На основу информација и извјештаја са поплавлених подручја може се констатовати да је здравствени систем у цјелини предузимао мјере у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама и Акционим планом за одговор на ванредну ситуацију у вези са поплавама у Републици Српској и тиме значајно умањио посљедице поплава које су угрозиле здравље становништва. Обезбјеђена је здравствена заштита становништву на поплавленим подручјима, а епидемиолошка ситуација у Републици Српској је била под контролом без појаве заразних болести у епидемијском облику.

МИНИСТАРСТВО ПОРОДИЦЕ, ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

Најугроженији објекти:

ЈУ Дјечије обданиште „Радост“ из Шамца;
ЈУ „Мајка Југовића“ из Добоја;
ЈУ „Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ из Бијељине;
ЈУ Дјечији вртић „Невен“ из Челинца.

Министарство је одобрило новчана средства за опремање вртића, а у складу са захтјевима предшколских установа. За ову намјену је Ресор за породицу издвојио 18.000,00 КМ.

Правна лица која реализују Сигурну кућу обратила су се Министарству са захтјевом за финансијску помоћ у санацији насталих штета. Ради увида у стање Министарство је именовало Радну групу која је извршила увид и установила да су поплаве проузроковале штете на сва три објекта у којима се реализује посебна мјера подршке жртвама насиља у породици. Ребалансом буџета за санацију штета на сва три објекта предвиђена су новчана средства у износу 15.000,00 КМ за сваку сигурну кућу.

Пружена је активна подршка Омладинском савјету Републике Српске на активностима прикупљања и дистрибуције помоћи угроженим подручјима. Помоћ је већим дијелом прикупљана у Дому омладине у Бањалуци и достављана Црвеном крсту, складиштима локалних штабова за ванредне ситуације у угроженим подручјима, али и директно уз помоћ волонтера угроженим породицама у

Бањалуци, Лакташима, Добоју, Шамцу, Бијељини, Новом Граду и Приједору. Омладински савјет је остварио сарадњу са привредницима из Републике Српске и српским удружењима из Њемачке. На свим пословима било је ангажовано преко 600 волонтера.

Министарство је 20. 5. 2014. формирало Стручно-оперативни тим за руковођење и координацију волонтерских активности у циљу помоћи настрадалим и отклањању штетних посљедица насталих услед катастрофалних поплава те на тај начин озваничило већ започете активности реализоване у сарадњи са Волонтерским сервисима, као што је предвиђено Стратегијом за унапређење и развој волонтирања у Републици Српској за период 2014-2018. године.

Министарство је у сарадњи са Волонтерским сервисом ангажовало у периоду од 28. јула до 4. аугуста волонтерске кампове и волонтерске радне акције у Добоју и Бијељини. Министарство је издвојило 22.500,00 КМ за реализацију волонтерских кампова.

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

За вријеме трајања ванредне ситуације, Министарство је донијело Одлуку о формирању помоћног тима за послове из ресорне надлежности Министарства који је имао задатак да остварује сарадњу са свим органима правосуђа и органима републичке управе, као и органима јединица локалне самоуправе и другим правним и физичким лицима ради провођења мјера и активности за санирање посљедица поплава. У вријеме трајања ванредне ситуације извршен је премјештај 20 осуђених лица.

Окружни суд, Основни суд и Окружно тужилаштво у Добоју претрпјели су велику штету. Архива, подрумске просторије, сервер - собе су скоро потпуно уништене. Од 09.06. 2014. ове институције раде несметано и у пуном капацитету.

У казнено поправном заводу Добој, 15. 5. дошло је до плавлјења подрума и приземља. Сва осуђена лица са одјељења осуђених су евакуисана и смјештена у друге просторије. У вријеме трајања кризног периода Казнено-поправни завод у Добоју радио је у пуном капацитету са смањеним бројем запослених.

МИНИСТАРСТВО УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Стручно - оперативни тим Министарства формиран је 19. маја 2014. године са задатком да остварује сарадњу са органима републичке управе и органима јединица локалне самоуправе и другим правним и физичким лицима ради спровођења мјера и активности за санирање поплава из области које су у ресорној надлежности министарства, те да у том смислу даје стручна мишљења и приједлоге мјера за санирање посљедица поплава. Стручно оперативни тим је донио Акциони план дјеловања.

Рјешењем министара именована је Комисија за обилазак Градске управе Добој са задатком да до 23. 5. 2014. обиђе сједиште Градске управе и утврди стање у области матичних књига и другим службама Градске управе. Комисија је утврдила сљедеће:

Све просторије Матичне службе Града Добој су биле поплавлјене, приликом чега је сав канцеларијски намјештај уништен. Први примјерак матичних књига налазио се такође у приземљу Градске управе те је приликом преношења матичних књига на више спратове дат приоритет матичним књигама рођених и

књигама држављана, које су прве изнесене. У поплави је уништен рутер који служи за увезивање мјесних канцеларија са матичном службом у сједишту Градске управе.

Град Добој има 14 мјесних канцеларија, од којих су три захваћене поплавама, али су матичне књиге сачуване. Комисија је утврдила да је 86 матичних књига захваћено поплавама. Током посјете утврђено је да су уписи тренутно читљиви, али да се на истим налазе остаци блата те је сугерисано представницима Градске управе да затраже стручно мишљење Архива РС.

Комисија је констатовала да је поплављено: двије матичне књиге рођених, 16 матичних књига вјенчаних и 68 матичних књига умрлих.

Представници Министарства су представницима Одјељења Градске управе Добој донирали једну матичну књигу рођених, једну матичну књигу вјенчаних, једну матичну књигу држављана и двије матичне књиге умрлих, као и већи број образаца извода из матичних књига.

Комисија је упозната да су у Мјесној канцеларији Дуго Поље у Модричи поплављене матичне књиге, регистри матичних књига и архива, те да је формирана Комисија са задатком да утврди број књига које су поплављене и стање истих. Комисија је посјетила поменути мјесну канцеларију и утврдила да је уништена рачунарска опрема која се налазила у мјесној канцеларији, те да је поплављено 50 матичних књига и 50 регистара матичних књига, као и сва архива мјесне канцеларије. Увидом у поплављене матичне књиге констатовано је сљедеће: поплављене су 23 матичне књиге рођених од којих су уписи у четири матичне књиге слабо читљиви, пет књига држављана, 10 књига вјенчаних, 12 матичних књига умрлих. Утврђено је да су подаци из оштећених односно потопљених матичних књига унесени у електронску евиденцију у проценту од 80%.

Сједиште Општинске управе Шамац је измјештено у Мјесну канцеларију Црквина гдје су измјештене све матичне књиге које су се водиле. Комисија је констатовала да су све матичне књиге и сва архива из сједишта поплављени те да у појединим матичним књигама један број уписа није читљив. Сугерисано је да се формира посебна комисија која ће извршити детаљан преглед потопљених матичних књига и констатовати стање и степен оштећења. Мјесне канцеларије нису биле електронски увезане са сједиштем због чега се у другом примјерку матичних књига који се води у електронском облику не налазе подаци из мјесних канцеларија на подручју општине Шамац. Представници министарства су донирали већи број образаца извода из матичних књига као и неопходан канцеларијски материјал.

МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

Формиран је Стручно оперативни тим у циљу пружања стручно техничке помоћи свим субјектима на локалном и републичком нивоу ради отклањања посљедица елементарне непогоде. Тим је донио Акциони план.

Такође, ЈУ „Институт за испитивање материјала и конструкција Републике Српске“ формирао је стручни тим Института ради вршења увиђаја на терену, утврђивања посљедица елементарне непогоде те предлагања одговарајућих мјера за санирање посљедица.

У складу са Акционим планом тима, министар и чланови тима су обишли велики број јединица локалне самоуправе угрожених елементарним непогодама о чему су сачињени детаљни извјештаји, приједлози мјера и радњи које је потребно

предузети те предрачуни радова и фото-документација са терена, и исти достављени Министарству.

Министар је заједно са члановима Стручно оперативног тима обишао угрожена подручја и разговарао са начелницима општина у вези утврђивања даљњих мјера и активности за санацију угрожених подручја, првенствено у погледу санације инфраструктурних објеката, моста и водовода на подручју општине Челинац, као и клизишта на подручју општине Котор Варош. Договорено је да се изврши преглед Градског мостова и водовода од стране стручних лица, те да приједлог мјера и радњи које је потребно предузети са представницима општине Чалинац у виду уступања одређеног броја цистерни.

На основу захтјева Републичког штаба за ванредне ситуације ЈУ „Институт за испитивање материјала и конструкција“ формирао је стручни тим чији је основни задатак био да уради прелиминарну процјену стања и да приједлог техничких мјера. Стручни тим је извршио детаљан визуелни преглед Градског моста у Челинцу као и преглед главног доводног цјевовода од Бањалуке до Челинца у дужини 350 m који су претрпјели оштећења. С обзиром на утврђено стање, предложено је да се обустави саобраћај, те су прецизиране мјере и радње санације које је потребно предузети, а сачињен је и апроксимативни предмјер и предрачун радова у износу од 21.340 КМ.

На основу прегледа главног доводног цјевовода од Бањалуке до Челинца констатовано је оштећење од 350 m и предрачун радова је 45.221 КМ. У складу са предрачуном радова усвојена је Наредба којом се наређује Министарству финансија, да дозначи средства општини Челинац у износу 45.221.00 КМ, искључиво за потребе санације моста у Челинцу. Обезбјеђена су средства и извршена је санација моста, као и санација водовода, чиме је обезбјеђено адекватно снабдијевање водом на подручју општине Челинац.

Републичком штабу за ванредне ситуације предложено је доношење наредбе којом се дефинише да јединице локалне самоуправе сакупљају и збрињавају отпад на најближим депонијама, да грађани не плаћају накнаду за сакупљање отпада, да депоније отпад прихватају без накнаде, а да се уклањање опасног отпада врши у координацији са Стручно оперативним тимом.

Уз координацију Стручно - оперативног тима, на адекватан начин збринут је сав токсични отпад из поплављене апотеке „Агро-Шоп“ Приједор, од стране „ЕКО ТРАДЕ“ из Градишке, које има одговарајуће лиценце за адекватно збрињавање ове врсте отпада, а уз надзор надлежног еколошког инспектора.

Са представницима града Добоја и директора Комуналног предузећа „Прогрес“ утврђено је да се на локацији депоније „Карабеговац“ може вршити депоновање отпада са подручја града те да је у ту сврху потребно извршити проширење депоније кроз захват у простору (отварање лијевог крила депоније кроз изградњу приступног пута у дужини од око 150 -200 m) те да се престане са одлагањем на „Путниково брдо“.

Стручна лица из ЈП „Институт за испитивање материјала и конструкција“ и Републичке дирекције за обнову и изградњу, уз помоћ стручних лица Републичког завода за геолошка истраживања, обишла су општине Шековићи, Сребреница, Братунац, Зворник, Лопаре, Котор Варош, Бањалука и извршила увид у стање инфраструктурних објеката (регионалних и локалних путева и мостова) те констатовала појаву великог броја клизишта и одрона.

Највећа појава клизишта је регистрована на подручју општине Братунац (око 126 клизишта, 62 исељена домаћинства, 170 потопљених домаћинстава), и на

подручју Зворника преко 200 клизишта. На подручју Лопара угрожено је и исељено преко 50 породица.

На подручју општине Сребреница, као највећи проблем истакнуто је оштећење Плавог моста јер је једина путна веза са локалним заједницама као и клизишта која су изазвала прекиде локалних путева. Сви регионални путеви према Братунцу тј. Скеланима су проходни, а већ се приступило санацији оштећења на том путу. Предложено је да се у наредном периоду изврши регулација корита ријеке Крижевица у дужини од 10 km да би се у будуће спријечило изливање ријеке на подручју ове општине.

На подручју општине Котор Варош клизиште је проузроковало пресијецање корита Кнежевића ријеке и оштећења пута у дужини од 350 m и створило водну акумулацију која се споро процјеђује, те је констатовано да је неопходно предузети мјере ради повећања профила протицања и уклањања акумулације која тренутно не представља опасност по стабилност објеката. Извршен је визуелни преглед терена и констатовано да је уништена нисконапонска мрежа премјештена те да домаћинства немају уредно снабдијевање електричном енергијом.

На подручју општине Јања-Бијељина, приликом увиђаја стручни тим Републичке дирекције за обнову и изградњу је констатовао да услед поплава које су задесиле подручје Мјесне заједнице Јања није дошло до оштећења водоводне мреже те да је проблем у снабдијевању водом резултат порозности и дотрајалости цијеви. Обнова и реконструкција постојећег водовода предмет је новог пројекта који би се рјешавао у наредном периоду, а тренутно је успостављено водоснабдијевање у обиму прије полаве.

Такође, при Министарству је формиран и проширени стручно оперативни тим за пружање помоћи Комисији за процјену штете на поплавленим подручјима у Републици Српској, као и комисијама за процјену штета формираним при јединицама локалне самоуправе. Чланови овог тима на терену прикупљају све расположиве податке о обиму штете на том подручју и дају потребна упутства и инструкције комисијама локалне самоуправе како би Републичка комисија могла сачинити збирне извјештаје о обиму штете за територију Републике Српске погођену елементарном непогодом.

МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА

Након проглашења ванредне ситуације у РС Министарство се максимално ангажовало:

- Кроз праћење стања на поплавленим подручјима, са посебним освртом на рад хидроелектрана, електродистрибутивних предузећа, рудника, нафтне индустрије и др.
- Изналажењу рјешења за помоћ поплавом угроженом становништву.
- Координацији активности на санирању насталих штета са посебним освртом на електродистрибутивна предузећа.

Предузете су сљедеће активности:

1. Организовано 24-часовно дежурство Министарства у периоду од 16. до 19. маја 2014. године. Приликом дежурства праћена је ситуација у хидроелектранама

везано за доток и проток воде, стање у електродистрибуцијама, рудницима и нафтној индустрији.

2. У периоду од 19. до 23. маја организовано је дежурство до 22.00 часа с циљем прикупљања информација у РС који се односе на ресорну надлежност овог министарства и информација о санацији дистрибутивне мреже и електроенергетских објеката.
3. Формиран Оперативни тим Министарства за санацију дистрибутивне мреже и електроенергетских објеката.
4. Упућено је око 600 аката привредним друштвима, предузетницима, концесионарима, инвеститорима, појединцима као позив да се у складу са својим могућностима укључе у акцији прикупљања финансијских средстава за помоћ поплавленим подручјима.
5. Одржан састанак са произвођачима намјештаја и договорено усмјеравање на израду намјештаја за домаћинства по најнижим цијенама.
6. Запослени у Републичком заводу за геолошка истраживања, управне организације овог Министарства, максимално су били укључени у активности на изналажењу превентивних мјера од ескалације клизишта, као и на креирању приједлога интервентних мјера у циљу избјегавања великих материјалних штета на материјалним добрима коју могу изазвати клизишта. Активности су се водиле на подручјима општина Зворник, Шековићи, Осмаци, Лопаре и Власеница.

Информација о спроведеним активностима Електропривреде РС везано за ванредну ситуацију изазвану поплавама

- И поред тога што је ЕПС претрпио велике штете од поплава, у потпуности је одговорио задатку и у рекордном року успио премостити проблеме, те довести у функционално стање електроенергетски систем.
- Према прелиминарним подацима ЕПС је претрпјела штете у процјењеном износу од око 30 милиона КМ.
- У моменту настанка природне непогоде са мреже је било искључено 100.000 потрошача превентивно или због хаваријских искључења.
- ЕПС је, у финансијском смислу, уплатила 800.000,00 КМ за помоћ поплавленим подручјима и формирала Фонд за осигурање од ризика у условима ванредне ситуације са средствима у износу од пет милиона за помоћ поплавленим дистрибуцијама, а у сврху санације и реконструкције дистрибутивне мреже и електроенергетских објеката.
- Такође, ЕПС је формирала Оперативни тим за координацију активности у електроенергетском сектору РС, док су зависна предузећа такође формирала стручне оперативне тимове за санацију дистрибутивне мреже и електроенергетских објеката. Задатак ових тимова је да планирају, оперативно спроводе и координирају и врше процес санације и обавјештавају Оперативни тим Министарства.
- Електропривреда РС је непосредно прије поплава већ уплатила буџету РС и Акционом фонду РС више од 71 милион КМ по основу уплате дивиденде, аконтативне уплате пореза на добит и куповине обвезница.

У прилогу П7 ове Информације дајемо табеларни преглед помоћи коју су пружила привредна друштва и предузетници у новцу и **П8** табеларни преглед помоћи коју су пружила привредна друштва у роби, људству и механизацији.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

Формиран је стручно оперативни тим за ванредне ситуације 19. 5. 2014. године са задатком да прати стање и организује заштиту и спасавање у установама просвјете и културе, установама ученичког и студентског стандарда, предлаже мјере за његово побољшање те информира и обавјештава Републички штаб за ванредне ситуације о ризицима, опасностима и предузетим мјерама.

Стручно оперативни тим је усвојио Акциони план за поступање у ванредним ситуацијама. Министарство је дистрибуисало установама из своје ресорне надлежности обрасце за евидентирање насталих штета у поплавама, те располаже прелиминарним подацима о штети.

Министар просвјете и културе, у сарадњи са министром унутрашњих послова, донио је Правилник о обучавању лица у оквиру основног и средњег образовања о опасностима и заштити од елементарне непогоде и друге несреће.

Министар је 19. 5. одржао састанак са својим сарадницима и директорима предшколских установа како би се упознао са стањем у овим установама након поплава. Утврђено је да су највећу штету претрпјели објекти предшколских установа на подручју Добоја, Шамца, Бијељине и Челинца. Постигнут је договор да се предузму активности које могу да допринесу обезбјеђивању помоћи у вези са санацијом објеката предшколских установа и могућности наставка васпитно - образовног процеса. Овом приликом директори предшколских установа су понудили своју помоћ установама које су поплављене, а директори оштећених установа су добили задатак да припреме спецификацију потребне опреме за неопходну санацију. Истог дана министар је са сарадницима посјетио Приједор и са градоначелником разговарао о стању у образовним установама и установама културе у овом граду након поплава. Организован је састанак са предсједницима актива основних и средњих школа приједорске регије на тему стања у школским објектима на овом подручју. Након тога је посјетио ОШ „Петар Кочић“ у Приједору и Подручну школу „Гомјеница“. Договорено је да се у школама код којих је поплављено само двориште, након чишћења и дезинфекције настави наставни процес, а да у школама које су у потпуности поплављене настава обустави.

МИНИСТАРСТВО РАДА И БОРАЧКО ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ

За вријеме поплава Министарство се активно укључило у спровођење мјера Владе, укључујући и редовна дежурства од стране запослених. Остварени су стални контакти са установама које су претрпјеле штете у поплавама (Фонд ПИО, Завод за запошљавање, и дјелимично Одјељење за борачко-инвалидску заштиту Општине Брод). У том периоду су предложене корекције у Акционом плану запошљавања и тражена сагласност Владе да се објаве јавни позиви за запошљавање борачких категорија и младих високо образовних кадрова.

Министарство је ангажовано на активности прикупљања података о штетама и губицима у сектору привреде у сврху процјене штета и губитака на привредним субјектима и ресорно надлежним институцијама за потребе донаторске конференције. Ове активности координисане су од стране Министарства финансија, а у сарадњи са Свјетском банком и МОР-ом.

Министарство је у 24 општине које су прогласиле ванредно стање прослиједило обрасце за процјену штете. Од ових општина Министарству су из 16 општина достављени подаци, Фонд ПИО РС и Завод за запошљавање РС за штете

на објектима у Општинама Шамац и Добој. Сви подаци су уредно достављени Министарству финансија на обједињавање. Стручно - оперативни тим заштите Министарства је сачинио Извјештај о штети проузрокованој елементарним непогодама.

Укупно потребна средства за стамбено збрињавање неповратним новчаним средствима на поплављеним подручјима за превентивно дјеловање износе 2.989.550,53 КМ.

Неповратна новчана средства додјељена су у четири општине, и то Бијељина, Добој, Зворник и Теслић. Програм додјеле неповратних новчаних средстава предвиђена је и за остале поплављене општине у складу са расположивим новчаним средствима.

Укупни смјештајни капацитети установа из надлежности Министарства (Дом пензионера Требиње, Дом пензионера Бањалука, Центар за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Бањалука) су за 54 лица и били су стављени на располагање.

ИЗВЈЕШТАЈ О ОДРЖАНОМ ЈАВНОМ САСЛУШАЊУ

Анкетног одбор је, 26. октобра 2015. године, одржао јавно саслушање на тему „Утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године“.

На јавном саслушању учествовали су: Јасна Лукић, предсједница Анкетног одбора, Споменка Стевановић, Здравко Крсмановић, Игор Остојић, Милица Ловрић и Недељко Милаковић, чланови Одбора. Оправдано одсутни су били чланови Одбора Бранислав Бореновић и Сенад Братић.

У својству свједока су учествовали: Михајло Стевановић, помоћник министра за водопривреду у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде; Далибор Томаш и Славица Миликић испред Министарства финансија; Драган Анђелић, Слободан Мариловић и Рада Боричанин испред ЈУ „Воде Српске“ Бијељина; Веселко Елез, Драган Тупајић и Предраг Слијепчевић испред Републичке управе цивилне заштите РС; Игор Ковачић и Дарко Боројевић испред Хидрометеоролошког завода РС; Мирко Марчета и Небојша Куњедић испред ЈУ „Робне резерве РС“; Мићо Мићић, градоначелник Бијељине; Саво Минић, начелник Општине Шамац; Младен Крекић, начелник Општине Модрича; Владин повјереник за Добој, генерал Момир Зећ; Владин повјереник за Шамац, генерал Милорад Кутлешић; Недељко Кесић, директор ЗП „Хидроелектране на Врбасу“.

На јавно саслушање је позван и г-дин Обрен Петровић, градоначелник Добоја, који је дописом преко свог опуномоћеника, адвоката Горана Нешковића послао обавјештење да због здравствених проблема не може присуствовати овом јавном саслушању.

Током јавног саслушања сви представници органа и организација су имали могућност да у 10 минута изложе презентацију својих извјештаја које су претходно доставили, након чега су им чланови Анкетног одбора постављали питања. У наставку дајемо кратак преглед питања и одговора са овог јавног саслушања.

Кратак преглед питања и одговора са јавног саслушања

1. **Члан Одбора** је питао представнике Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Републичке управе цивилне заштите да ли сматрају да је Влада касно прогласила ванредно стање у Републици Српској?
Одговор је био да се на локалном нивоу проглашава ванредно стање онда када се не може одговорити на неку опасност са редовним субјектима и снагама. Влада Републике Српске проглашава ванредно стање онда када то уради већи број општина/градова и када те информације дођу са локалног нивоа.
2. **Члан Одбора** је питао докле се стигло са активностима око измјене и допуне постојећег Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама?
Одговор је био да је формирана Интерресорна група за те активности, која је расправљала, између осталог, и о позиционирању Републичке управе цивилне заштите. Влада РС је донијела закључак да ће урадити додатне консултације са свим партнерима из Европске заједнице и УН те да ће се онда опредијелити по том питању. Такође, речено је да се иде у правцу да се Закон о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама догради у сегментима који нису дефинисани, а да измјене и допуне Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама морају да прате и измјене и допуне Закона о водама, Закона о републичкој управи и свих других закона који имају додирних тачака у области заштите и спасавања.
3. **Члан Одбора** је питао зашто се у области финансирања заштите и спасавања у ванредним ситуацијама не примјењује законска одредба из члана 153. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама у већини локалних заједница и шта се предузело по том питању?
Одговор је био да је кључна ствар проблема заштите и спасавања пронаћи стабилан извор финансирања, те да досадашњи начин функционисања члана 153. Закона и обавеза издвајања 2% средстава укупног буџета локалне заједнице намјенски за функционисање локалних јединица цивилне заштите, није добар, јер не постоје мјере санкције против оних који то не издвајају. Локалне заједнице нешто мало издвајају за превентивни дио, али за оперативни који се односи на формирање, опремање и обуку специјализованих јединица града или општине се готово ништа не издваја. Морају се јасно дефинисати санкције за локалне заједнице које не примјењују постојећи начин финансирања и опремања јединица ЦЗ или изнаћи други модел њеног финансирања и опремања.
4. **Члан Одбора** је рекао да се у Плану одбране од поплава за 2014. годину, у једном дијелу наводи да је потребно да се изврши инспекцијски преглед водозаштитних објеката Републике Српске. Питање је било да ли је надлежна инспекција извршила инспекцијске прегледе ових водозаштитних објеката и да ли им је била позната чињеница да се већина ових објеката налази или у стечају или у поступку ликвидације?
Одговор је био да је једна од активности ЈУ "Воде Српске" била провођење процедуре по Закону о јавним набавкама, одабир предузећа за одбрану од поплава по поплавним подручјима. На крају 2012. године донесен је по хитном поступку нови Закон о водама гдје је дошло до одређеног преклапања у надлежностима. Умјесто Агенције за воде и водопривредних предузећа формирана је Јавна установа. Водопривредна предузећа су ушла у поступак ликвидације и стечај и

радници су ушли у Јавну установу "Воде Српске". Радници су били присутни на тим објектима, али или их нису могли користити или су користили само дио опреме. Надлежна инспекција два пута годишње, у прољеће и на јесен, утврђује стање на објектима, даје налоге, препоруке, приједлоге и сугестије у смислу отклањања ових недостатака.

5. **Члан Одбора** је питао зашто није извршена израда прелиминарне процјене управљања поплавним ризицима иако је рок за то истекао у децембру 2012. године?

Одговор је био да су Директивом из 2007. године све земље чланице ЕУ обавезне донијети План управљања поплавама, прелиминарну процјену и мапирања ризика од поплава. БиХ се за то определијела 2008. године, иако није чланица ЕУ. Израђен је Акциони план Владе којим је предвиђена динамика реализације тога плана, односно израда прелиминарне процјене, израда мапирања поплавног ризика и израда плана. Из разлога што су за такве активности потребна значајна средства која ЈУ у својим плановима није успјела обезбиједити у складу са динамиком коју је донијела Влада каснило се са израдом прелиминарне процјене, али је она ипак урађена и предата. Након израде овог Акционог плана на нивоу БиХ заједно са Федерацијом и Брчко Дистриктом, и након усвајања Акционог плана Владе Републике Српске и Савјета министара, обезбјеђена је проходност према ИПЕФ и ИПА фондовима. Обезбјеђена је донаторска помоћ за израду мапа поплавног ризика од 3,5 милиона евра за читаву БиХ. Израда тог плана ће се урадити до 2017. године.

6. **Члан Одбора** је питао зашто су обустављене активности на изради студија и биланса подземних вода чија је израда започела 2011. године?

Одговор је био да је Студија биланса подземних вода завршена у току прошле године и предата је ЈУ "Воде Српске".

7. **Члан Одбора** је констатовао да су у Информацији о напректу Пројекта хитне помоћи заштите од поплава у Републици Српској, са приједлогом нових пројектних мјера након мајских поплава, наведене ургентне и краткорочне мјере за санацију и доградњу система заштите од штетних дјеловања вода у Добоју, Модричи, Вукосављу, Шамцу и Бањалуци, гдје се каже да се оне морају провести у што краћем року. Питање је било докле се стигло са реализацијом ових пројеката, каква је њихова финансијска конструкција, која је обавеза локалних заједница у вези са истим и кад се планира њихов завршетак?

Одговор је био да је проблем још од 2010. године недостатак пројектне документације, и да кад је у питању ИПА 2014. године не постоји ни један пројекат који је спреман за реализацију. Одлука Владе да обезбиједи средства из Фонда солидарности је добро дошла, јер је омогућена израда дијела пројектне документације, а дио пројектне документације радиле су локалне заједнице. Из дијела средстава Фонда солидарности урађен је пројекат за Лијешањ и насип Баре, Врбању и Чесму који се финансира из средстава Хитне помоћи Свјетске банке. То је кредит који се имплементира заједно за Брчко и Републику Српску преко Јединице за имплементацију пројеката Министарства пољопривреде. Такође, речено је да постоји проблем неријешених имовинских односа и да, иако постоји дио пројектне документације, неће се моћи имплементирати због тога што нису ријешени имовински односи за Баре и Лијешањ али сматра да ће до краја 2015

године ти проблеми бити ријешени и да се тендерска документација већ припрема. Финансираће се из средстава ЕИБ-а као и Чесма. Што се тиче Шековића, тендер је отворен, а за црпне станице се тренутно врши тендерска процедура. Крајем наредне године ће се ући у интензивнију инвестициону процедуру.

8. **Члан Одбора** је рекао да је Народна скупштина 2011. године дала сагласност на кредитно задужење ЕИБ за пројекат Хитне помоћи заштите од поплаве и да је у јавности присутна перцепција да је у периоду 2011-2014. године реализован мали број пројеката. Питање је било који су разлози за то?

Одговор је био да је задатак Министарства финансија да испреговара пројекат и обезбиједи финансијска средства, а у суштини приједлози за реализацију тих кредитних средстава долазе од ресорно надлежних министарстава који су потписници таквог кредитног задужења.

Представник МПШВ је одговарајући на питање рекао да је 2011. године извршено преговарање, 2012. је ратификовано у Скупштини, а да су средства постала оперативна од половине 2012. године. Од половине 2012. до краја 2013. није реализован ниједан пројекат. Почело се 2013. године, а почетком 2014. године у реализацији пројеката у које се ушло били су проблеми због поплава на Крижевцу у Братунцу, на Виспачу, на Дашници, на Јањици, на Милошевцу и у Приједору. Изгубљено је годину и по дана због недостатка пројектне документације. Европска комисија је одредила Консултантску кућу и дала техничку помоћ од 3,5 милиона евра. Приступило се изради пројектне документације и први пројекти су били 2013. године. То је једини разлог зашто је у наведеном периоду реализован мали број пројекта.

9. **Члан Одбора** је питао представника Министарства финансија, обзиром да Министарство финансија даје сагласност на буџете локалних заједница и финансира Републичку управу цивилне заштите, да ли планирају кроз давање сагласности на буџете повећати средства Републичкој управи цивилне заштите и локалним заједницама за њихово неопходно додатно оспособљавање?

Одговор је био да Министарство финансија даје препоруке за нацрт буџета, а касније и сагласност на приједлог буџета локалним заједницама и да Министарство финансија ни у једном моменту није довело у питање пројекте који су имали за посљедицу боље мјере за спасавање од поплава. Подсјетио је да је Законом о измјенама и допунама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама, предвиђена могућност да се локалне заједнице могу задужити за пројекте преко износа који је предвиђен законом, како би им се омогућило да у оваквим ситуацијама нађу начин и ријеше проблем који је од општег интереса, јер заштита људских живота је приоритет свих приоритета.

10. **Члан Одбора** је питао шта су учинили Влада РС и надлежна министарства у циљу превазилажења проблема око плављења Павловића пута и Павловића моста и када се конкретно очекује почетак радова изградње прве фазе Дринског насипа на подручју Семберије (Павловића мост – Уставна грађевина Јања)?

Одговор је био да је чињеница је да је то једна велика брана и да то прави велике проблеме приликом високог водостаја Дрине. Свјетска банка је у јуну мјесецу прошле године за градњу дринског насипа одобрила кредит и та средства су оперативна од октобра прошле године. Израда пројекта финансира се из средстава Економске помоћи Свјетске банке која је ригорозна у провођењу

њихових процедура, те је дошло је до застоја код уговарања израде пројекта. Те активности води Јединица за импелементацију пројеката у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде више од годину и по дана. Недавно су завршене процедуралне активности и уговорена је израда пројекта. Кад се уради пројекат онда слиједе заједно активности ЈУ "Воде Српске" и стручне службе Града Бијељине на изради елабората и поступка експропријације. Након тога ће се приступити процедури одабира извођача.

11. **Члан Одбора** је питао какав је ефекат пројекта Хитне помоћи заштите од поплава који се финансира из кредита ЕИБ-а по уговору реализације два пројекта на подручју општина Челинац од 23. 9. 2013. године, који је потписан са предузећем д.о.о. "Еко-еур тим" Бањалука, у укупном износу од 970.627 КМ?

Одговор је био да су уговорена два пројекта, један је мањи, везан за ријеку Укрину на граници општина Прњавор и Челинац, који је завршен, али се тренутно врши поправка једног дијела јер је још у гарантном року, а други пројекат је заправо 900 хиљада евра укупне вриједности. Његова вриједност ће на крају бити око два милиона и 300 хиљада КМ, из разлога што је након мајских поплава због додатних оштећења измијењен дио пројектне документације с намјером да се иде на већи ниво заштите и да се спријечи ерозија. Такође је речено да је измјеном тог пројекта отклоњено преко 15 мањкавости, али да ће се коначно ријешити проблем ако се изгради нови мост.

12. **Члан Одбора** је питао зашто је Комисија за јавне набавке више пута изабрала извођаче радова који нису најјефтинији иако је цијена један од основних критеријума за избор?

Одговор је био да главни критеријум није најнижа цијена јер прије тога извођач мора да испуњава техничке услове. Онај ко не испуњава техничке услове не може бити изабран као извођач радова. То су критерији ЕИБ-а, и све процедуре које је ЈУ "Воде Српске" водила, водила је под строгим надзором стране фирме која води надзор и страног консултанта. Без њихове сагласности не може се извршити одабир извођача радова.

13. **Члан Одбора** је питао зашто није био реконструисан савски насип у Батковићу и Рачи, што је било један од главних узрока плављења Батковића, Остојићева, Броца, Велина села и Балатуна?

Одговор је био да је 15 дана дијелило од потписивања уговора за Савски насип на Рачи. Прије проведене процедуре и сагласности од Европске инвестиционе банке ниједан пројекат није могао нити може почети да се ради. На Рачи је било одређених проблема око пројекта и почело је да се ради тек ове године негдје у мају/јуну мјесецу. Није била завршена процедура коју је прописала Европска инвестициона банка и није постојала сагласност за потписивање уговора.

14. **Члан Одбора** је рекао да је 10. 2. 2014. године Републичка управа цивилне заштите од локалних заједница затражила да изврше сагледавање оспособљености структура заштите за дјеловање у случају елементарне непогоде о расположивим људским и материјално - техничким капацитетима по врстама опасности. Стиче се утисак да РУЦЗ није имала довољан увид у планска документа заштите и спасавања у ванредним ситуацијама у локалним заједницама те је питање било да ли су све локалне заједнице доставиле ове податке и да ли је РУЦЗ

имала стварну слику оспособљености и спремности локалних структура цивилне заштите за ефикасно дјеловање у заштити и спасавању од поплава?

Одговор је био да су имали увид и да се радио стручни надзор, али да постоји недостатак инспекцијског надзора те да је Републичка управа цивилне заштите већ предузела одређене мјере тако што је при изради Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовала радна мјеста инспектора заштите и спасавања што опет изискује додатна буџетска средства. Што се тиче података од локалних заједница може се констатовати да база података коју су доставиле локалне заједнице није ни 70% ажурна, и да је то такође нешто на чему треба радити. Такође је изнесено да су само пар општина имале комплетну планску документацију која је омогућивала успјешну одбрану од поплава. То је општина Приједор која има најбољу документацију, те Бијељина, Шамац и Модрича.

15. **Члан Одбора** је питао присутне представнике организација да ли осјећају моралну одговорност због материјалних штета и људских жртава у овим поплавама?

Одговор је био да је сваког погодило страдање људи, али исто тако да је послано упозорење пар дана раније које је било обавезујуће за све локалне заједнице. Имајући у виду да се Република Српска суочила са водом површине која је већа од површине Словеније, да се у цивилну заштиту није улагало двадесетак година, да још увијек нису очишћене од мина све ријеке и ријечна корита, може се закључити да је систем заштите и спасавања успостављен и функционисао на задовољавајућем нивоу те да се урадило максимално што се могло у датим околностима.

16. **Члан Одбора** је питао зашто се не обезбиједи довођење у функционално стање, а потом и управљање са вишком опреме и материјало-техничких средстава оружаних снага БиХ који су од значаја за заштиту од поплава (десантни чамци, плотунски мостови, теренска возила, камиони)?

Одговор је био да је ту било врло мало квалитетне опреме и да су локалне заједнице узеле оно што је било функционално и одговарајуће.

17. **Члан Одбора** је питао када ће се довести у функцију једина хидролошка мјерна станица на подручју Семберије на ријеци Сави и Рачи која годинама не функционише, и планира ли се, и када, постављање бар једне хидролошке мјерне станице ријеке Дрине на подручју Семберије?

Одговор је био да што се тиче обнављања мреже хидролошких и хидрометеоролошких станица у цијелој Републици Српској, па тако и у сливу Дрине, у току је пројекат који се финансира из средстава УНДП-а. У наредном периоду биће извршена процедура јавних набавки. У току је снимање стања, односно припрема за постављање мјерних станица у цијелом сливу Врбаса. У Републици Српској биће постављено 10 аутоматских падавинских станица и шест аутоматских хидролошких станица за мјерење нивоа (за Врбас). Слична ситуација ће се десити кроз ИПА пројекат за прву фазу за ријеку Босну за слив Босне и исто тако кроз пројекат ГЕФ-а, односно специјалног фонда за климатске промјене. У току је припрема локација, односно припрема приједлога за обнављање зонинг мреже у сливу Дрине. У наредних годину дана ће се кроз ове пројекте обновити мрежа хидролошких и хидрометеоролошких станица.

18. **Члан Одбора** је питао да ли РХМЗ има икакве уговоре са Електропривредом РС у смислу њихове финансијске помоћи око одржавања хидролошких станица, с обзиром да ЕПРС користи њихове податке?

Одговор је био да је Хидрометеоролошки завод буџетска институција и као таква нема овлашћења за склапање таквих уговора.

19. **Члан Одбора** је питао повјереника за град Добој да ли је Одлуку о проглашењу ванредне ситуације за град Добој требало донијети прије него што је град поплављен, с обзиром да се знало да је водостај ријеке Босне 14. маја у 13.00 часова прешао коту редовне одбране од поплаве, а у 19.00 часова је прешао коту ванредне одбране од поплаве? Да ли је то био довољан показатељ да се већ 14. маја прогласи ванредна ситуација, како би се на вријеме грађанима и надлежним институцијама дала стриктна упутства и наредбе које је требало предузети у циљу спасавања угроженог становништва и материјалних добара?

Одговор је био да је урађена и Анкетном одбору достављена анализа о активностима за вријеме и после поплаве у Добоју и да је чињеница да је узбуна за евакуацију становништва и спасавање материјалних добара дата 15. маја у 9.30, што је већ било касно. Крајњи рок за давање узбуне је било 6.00 часова када је вода већ почела да плави град Добој. Да је узбуна дата раније град би опет био поплављен, али би био мањи број смртно настрадалих, као и знатно мање материјалне штете.

Такође је речено да је процјена Градског штаба била да ће моћи да спасе град од поплаве негдје у 1.00 сат ноћи кад је сама ријека Босна ушла у поток Лијешањ. Насип на потоку Лијешањ и „Сфоровом путу“, у критичном периоду приликом одбране од поплаве, Градски штаб цивилне заштите насипао је шљунком и фракцијом ломљеног камена (водопрпусни материјал) умјесто врећа са пијеском. Челични мост на ријеци Босни због количине нанесеног материјала представљао је брану која је спријечавала протицање ријеке и тиме пад водостаја. Да би ниво воде опао и на тај начин евентуално спријечено изливање ријеке Босне преко М-17 било је неопходно срушити челични мост, што није урађено.

20. **Члан Одбора** је питао представнике ЈУ „Робне резерве“ шта су имали на стању од роба у ЈП „Робне резерве“ у вријеме поплава 14. маја ?

У одговору је речено да у извјештају који је претходно достављен Анкетном одбору имају подаци стања залиха роба на дан 15. 5. 2014. године. То су биле количине са којима су Робне резерве располагале у том тренутку и да је тешко рећи да ли је то било довољно или не. Оног тренутка кад се процијенило да захтјеви са терена могу премашити стање на залихама реализоване су набавке додатних количина у складу са одлукама и закључцима Републичког штаба за ванредне ситуације Владе Републике Српске.

21. **Члан Одбора** је питао градоначелника Града Бијељина какав је утицај и ефекат утицаја „Павловића моста“ по поплаве на подручју Бијељине, с обзиром да је општи утисак да је то проблем за Бијељину и да ће то имати дугорочне посљедице и за остала дешавања на сликовима Дрине и Саве?

Одговор је био да се превише потенцира на утицај Павловић моста и да је организован састанак са представницима Агенције за воде и надлежног Министарства у вези ове проблематике. Додао је да вјероватно има мало утицаја,

али да је током пријашњих поплава Дрина изашла из корита 5-6 km прије тог моста, на Павловића путу, тако да није било директне штете због тог моста и да ако и има пропуста што се тиче изградње овог моста због тога што је требало да то буде шире подручје, то ће се ријешити изградњом дринског насипа.

22. Члан Одбора је питао градоначелника Бијељине који се пројекти у одбрани од поплава планирају реализовати у 2016. години на подручју града Бијељине?

Одговор је био да су направљена два пројекта. Један је уређење канала кроз град у шта је уложено 300.000 марака за регулацију ријечног канала кроз сам град. Други пројекат је уређење ријеке Јање за шта се добила донација од четири милиона марака. Свјетска банка и Министарство ће обезбиједити још пет милиона. Недостају још два-три милиона да се регулише ријека Јања. Тиме би се заштитили и Јања и град Бијељина и почела би регулација ријеке Дрине. Речено је да су то пројекти који би се могли реализовати у идућој години, а да ће највећи проблем бити обезбиједити средства за експропријацију и да то ниједна локална заједница не може ријешити сама.

23. Члан Одбора је питао начелника Шамца да ли су у склопу обуке Цивилне заштите општине Шамац прије мајске поплаве имали припрему или неку показну вјежбу везано за поплаве, и да ли је то икад била пракса у ранијем периоду ?

Одговор је био да нису имали вјежбу, него да је дио општине уз десну обалу ријеке Босне до сада неколико пута плављен и да су имали један устаљени систем дјеловања, мобилизације, обезбјеђивања чамаца, горива, адвокатола, пунктова и праћења, јер је сваки пут први сигнал опасности био почетак уласка Босне у старо корито. Међутим, у овом случају, поред свих предузетих мјера није се успјело у одбрани од поплаве.

24. Члан Одбора је питао каква је била сарадња између повјереника за Добој и градоначелника Добоја и да ли су те несугласице које се помињу у Извјештају биле сметња ефикаснијем дјеловању у санирању посљедица од поплава ?

Одговор је био да је он као повјереник у складу са наредбом Републичког штаба за ванредне ситуација, број: 04-4/14 од 19.05.2014. године, у Добој стигао 20. 5. 2014. године. Том наредбом се Градски штаб за ванредне ситуације града Добој ставља под његову команду у дијелу уочених слабости у одвожењу кабастог отпада са подручја Града уз овлаштење да у име штаба може извршити мобилизација материјално-техничких средстава и људства. У почетку је било проблема јер је то од стране градоначелника схваћено као његово развлашћивање, али су ти неспоразуми брзо отклоњени те је навече истог дана градоначелник уз његову помоћ написао 19 наредби које су у наредна два дана и реализоване. У том периоду ангажовано је око стотину моторних возила и шлепера око извоза кабастог отпада за шта је требало оперативном искуством које градоначелник није имао. Даљња сарадња се одвијала у врло доброј комуникацији и координацији свих неопходних активности.

25. Члан Одбора је питао какав је био поступак управљања браном ХЕ ВРБАС у мајским поплавама, да ли је искључиви кривац за поплаве у Бањалуци огромна количина воде која је испуштена из бране у јутарњим часовима и ако јесте из којих разлога је толика количина била акумирална?

Одговор је био да је у кризно вријеме 14/ 15. мај , био нагли доток воде у језеро, те да није било испуштања воде и да је нормално да два агрегата по 120 кубика раде јер то и јесте функција ХЕ „Бочац“ да се вода која је акумулирана експлоатише за производњу струје. Након неколико дана стигла је благовремено информација из Хидрометеоролошког завода да ће доћи до појаве великих падавина. Тада је испражњена вода на коту 277. У Бања Луци се догодила поплава на Старчевици и неким локалним заједницама. У Хидроелектрани „Бочац“ је регистровано свега 35 кубика у секунди и у контексту те изјаве, кога интересује анализа рада ХЕ „Бочац“ у том кризном периоду може податке о овим питањима пронаћи у Информацији коју је Институт „Јарослав Черни“ урадио по посебном захтјеву Владе Републике Српске, а која је достављена и овом Анкетном одбору.

ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

У Републици Српској тренутно је на снази Закон о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број: 121/12). Овим законом су, поред осталог, дефинисана права и обавезе републичких органа управе и других органа (чланови 18, 19, 20. и 21.), надлежности органа јединица локалне самоуправе у области заштите и спасавања (члан 22.), питања везана за проглашења ванредне ситуације (чланови од 39. до 56.).

У прилогу (П6) дат је извод из Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама.

Након усвајања овог Закона уређена су сљедећа подзаконска акта којима су детаљније разрађене поједине одредбе Закона, а која омогућавају ефикасније управљање у ванредним ситуацијама:

- Уредба о садржају и начину израде Плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник РС“, број: 68/13), на темељу које је урађена Процјена угрожености РС од елементарне непогоде и друге несреће.
- Упутство о тражењу, пружању и прихватању помоћи заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број: 53/13).
- Уредба о организацији и начину функционисања система осматрања, обавјештавања и узбуњивања („Службени гласник РС“, број: 65/13).
- Правилник о узбуњивању и поступању грађана у случају опасности („Службени гласник РС“, број: 53/13).
- Процјена угрожености РС од елементарне непогоде и друге несреће (Одлука о давању сагласности на Процјену угрожености „Службени гласник РС“, број: 3/14).
- План деминирања за 2014. годину.

У Републици Српској је донесен Закон о водама ("Сл. гласник РС", број: 50/06, 92/09, 121/12), као и низ подзаконских аката потребних за провођење закона. Законом о водама у РС се уређују начин интегралног управљања водама на територији Републике Српске, што укључује заштиту вода, коришћење вода, заштиту од штетног дјеловања вода, уређење водотока и других водних тијела. Овим законом се још уређује институционални оквир, начин финансирања дјелатности, координација са ФБиХ у управљању водама и друга питања везано за интегрално управљање водама. Законом се утврђује обавеза доношења планова управљања за обласне ријечне сливове ријека Саве и Требишњице.

Главни оперативни план за одбрану од поплава доноси Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде за сваку годину, а истим се утврђује

начин провођења мјера активне одбране од поплава на изграђеним водопривредним објектима, у вријеме непосредне опасности од појаве великих (поплавних) вода.

Јавна установа „Воде Српске“ реализује наредбе о Главном оперативном плану одбране од поплава које доноси Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде за сваку годину. Да би се успјешно спровеле мјере одбране од поплаве током 2013. године, спроведене су процедуре одабира извођача радова по водним подручјима који се ангажују у вријеме редовне и ванредне одбране од поплава. Планом активности дат је приоритет санацији водопривредних објеката пумпних станица и насипа након прољетних поплава 2013. године.

Поред општег Плана заштите и спасавања од поплава, Влада РС на приједлог Републичке управе цивилне заштите, сваке године, почевши од 2005. године, усваја План одбране од поплава у РС (План за 2014. годину „Службени гласник РС“, број: 6/14, од 23. јануара 2014. године), којим се обједињавају обавезе свих субјеката од значаја за заштиту и спасавања од поплава, а све у циљу ефикаснијег одговора на катастрофу у превентивној, оперативној и пост-оперативној фази, као и боља координација свих учесника.

У прилогу (П9) дат је План одбране од поплава у Републици Српској у 2014. години.

ЧИЊЕНИЦЕ, ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Територија РС је због веома неравномјерних, бујичних режима свих водотока, климатских, топографских и других фактора изложена високом ризику од поплава. Посљедњих неколико година поплаве су све учесталије, а настале штете су огромних размјера. Процјењује се да је, само по основу поплава из маја 2014. године, директна штета од поплава износила преко 1,2 милијарде КМ, што са губицима чини готово 1,9 милијарди КМ укупне штете. Према неким изворима овим поплавама је погођено 58% укупног становништва РС и 40% њене територије. Поплаве су проузроковале не само огромне материјалне штете већ и смртне случајеве, расељавање становништва, а све то се негативно одразило на привредни развој и ниво економске активности. У условима честих и обимних поплава, заштита од истих има велики значај за Републику Српску. Проблем поплава је дугорочан и континуиран проблем који се никада не може потпуно и дефинитивно ријешити. Рјешења у области заштите од поплава треба стално преиспитивати и унапређивати. Постојећи системи заштите од поплава у РС су, готово у цјелости, изграђени у бившој Југославији, а у сливу ријеке Саве су дио Међународног интегралног система заштите од поплава. Изграђеним системима одбране од поплава у Републици Српској обухваћено је, са различитим степенима заштите, око 120.000 хектара пољопривредних површина. Преосталих око 40.000 хектара квалитетних површина углавном није заштићено. Систем заштите од поплава чине: 21 пумпна станица, 204 km насипа уз ријеку Саву и њене притоке на ушћима, 192 km ободних канала, 1.150 km канала за одводњу тзв. унутрашњих вода у склопу хидромелиорационих система – полдера, око 18 km тунела за одводњавање Фатничког и Дабарског поља.

На основу достављених извјештаја свих релевантних органа и организација које су биле у дотицају са догађајима везаним за поплаве у мају 2014. године на подручју Републике Српске и одговорима најважнијих учесника до којих се дошло

на јавном саслушању, те анализом постојећих прописа, чланови Анкетног одбора су утврдили следеће

ЧИЊЕНИЦЕ:

1. Вишедневне падавине средином априла и маја, које су превазишле рекорд задњих 120 година, изазвале су енорман пораст нивоа ријека Босне, Дрине, Уне, Врбаса, Саве и њихових притока.
2. Оперативно - комуникациони центар Министарства сигурности БиХ је 13. маја 2014. године проследио ентитетским управама цивилне заштите обавјештење о раном упозоравању о опасности од поплава. Републичка управа цивилне заштите је Актом, број: 10/1.02/2016-11-28/14 од 12. 5. 2014. године обавијестила све градове и општине о могућности значајних падавина у периоду 13. и 14. маја, с посебним акцентом на територију уз слив ријеке Саве. Предметним актом наложено је поступање у складу са Планом одбране од поплава у Републици Српској.
3. 14. маја су се излиле ријеке Босна, Дрина, Сана, Сава, Врбас и њихове притоке. У Републици Српској прво је поплављен Добој, затим Шамац, Оџак, Вукосавље, Брчко, Приједор, Јања, Бијељина, Бањалука, Челинац, Шековићи и друга мјеста.
4. Штабови цивилне заштите локалних заједница су се укључили у вођење и координисање акције спасавања. У овом периоду се показало да не постоје адекватно обучене специјалистичке јединице, одговарајућа опрема и квалитетан систем координације.
5. Активирана су многобројна клизишта, срушени или оштећени стамбени и инфраструктурни објекти. У прекиду су биле бројне комуникације, пруге и путеви.
6. Одлука о проглашењу ванредног стања у Бијељини донесена је 14.5.2014. године. Одлука о проглашењу ванредне ситуације на подручју општине Модрича донесена је 15. 5. 2014. године (број: 02-85-1/14).
Одлука о проглашењу ванредне ситуације на територији општине Шамац донесена је 15.5.2014. године (број: 01-022-117/1).
У Добоју је, у Службеном гласнику града Добоја, од 6.6.2014. године, објављена Одлука о проглашењу ванредне ситуације, број: 02-022-600/14, којом је ванредна ситуација проглашена 15. 5. 2014. године. Чланови Анкетног одбора нису добили потврду од других учесника у овим догађајима да је Одлука о проглашењу ванредне ситуације за град Добој заиста донесена 15.5.2014. године. Водостај ријеке Босне је 14. маја у 13.00 часова прешао коту редовне одбране од поплава која је на 300 см, а у 19,00 часова коту ванредне одбране од поплава од 450 см, док је 15. маја, у 8.00 часова водостај износио 653 см што је била вриједност изнад историјског максимума. Територијална ватрогасна јединица града Добоја је извршила сигналну узбуну опште опасности у 9.00 часова, и понављана је у континуитету до 11.00 часова, док је у 9.30 часова, од стране Центра за узбуњивање дат звучни сигнал “опасност од елементарне непогоде” у вријеме када су највећи дијелови насеља Макљеновац и Усора били под водом, а водена бујица надирала у средишњу градску зону града Добоја. Из претходних чињеница

може се закључити да је ванредно стање у граду Добоју проглашено прекасно и да је сигнал за узбуну дат прекасно. Да је то урађено на вријеме посљедице по људске животе и материјалне штете би биле много мање.

7. Јединице Министарства унутрашњих послова Републике Српске свих нивоа укључиле су своје јединице за специјалне намјене у акцију спасавања.

8. У мајским поплавама у Републици Српској је евидентирано укупно 19 лица који су изгубили живот, од чега је код 14 лица утврђено да је смрт наступила утапањем, код четири лица се ради о срчаним ударима, а једно лице је изгубило живот због посљедица појаве клизишта.

У Добоју је пронађено 11 тијела грађана (у насељу Усора, у Улици добојских бригада, у породичној кући пронађено је тијело старије женске особе која је идентификована као С.Ђ. (1924). Смрт је наступила утапањем; у насељу Усора, у Улици добојских бригада, у приземљу породичне куће пронађено је тијело мушке особе које је идентификовано као М.Б. (1951). Смрт је наступила утапањем; у насељу Усора, у Улици добојских бригада, у породичној кући пронађено је тијело старије женске особе која је идентификована као Б.П. (1926). Смрт је наступила као посљедица инфаркта миокарда; у насељу Усора, у Улици добојских бригада 39, у породичној кући пронађено је тијело старије женске особе која је идентификована као М.П. (1923). Смрт је наступила утапањем; у насељу Усора, у Улици Николе Тесле 116, у приземљу породичне куће пронађена су тијела мушке особе средњих година и старије женске особе која су идентификована као Ж.Ј. (1961) и М.Ј. (1932), мајка и син. Смрт је у оба случаја наступила утапањем; у стану у Добоју, у Улици цара Душана број 6/1, пронађено је тијело тешко болесног и непокретног старијег лица, које је идентификовано као Р.Ч. (1924). Смрт је наступила утапањем; у породичној кући у Добоју, у Улици озренских српских бригада, пронађено је тијело старијег мушкарца, које је идентификовано као Р.Н. (1941). Смрт је наступила услед инфаркта миокарда; у близини тржног центра „Туш“, у насељу Пијескови, у наносу пијеска и муља, дијелом у води, пронађено је тијело старије женске особе за коју није могао бити утврђен идентитет. Смрт је наступила утапањем. 18. 5 од стране С.Д. (1951) извршено је препознавање тијела као Б.С. која је настањена у Добоју; у Улици краља Драгутина број 42, у породичној кући на спрату пронађено је тијело старије женске особе, која је идентификована као Д.С. (1939). Смрт је наступила утапањем; у дворишту породичне куће, власништво З.П. у Колубарској број 28, пронађено је тијело мушке особе, које је идентификовано као М.Ч. Смрт је наступила утапањем).

На подручју општине Модрича смртно су страдала 2 лица (у мјесту Врањак, општина Модрича, пронађена су безживотна тијела М.М. (1924) и Б. Л. (1932) за које је утврђено да је смрт наступила утапањем).

На подручју општине Шамац два су лица смртно страдала (у помоћном објекту породичне куће у Доњој Црквини пронађено је безживотно тијело Пајић Милета. Смрт је наступила утапањем; на локалитету Писара, у води је пронађено безживотно тијело Бендаревић Стојана, смрт је наступила утапањем).

На подручју града Бијељина живот су изгубила четири лица (једно лице на подручју ПС Бијељина у Великој Обарској, засеок Шовићи; друго лице на подручју ПС Дворови у близини шљункаре Бијељина чија смрт је наступила када је на њега пао обрушени зид викендице услед клизишта, треће лице је преминуло у мјесту Батковић, засеок

Клис од срчаног удара након што је скочило у воду ради спасавања живе стоке и четврто лице преминуло усљед срчаног удара у мјесту Дворови).

9. Дана 17. 5. 2014. године Влада Републике Српске донијела је Одлуку о проглашењу ванредне ситуације за територију Републике Српске, број: 04/1-012-2-919/14 ("Службени гласник Републике Српске", број: 1/14 – ванредни број), од када се снаге за заштиту и спасавање стављају под команду Републичког штаба за ванредне ситуације. С тим у вези и активности општинских/градских штабова су усмјераване низом наредби и препорука Републичког штаба за ванредне ситуације.
10. Одлуком о измјени Одлуке о оснивању Републичког штаба за ванредне ситуације, број: 04/1-012-2-918/14, од 17. 5. 2014. године основан је Штаб за ванредне ситуације који су чинили предсједница Владе РС, министри у Влади РС, директор Полиције и директор Републичке управе цивилне заштите.
11. Одлука о престанку важења Одлуке о проглашеном ванредном стању на територији Републике Српске, број:04/1-012-2-976/14 донесена је 26. маја 2014. године ("Службени гласник Републике Српске", број: 41/14).
12. Црвени крст РС је организовао прикупљање и дистрибуцију помоћи грађанима. У прикупљању хуманитарне помоћи укључила су се и друга хуманитарна удружења (*Мерхамет и Каритас*). Такође, грађани су се самоиницијативно организовали у прикупљању помоћи и спасавању угрожених становника, при чему је исказана велика солидарност са угроженима. У одбрану становништва, имовине и у пружање помоћи укључуле су се и екипе за спасавање из других земаља.
13. Достава хуманитарне помоћи организована је од стране великог броја држава Европе и свијета, а након вишедневних проблема на државној граници дефинисани су услови увоза хуманитарне помоћи.
14. Хеликоптерску помоћ од 16. маја пружају Хеликоптерски сервис Републике Српске, ЕУФОР и Република Хрватска.
15. Помоћ у спасавању пружале су Оружане снаге БиХ, РК „Бук“ Бањалука, Рафтинг клуб „Кањон“ Бањалука, Рафтинг клуб „Уна“ Бихаћ, Горска служба спасавања „Бук“ Фоча и други.
16. На основу наредбе команданта Републичког штаба за ванредне ситуације број: 04-4/14 од 19.05.2014. године именован је повјереник за град Добој- пензионисани генерал Момир Зећ и повјереник за град Шамац, пензионисани генерал Милорад Кутлешић.
17. Помоћ упућена Републици Српској се прикупљала на централизован начин и на јединствени банковни рачун.
18. Након прикупљања угинуле стоке дио је спаљен у сусједним земљама јер домаћи капацитети нису били довољни.

19. Европска комисија одобрила је пакет хитне финансијске помоћи Србији и БиХ у износу 65 милиона евра. Неискоришћена средства у износу од 42 милиона евра које је БиХ добила кроз *IPA 1* преусмјерена су за помоћ становништву чија је имовина уништена или оштећена у поплавама.
20. Свјетска банка је у кратком року одобрила кредит у износу 100 милиона долара за пројект хитног опоравка.
21. ММФ је одобрио кредит у износу 187 милиона марака. Кредитна средства су била блокирана због неусаглашености два ентитета око начина расподеле.
22. Покренут је поступак процјене штете настале као последица катастрофалних поплава у којем су учествовале домаће институције различитих нивоа власти и стручна лица ЕУ, УН и Свјетске банке. Коначна процјена штете је 3,98 милијарди КМ, а урађена је уз помоћ међународних стручњака. Након окончања поступка процјене штете, на иницијативу Министарства вањских послова БиХ најављено је организовање Донаторске конференције за финансирање пројеката обнове.
23. Република Српска је усвојила пакет прописа за ублажавање последица поплава и клизишта и створила претпоставке да до пристизања донаторских средстава, угроженим грађанима пружи минималну помоћ у складу са буџетским капацитетом. *(Донесени су: Закон о фонду и солидарности за обнову РС; Закон о посебном доприносу за солидарност; Закон о измјенама и допунама Закона о посебним начинима измирења пореског дуга; Закон о измјенама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара; Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на непокретности; Закон о измјенама и допуни закона о посебним републичким таксама; Закон о допунама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама РС; Закон о измјенама и допунама Закона о буџетском систему РС).*
24. У Бриселу је 16. јула одржана Међународна донаторска конференција за БиХ и Србију након поплава, под називом „Обнављамо заједно“, на којој су се окупиле делегације преко 60 држава и 23 међународне организације као и представници цивилног друштва и приватног сектора. За БиХ прикупљена је помоћ од 809,2 милиона евра.
25. На иницијативу Делегације ЕУ у БиХ усаглашен је и усвојен Акциони план за заштиту од поплава и управљање ријекама у БиХ 2014-2017 од стране Савјета министара, након што га је претходно Влада Републике Српске прихватила Закључком број: 04/1-012-2-2777/14 и задужила Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде да у сарадњи са РХМЗ РС и ЈУ „Воде Српске“, реализује мјере на територији Републике Српске. Након усвајања документа остварени су предуслови за повлачење потребних финансијских средстава, као и за реализацију мјере које су кандидоване из три програма са изворима финансирања:
- *IPA 2014*, у износу од 15 милиона евра за Републику Српску, Федерацију БиХ и Брчко Дистрикт: за санацију и регулацију водотока;
  - *IPA 2014*, регионална компонента БиХ-Србија, у укупном износу од 20 милиона евра, од чега се на БиХ односи 10 милиона евра (на Републику Српску 50%);
  - Кроз Инвестициони оквир за Западни Балкан (*WBIF*) пријављено је за пројекат „Управљање ризицима од поплава“ и то за мапирање поплавних ризика 3,38

милиона евра за Републику Српску, Федерацију БиХ и Брчко Дистрикт и за техничку помоћ у износу од 1,5 милиона евра Републици Српској, у реализацији пројекта „Хитне помоћи заштите од поплава“.

На основу свега наведеног чланови Анкетног одбора су усвојили сљедеће

ЗАКЉУЧКЕ:

1. Анкетни одбор констатује да је Влада Републике Српске 15. 5. 2014. године, по сазнању да је у неким дијеловима Републике Српске дошло до излијевања ријека из корита чиме је дошло до угрожавања живота људи и материјалних добара, одржала прву ванредну сједницу на којој се упознала са стањем на тим подручјима. Нарочито критично стање је констатовано у сливу ријека: Босне, Дрине, Саве, Врбаса, Уне и Сане. У вези с тим Влада је на критична подручја упутила министре и чланове Владе, са циљем сагледавања стања на тим мјестима. У периоду од 15. 5. 2014. године па до укидања ванредног стања Влада Републике Српске и Републички штаб за ванредне ситуације са осталим републичким органима су предузели све прописане мјере и ангажовали сва расположива материјална средства ради превентивног дјеловања на спасавању живота људи, имовине и добара, а у каснијем периоду на отклањању посљедица катастрофалних поплава у мају 2014. године.
2. Имајући у виду огромне посљедице мајских поплава, показало се да је постојећи систем заштите и спасавања у Републици Српској, у смислу организације, структуре и ефикасности недовољно функционалан из разлога што дијелови система заштите и спасавања/цивилне заштите нису у потребној мјери увезани у јединствен систем, што се добрим дијелом показало и за вријеме мајских поплава. Многе ствари су рађене од случаја до случаја, а битни актери нису увијек познавали своју улогу и надлежности. Не постоји јединствен систем финансирања цивилне заштите који би обједињено функционисао како на републичком тако и на локалном нивоу.
3. Поплаве су резултат како природних непогода, тако и резултат дугогодишњег непредузимања системских мјера на заштити од поплава и унапређења заштите од елементарних непогода угрожених подручја. Апсолутна заштита од поплава није могућа, да би се на најмању могућу мјеру свела опасност по људске животе, имовину, инфраструктуру и животну средину, потребно је стално унапређивати и развијати систем заштите и спасавања од поплава.
4. Влада Републике Српске треба преиспитати и комплетирати постојећи регулаторни оквир са подзаконским прописима и другим неопходним актима и донијети стратешке и оперативне планове одбране од поплава. Такође, потребно је извршити темељиту анализу превенције и активне одбране од поплава, опремљености штабова цивилне заштите (чамци, мотори, механизација, спасилачки тимови и опрема, цистерне за воду итд.) на свим нивоима. Потребно је урадити план заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће у складу са Уредбом о садржају и начину израде Плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/13) и међународним стандардима.

5. Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама 90% ингеренција је у надлежности локалне заједнице јер оне су те које прве реагују и достављају информације. Може се уочити недостатак доброг функционисања система мобилизације на локалном нивоу те формианих обучених специјализованих екипа цивилне заштите за брзо дјеловање у ванредним ситуацијама. Систем координације, обавјештавања, мониторинга и ране најаве и прогнозе показао се лошим те би било неопходно унаприједити систем мониторинга, ране најаве и прогнозе те аутоматског обавјештавања кад водостај пријеђе коту редовне одбране од поплаве.
6. Члан 153. став 2. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама дефинише да општина, односно град, у буџету треба да планира и издваја 2% посебних средстава од којих се 50% треба користити за предузимање превентивних активности, а 50% за опремање и обуку структура заштите. Велики проблем у функционисању система заштите лежи у чињеници што се од стране локалних заједница не примјењује овај члан. Влада треба креирати модел финансирања заштите од поплава у складу са будућим стратешким опредјељењима и донесеним плановима који ће бити у стању обезбједити финансијске претпоставке за њихову реализацију. Постојећи модел финансирања заштите од вода није у потпуности спроведен. Трошење средстава се у довољној мјери не прати и не анализира, а прикупљена средства по основу посебних водних накнада се не усмјеравају у цјелости у сектор вода. Расподјела средстава се мора заснивати на анализи потреба и приоритета у овој области.
7. Неопходно је планирати заштиту од поплава на нивоу цијелог ријечног слива, односно систем заштите од поплава треба поставити на начин који омогућава планирање и провођење превентивних мјера усаглашених на цијелом ријечном сливу са јасно одређеним одговорностима сваког нивоа одлучивања. Рад у оквиру прекограничних сливова има предности у могућности коришћења заједничких ресурса и могућност за реализацију регионалних пројеката из стратегије ЕУ за регион Дунава и Плана управљања сливом ријеке Саве.
8. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, као носилац водне политике, треба обезбиједити да мјере превенције од поплава буду дефинисане и реализоване на начин на који ће се постићи ефикасна заштита од поплава. Размјере штета које су настале након мајских поплава указују да је водна инфраструктура застарјела и лоше одржавана, те је неопходно, ради свођења ризика од поплава на најмању могућу мјеру, на мјестима повећаног ризика од поплава изградити нове објекте, а старе редовно и квалитетно одржавати и надограђивати, а у вријеме опасности од поплава и у току трајања поплава, са њима правилно управљати.
9. ЈУ „Воде Српске“, као организација која интегрално управља водама, као и Републички хидрометеоролошки завод као организација која врши метеоролошки и хидролошки мониторинг на територији Републике Српске, требају обезбиједити стручну и техничку подршку Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде и Влади РС. ЈУ „Воде Српске“ кроз системско прикупљање и анализу података, праћење реализације мјера и активности важних

за превенцију од поплава, а Републички хидрометеоролошки завод кроз системско прикупљање и анализу података те благовремену најаву потенцијално опасних метеоролошких и хидролошких догађаја.

10. Текућем одржавању, реконструкцији и изградњи заштитних водних објеката се приступало организовано, плански и системски, након поплава 2010. године када је потписан Уговор за реализацију пројекта Хитне мјере заштите од поплава са Европском инвестиционом банком и када су утврђени приоритети и динамика реализације као и очекивани ефекти који се желе постићи. У Републици Српској, у претходном периоду, до 2014. године, није било значајнијих улагања у изградњу нових заштитних водних објеката, а низ докумената указује да постојећи системи заштите нису ни довољно одржавани. И онако релативно скромна средства од прикупљених посебних водних накнада се нису у цјелости усмјеравала у сектор вода. Јаз између декларисаних потреба и стварних улагања је изузетно велики.
11. Евидентно је да је за спасавање људи и имовине неопходна међусобна координација, сарадња различитих институција као и ефикасан систем информисања како на Републичком тако и на локалном нивоу.
12. У протеклим догађајима је евидентно да пословање и остваривање циљева робних резерви не даје могућност за брзо и ефикасно дјеловање. Сложеност у поступку одлучивања представља ограничавајући фактор у ситуацијама када је хитност потребна у одлучивању и поступању и остваривању циљева од општег интереса.
13. На смањење штета од поплава на најмању могућу мјеру може се значајно утицати одговарајућим просторним планирањем те развијеним системом осигурања имовине и лица.
14. У борби за смањење ризика од поплава подједнаку улогу морају да преузму држава, угрожени појединци и осигуравајућа друшта. Локална заједница и само становништво свој допринос ка умањењу ризика од поплава може дати тако што ће поштовати планска документа и градити објекте ван угроженог подручја.
15. Осигуравајућа друштва морају дати свој допринос компензацијом штета тако што ће карте ризика од поплава и клизишта бити битан фактор у промету некретнина те ће висином полисе осигурања дестимулисати градњу привредних субјеката и станоградње у плавним подручјима.

П Р Е П О Р У К Е :

- Да надлежни органи предузму додатне мјере на унапређењу механизма координације и јачању међусобне сарадње и повјерења у БиХ у складу са Уставом дефинисаним надлежностима ентитета Републике Српске и Федерације БиХ те Брчко дистрикта, придржавајући се одредби и надлежности које произилазе из закона којима је регулисана област заштите и спасавања.
- Да се ревидирају билатерални споразуми о сарадњи у заштити и спасавању са сусједним државама и по потреби дораде мјере превенције и приправности за сродне прекограничне ризике несрећа.

- Да се пружи додатна подршка у опремању и обуци структура заштите и спасавања локалних заједница које су изложене ризику од поплава, те да надлежни органи предузму неопходне радње на реализацији превентивних мјера заштите од поплава.
- Да субјекти од значаја за заштиту и спасавање од поплава сагледају постојеће процјене угрожености од поплава и изврше додатну анализу сценарија и капацитета и у складу са тим изврше ажурирање планске и друге документације.
- Да се предузму додатне мјере на изградњи свијести код грађана о постојању ризика од поплава са посебним акцентом на потребу и значај превентивног дјеловања при том укључујући и неопходност осигурања имовине.
- Да се успостави оптимална мрежа метеоролошких и хидролошких мјерних станица (надogradња постојећих и изградња нових) на цијелој територији Републике у функцији система раног упозорења, обезбиједи њихов непрекидан рад, те развију прогностички модели.
- Да се кадровски и материјално ојачају све институције које учествују у систему заштите и спасавања.
- Да се појачају стручно-кадровски инспекцијски органи и њихов инспекцијски рад, као и контрола рада инспекцијских органа у свим релевантним областима у којима, због изостанка примјене прописа или неадекватних прописа, долази до поплава (просторно планирање, урбанизам, водопривреда и друге законом утврђене области). Управо је један од основних проблема нелегална градња и неадекватно одржавање инфраструктуре због којих су у 90% случајева и настале поменуте катастрофалне поплаве.
- Да се прикупљена намјенска финансијска средства са рачуна посебне намјене за воде од посебних водних накнада у пуном износу усмјере ка установи надлежној за управљање водама.
- Да се уведе општа водопривредна накнада, која је присутна у свим државама окружења, као мјера солидарности за обезбјеђење провођења мјера одбране од поплава и провођења превентивних и опетаривних активности у заштити од поплава и доградњи система одбране од поплава.
- Да се ради на формирању специјализоване јединице за заштиту и спасавање на води и под водом на нивоу Републике Српске, у складу са одредбама Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама. Та јединица би, у складу са одлуком Владе Републике Српске и одредбама Оквирног закона о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних или других несрећа у БиХ („Службени гласник БиХ“, број: 50/08) могла ући у састав мјешовите јединице за заштиту и спасавање на нивоу БиХ.

Извјештај Анкетног одбора за утврђивање чињеница о дјеловању надлежних органа и организација у вези поплава у мају 2014. године је усвојен већином гласова чланова Анкетног одбора (*четири гласа*) на сједници одржаној 10. фебруара 2014. године.

Гласом „за“ су гласали: Јасна Лукић, Споменка Стевановић, Милица Ловрић и Недељко Милаковић. Гласом „уздржан“ су гласали: Бранислав Бореновић, Здравко Крсмановић и Игор Остојић. Оправдано одсутан је био Сенад Братић, члан Анкетног одбора.

На основу члана 48. став 5. Пословника Народне скупштине Републике Српске за извјестиоца је одређена предсједница Одбора.

ПРЕДСЈЕДНИЦА ОДБОРА

Јасна Лукић, с.р.

ПРИЛОГ

П1- Подаци о посљедицама поплава које су Републику Српску задесиле у априлу и мају 2014. године;

П2- Евиденција уништених/оштећених путних комуникација;

П3- Помоћ упућена путем ЈП “Робне резерве” а.д. Бања Лука од 15. 5. до 16. 6. 2014. године;

П4- Помоћ упућена локалним заједницама путем Црвеног крста Републике Српске и помоћ достављена градовима/општинама од других донатора;

П5- Одговор ЈУ „Воде Српске“ од 2. 9. 2015. године о радовима на изградњи и поправци инфра-структурних објеката те планираним активностима и степену реализације пројеката на санирању и заштити од поплава;

П6- Извод из Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама;

П7- Табеларни преглед помоћи коју су пружила привредна друштва и предузетници у новцу;

П8- Табеларни преглед помоћи коју су пружила привредна друштва у роби, људству и механизацији;

П9- План одбране од поплава у Републици Српској за 2014. годину;

П10- Одлуке везане за Анкетни одбор.